

# *Hemförsäkring*

FÖRSÄKRINGSVILLKOR 6101/13  
GÄLLER FRÅN 1.1.2013



## **HEMFÖRSÄKRING**

## **SIDA**

Sakförsäkring	3
Ansvarsförsäkring	15
Rättsskyddsförsäkring	19
Privat olycksfallsförsäkring	22
Resenärförsäkring	25
Hund- och kattförsäkring	30
Hundansvarsförsäkring	33
Skogsförsäkring	35
Båtförsäkring	38
Båtansvarsförsäkring	46
Båträttsskyddsförsäkring	48
Allmänna avtalsvillkor	51

## Hemförsäkring

Hemförsäkring är ett försäkringsavtal, till vilket en försäkringskombination enligt försäkringstagarens behov väljs.

Med hemförsäkringen kan byggnader för hemmet och fritiden samt olika slag av löseegendom (sakförsäkring) försäkras. Sakförsäkringen ingår alltid i försäkringsavtalet. Följande försäkringar är valbara och en eller flera av dem kan inkluderas i avtalet

- ansvarsförsäkring
- rättsskyddsförsäkring
- privat olycksfallsförsäkring
- resenärförsäkring
- hund- och kattförsäkring
- skogsförsäkring
- båtörsäkring.

En förutsättning för försäkringsavtalets giltighet är att dess grunddel, sakförsäkringen, är i kraft. De tilläggsförsäkringar som anslutits till försäkringsavtalet upphör utan uppsägning då sakförsäkringen upphör med undantag av privat olycksfallsförsäkring och resenärförsäkring. Då privat olycksfallsförsäkring eller resenärförsäkring fortsätter utan sakförsäkring bestäms premien för dem utgående från den förändrade situationen. Genom att avtala skilt är det också möjligt att förlänga giltigheten för skogsförsäkring och de försäkringar som gäller båt.

Det försäkringsavtal som gäller Hemförsäkring består av uppgifter och bestämmelser som ingår i försäkringsbrevet och beräkningen i anslutning därtill samt i försäkringsvillkoren som ges åt försäkringstagaren.

I försäkringsbrevet har antecknats uppgifter om försäkringstagaren, de försäkrade, försäkringar som ingår i försäkringsavtalet, föremål för försäkringarna, försäkringsbelopp och självrisker samt andra väsentliga uppgifter som inverkar på avtalet. I beräkningen har antecknats uppgifter om försäkringspremierna och om de skatter som ingår i premien.

I försäkringsvillkoren beskrivs de avtalsvillkor som tillämpas på försäkringsavtalet. I försäkringsvillkoren redogörs också för bestämmelserna i lagen om försäkringsavtal beträffande försäkringens ikraftträdande, giltighet och upphörande samt om betalning av försäkringspremie. Dessutom redogörs för upplysningsplikten i olika situationer samt för ärenden i anslutning till ersättningsförfarandet.

**Bekanta er särskilt med begränsningsvillkoren som tryckts med fetstil.**

## Sakförsäkring

### I ALLMÄN BESKRIVNING

Syftet med sakförsäkringen är att enligt dessa villkor och vald skyddsnivå ersätta direkt sakskada som till följd av försäkringsfalllet orsakats föremålet för försäkringen samt övriga kostnader som särskilt nämns i dessa villkor.

Med sakförsäkringen kan byggnader för hemmet och fritiden samt olika slag av löseegendom försäkras.

Försäkringstagaren har valt omfattningen av försäkringsskyddet samt storleken på den självrisk som vid skadefall tillämpas skilt för varje byggnad och löseegendom. Det är möjligt att välja mellan tre skyddsnivåer; omfattande skyddsnivå, grundskyddsnivå och reducerad skyddsnivå.

Skadefall som ersätts från sakförsäkringen och begränsningar i anslutning till dem redogörs i detalj i punkt 5 i försäkringsvillkoren.

I försäkringsbrevet har antecknats de byggnader och löseendomsgrupper som är föremål för försäkringen, eurobeloppen i anslutning till dem samt de skyddsnivåer och självrisker som försäkringstagaren valt.

### 2 FÖRSÄKRADE

Försäkrade är försäkringstagaren och andra personer som är stadigvarande bosatta i samma hushåll med honom/henne och som bor på det försäkringsställe som nämns i försäkringsbrevet, om de inte har egen försäkring. Med stadigvarande boningsort avses den adress som antecknats i befolkningsregistermyndighetens register.

### 3 FÖREMÅL FÖR FÖRSÄKRINGEN

Föremål för försäkringen är egendom som hör till följande grupper i enlighet med vad särskilt överenskommit och antecknats i försäkringsbrevet:

#### 3.1 Byggnader

Föremål för försäkringen är i försäkringsbrevet nämnda byggnader, varav minst hälften används som bostad för försäkringstagaren och hans/hennes familj. Med användning som bostad avses försäkringstagarens och hans/hennes familjs stadigvarande året runt boende och fritidsboende.

Byggnader som försäkras är egnahemshus, bostadsbyggnad för fritid och uthus i anslutning till dem. Byggnader som ägs av ett bostadsaktiebolag försäkras inte med hemförsäkringen.

Till byggnaden hör själva byggnaden och utan skilt omnämmande följande beståndsdelar som betjänar användningen av den försäkrade byggnaden:

- fastmonterade maskiner och anordningar som bland annat omfattar VVS-anordningar samt spis, bastuugn och centraldammsugare
- oljecisterner samt bränslen

- antenner som är fast installerade på byggnaden
- elektriska ledningar och -mätare, elhuvudcentraler samt alarmanordningar som finns på tomten
- rörledning fram till kommunal eller annan allmän anslutning.

**Föremål för försäkringen är inte konstruktioner nedanom grundsulan och inte heller täckdiken.**

Till bostads- och fritidsbostadsbyggnad anses också höra:

- på gårdsplanen befintliga fasta sedvanliga konstruktioner och tak, lager eller andra motsvarande konstruktioner som till sitt yttre mått är mindre än 5 m<sup>2</sup> upp till 4 000 euro. Om gårdskonstruktionens värde överstiger 4 000 euro, ska den försäkras separat till sitt totala värde. Sådana konstruktioner är flaggstång, staket, ytvatten- eller borrbrunn, badtunna, antenn och solcell på gårdsplanen. **Bryggor och konstruktioner på stranden är inte föremål för försäkringen.**
- gårdsplanens jordmån och växtbestånd upp till sammanlagt 15.000 euro. Gårdsplan är det område som direkt hör ihop med bostadsbyggnaden och fritidsbostadsbyggnaden och som till arealen är högst 5 000 kvadratmeter. Med växtbestånd avses träd, buskar, markvegetation och planterade växter som växer på gårdsplanen.

### Byggnader under byggnad

De byggnader som nämns i försäkringsbrevet är föremål för försäkringen också då de är under byggnad eller föremål för renovering. Föremål för försäkringen är också maskiner och anordningar, byggnadsmaterial och -tillbehör som är avsedda för en byggnad som är under byggnad eller föremål för renovering.

Maskiner och anordningar samt byggnadsmaterial och -tillbehör som skall ingå i byggnaden är föremål för försäkringen från och med den tidpunkt då de har levererats till byggplatsen för byggnandet.

Om man särskilt kommit överens om det och anteckning gjorts i försäkringsbrevet, är dessutom på arbetsplatsen kläder och verktyg för främmande arbetstagare som utför byggnads- och grundrenoveringsarbete, tillfälliga baracker samt maskiner och anordningar som hyrts och lånats för byggnads- och grundrenoveringsarbete, föremål för försäkringen upp till ett belopp om sammanlagt 4 000 euro i samband med försäkringsskydd för en byggnad under byggnad.

## 3.2 Löseegendom

### 3.2.1 Hemlöseegendom

Föremål för försäkringen är de försäkrades hemlöseegendom som antecknats i försäkringsbrevet och till den anses höra:

- möbler, kläder och sängkläder, hushållsmaskiner och -tillbehör, hemelektronik samt andra sedvanliga föremål som hör till de försäkrades hushåll
- datorer och deras kringutrustning, installationstillbehör för tillämpningsprogram och operativsystem, pc- och konsolspel samt ljud- och bildinspelningar som har skaffats för privat bruk
- kontanter, bank-, kredit- och motsvarande betalningskort samt värdepapper upp till sammanlagt det belopp som antecknats i försäkringsbrevet
- smycken, föremål av ädelmetall, konst- och antikföremål, värdeföremål som motsvarar dessa och samlingar upp till

sammanlagt högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet. Med värdeföremål avses föremål vars värde bibehålls stabilt eller stiger med åren. Med samling avses en serie föremål vars gemensamma värde är högre än de sammanlagda enhetsvärdena

- kanoter, kajaker, roddjollar och roddbåtar, som är avsedda för hobbybruk, upp till sammanlagt högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet
- utombordsmotorer på högst 4,5 kW (6 hk) upp till sammanlagt högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet
- sedvanlig idrotts- och hobbyutrustning upp till sammanlagt högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet. Med idrottsutrustning avses föremål som används i samband med idrottsprestation såsom utrustning för skridskoåkning, skidutrustning och utrustning för slalomåkning, golfutrustning, annan utrustning för klubb- och racketspel och dykarutrustning. Med hobbyutrustning avses föremål som används för de försäkrades fritidssysselsättning såsom musikinstrument, fiskeredskap, vapen och annan motsvarande utrustning samt cyklar.

### Hyrd och lånad egendom

Sådan hyrd och lånad egendom, som skulle höra till den försäkrades hemlöseegendom om den var försäkringstagarens egen och för vilken skada inte ersätts från någon annan försäkring, är också föremål för försäkringen upp till sammanlagt högst 4 000 euro.

### 3.2.2 Löseegendom i fritidsbostad

Föremål för försäkringen är sedvanlig löseegendom som antecknats i försäkringsbrevet och som ansluter sig till de försäkrades fritidsboende och användning av fritidsbostad, till vilken anses höra:

- möbler, kläder och sängkläder, hushållsmaskiner och -tillbehör, hemelektronik samt andra sedvanliga föremål i anslutning till de försäkrades fritidsboende
- kanot, kajak, roddjolle och roddbåt som är avsedda för hobbybruk sammanlagt upp till högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet
- utombordsmotorer på högst 4,5 kW (6 hk) sammanlagt upp till högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet
- sedvanlig idrotts- och hobbyutrustning upp till sammanlagt högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet. Med idrottsutrustning avses föremål som används i samband med idrottsprestation såsom utrustning för skridskoåkning, skidutrustning och utrustning för slalomåkning, golfutrustning, annan utrustning för klubb- och racketspel och dykarutrustning. Med hobbyutrustning avses föremål som används i de försäkrades fritidssysselsättning såsom musikinstrument, fiskeredskap, vapen och annan motsvarande utrustning samt cyklar.

**Smycken, föremål av ädelmetall, konst- och antikföremål, värdeföremål som motsvarar dessa eller samlingar är inte föremål för försäkringen. Kontanter, bank-, kredit- och motsvarande betalningskort eller värdepapper är inte heller föremål för försäkringen.**

### Hyrd och lånad egendom

Sådan hyrd och lånad egendom som skulle höra till löseegendom i fritidsbostad om den var försäkringstagarens egen och för vilken skada inte ersätts från någon annan försäkring, är också föremål

för försäkringen upp till sammanlagt högst 2 000 euro.

### 3.2.3 Inre delar i aktie- och hyreslägenhet

När hemlösegendomen är försäkrad, kan man genom särskild överenskommelse försäkra inre delar i en aktie- eller hyreslägenhet. Föremål för försäkringen är då upp till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet:

- inre delar i en aktielägenhet till den del aktieägaren enligt i lagen om bostadsaktiebolag (22.12.2009/1599) har underhållsplikt för samt sedvanliga TV-antennar och balkongglas som den försäkrade äger och har underhållsplikt för och som aktieägaren har installerat med bostadsaktiebolagets samtycke. **Eventuella utvidgningar av ansvar, som man avtalat om i bolagsordningen, ingår inte i försäkringen.**
- inredningsarbeten som hyresgästen skilt låtit utföra i hyreslägenheten.

**Om bostadsaktiebolaget i samband med en skada som drabbat konstruktioner, som det har underhållsplikt för, också är skyldig att svara för skador på sådan egendom som aktieägaren har underhållsplikt för, ersätts skadan inte till den delen på basis av denna försäkring.**

Då inre delar i en aktie- eller hyreslägenhet är försäkrade, är även fasta sedvanliga konstruktioner, som till sitt yttre mått är mindre än 5 m<sup>2</sup> och växtbestånd som finns på gårdsplanen till försäkringstagarens aktie- eller hyreslägenhet och ägs av försäkringstagaren och som denne har underhållsansvar för, föremål för försäkringen upp till sammanlagt 4 000 euro. Med gårdsplan avses ett område som är högst 5 000 kvadratmeter stort och direkt hör till bostadslägenheten. Med konstruktioner och byggen avses till exempel staket och terrass, lekstuga, badtunna och lusthus. Med växtbestånd avses träd, buskar, markvegetation och planterade växter som växer på gårdsplanen.

När försäkringsskyddet för hemlösegendomen upphör, upphör också försäkringsskyddet som gäller inre delar i aktie- eller hyreslägenheten och konstruktioner på gårdsplanen som försäkringstagaren äger.

### 3.2.4 Arbetsredskap som används i förvärsarbete

Då hemlösegendomen är föremål för försäkringen kan arbetsredskap för förvärsarbete genom särskild överenskommelse inkluderas i försäkringsskyddet.

Föremål för försäkringen är arbetsredskap som de försäkrade äger, upp till sammanlagt det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet, då de används i arbete som baserar sig på arbetsförhållande eller i förvärsverksamhet som idkas som privat näringsidkare eller yrkesutövare.

**Föremål för försäkringen är inte**

- fastmonterade maskiner och anordningar eller konstruktioner eller material som används i förvärsverksamheten
- arbetsredskap som ägs av öppet bolag, kommandit- eller aktiebolag, förening eller annat samfund eller som den försäkrade annars fått till sitt förfogande på basis av ett arbets- eller uppdragsförhållande
- data och program som används i förvärsarbete och som ingår i datamedium.

När försäkringsskyddet för hemlösegendomen upphör, upphör också det försäkringsskydd som gäller arbetsredskap för förvärsarbete.

### 3.2.5 Hemlösegendom som lagras utanför hemmet

Man skall särskilt komma överens om innehållet, placeringsstället och lagringens varaktighet samt om försäkringsbeloppet gällande hemlösegendom som lagras utanför hemmet och anteckningar därom görs i försäkringsbrevet. **Smycken, föremål av ädelmetall, konst- och antikföremål, värdeföremål som motsvarar dessa och samlingar är inte föremål för försäkringen. Kontanter, bank-, kredit- och motsvarande betalningskort eller värdepapper är inte heller föremål för försäkringen.**

### 3.3 Egendom som inte är föremål för försäkringen

**Föremål för sakförsäkringen är inte:**

- **motordrivna fordon eller släpfordon eller deras delar och tillbehör eller tillägsutrustning som fastmonterats på dem.** Trädgårdstraktor samt gräsklippare, trädgårdsfräs och andra sedvanliga arbetsmaskiner som används i hemträdgården för skötsel av hemträdgården och gårdsplanen och som styrs utifrån samt en sommar- eller vinterdäckserie för personbilen, takräcke och transportbox som lagras på försäkringsstället samt fordon som är avsedda för barnens bruk och som är befriade från registreringsplikt (konstruktiv hastighet max 25 km/h) upp till högst 2 000 euro är dock föremål för försäkringen i samband med hemlösegendom och lösegendom i fritidsbostad, om dessa inte ersätts från någon annan försäkring.
- **vattenfordon, i en större omfattning än vad som presenterats i punkt 3.2 i försäkringsvillkoren**
- **föremål som det enligt gällande lagstiftning är förbjudet att inneha eller använda**
- **elström och inte heller bruksvatten eller -gas.**
- **djur.**

## 4 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

### 4.1 Försäkringens giltighet på försäkringsstället

Sakförsäkringen gäller på det ställe som nämns i försäkringsbrevet, dvs. på försäkringsstället. Beträffande lösegendomen gäller försäkringen i den bostads- eller fritidsbostadsbyggnad eller -lägenhet som nämns i försäkringsbrevet och i förvaringsutrymmen i anslutning till dess användning (försäkringsställe).

I vinds-, källar- eller lagerutrymmen utanför bostadslägenheten eller i förråd för idrotts- och hobbyutrustning i gemensam användning samt tillfälligt någon annanstans i motsvarande utrymmen gäller sakförsäkringen upp till sammanlagt högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

### 4.2 Försäkringens giltighet utanför försäkringsstället

Sakförsäkringen för hemlösegendom, som tillfälligt har flyttats från försäkringsstället till något annat ställe i Finland, gäller för högst nio månader efter att flyttningen påbörjades, då avsikten är att lösegendomen inom ramen för ovannämnd tid flyttas tillbaka till försäkringsstället, upp till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet och för lösegendomen i fritidsbostaden upp till sammanlagt 2 500 euro.

Beträffande stöld- och inbrottsskador gäller försäkringen lös-egendom i motorfordon, husvagn, lätt släpvagn, båt eller tält dock upp till sammanlagt högst 2 000 euro, inklusive ljudinspelningar upp till sammanlagt högst 200 euro.

#### Giltighet utomlands

Dessutom gäller sakförsäkringen för hemlösegendom som tillfälligt flyttats från försäkringsstället någon annanstans, under en utlandsresa för högst 90 dygn från att flyttningen påbörjades med den avsikten att lösegendomen inom ramen för ovannämnd tid flyttas tillbaka till försäkringsstället, upp till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

#### Giltighet under flyttning

När man flyttar från en stadigvarande bostad till en annan stadigvarande bostad gäller sakförsäkringen för hemlösegendom dessutom på både det gamla och det nya försäkringsstället samt vid transporter mellan bostäderna under 14 dygn efter att flyttningen påbörjades.

#### Giltighet för arbetsredskap för förvärsarbete

Sakförsäkringen för arbetsredskap som används i förvärsarbete gäller tillfälligt i Finland i anslutning till arbetsprestation.

## 5 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

### 5.1 Skyddsnivåer

Försäkringstagaren kan välja önskad skyddsnivå bland följande tre alternativ.

Skyddsnivån kan väljas per föremål skilt för varje byggnad och lösegendomsgrupp som inkluderas i försäkringen och den antecknas i försäkringsbrevet.

Skyddsnivån för elektriska ledningar och rörledningar mellan de byggnader som nämns i punkt 3.1, bestäms enligt den skyddsnivå som har valts för den byggnad som de betjänar.

#### 5.1.1 Omfattande skyddsnivå

Från omfattande skyddsnivå ersätts skador som orsakats av brand, explosion, blixtnedslag, storm, exceptionell översvämning, stöld, inbrott, rån, skadegörelse, läckage, luftfartyg samt miljöskador och bräckageskador i den omfattning som nämns i punkterna 5.2.1–5.2.12 och 5.3–5.4.

Om man skilt kommer överens om det och anteckning görs i försäkringsbrevet kan den omfattande skyddsnivån utökas med ett skydd som också täcker andra skador, som orsakas genom en plötslig och oförutsedd händelse, än de som nämns i punkterna 5.2.1–5.2.12.

#### 5.1.2 Grundskyddsnivå

Från grundskyddsnivå ersätts skador som orsakats av brand, explosion, blixtnedslag, storm, exceptionell översvämning, stöld, inbrott, rån, skadegörelse, läckage, luftfartyg samt miljöskador i den omfattning som nämns i punkterna 5.2.1–5.2.11 och 5.3–5.4.

#### 5.1.3 Reducerad skyddsnivå

Från reducerad skyddsnivå ersätts skador som orsakats av brand, explosion, blixtnedslag och storm i den omfattning som nämns i punkterna 5.2.1–5.2.4 och 5.3–5.4.

Tabell över skador som ersätts på basis av de olika skyddsnivåerna.

Omfattande skyddsnivå	Grundskyddsnivå	Reducerad skyddsnivå
Brandskador Explosionsskador Blixtnedslagsskador Stormskador	Brandskador Explosionsskador Blixtnedslagsskador Stormskador	Brandskador Explosionsskador Blixtnedslagsskador Stormskador
Exceptionell översvämning Stöldskador Inbrottsskador Rånskador Skadegörelse-skador Läckageskador Luftfartygsskador Miljöskador	Exceptionell översvämning Stöldskador Inbrottsskador Rånskador Skadegörelse-skador Läckageskador Luftfartygsskador Miljöskador	
Bräckageskador		

### 5.2 Försäkringsfall som ersätts

Från försäkringen ersätts, enligt omfattningen av den valda skyddsnivån, skada som under försäkringens giltighetstid drabbat föremålet för försäkringen.

#### 5.2.1 Brand eller sot

Försäkringen ersätter skada som orsakats av eld som kommit lös eller av att sot plötsligt och oförutsett strömmat ut ur eldstad eller uppvärmningsanordning.

#### 5.2.2 Explosion

Försäkringen ersätter skada som orsakats av explosion.

#### 5.2.3 Blixtnedslag

Försäkringen ersätter skada som orsakats den egendom som är föremål för försäkringen till följd av direkt blixtnedslag, som mekaniskt splittrar egendomen.

#### 5.2.4 Storm

Försäkringen ersätter skada som orsakats av storm.

Med storm avses väderförhållanden, där vindens medelhastighet, mätt på den meteorologiska station som ligger närmast platsen för det inträffade, har överskridit 15 meter per sekund.

Tidpunkten för skadehändelsen skall kunna fastställas noggrant.

#### 5.2.5 Exceptionell översvämning

Försäkringen ersätter omedelbar och direkt sakskada till följd av plötslig och oförutsedd händelse som beror på exceptionell översvämning till följd av störtregn, översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning så att vatten tränger in i byggnad, dess konstruktioner eller egendom däri direkt från markytan eller genom jordmån eller rörledningar som är fastinstallerade i byggnaden.

Med översvämning till följd av störtregn avses en situation där ett exceptionellt kraftigt regn orsakar översvämning av vatten på markytan.

Med översvämning i vattendrag avses exceptionell höjning av vattennivån i älv, å, flod, sjö, dike eller bäck till följd av exceptionellt

regn eller snösmältning eller av fördämning som bildats av is eller issörja.

Med havsvattenöversvämning avses exceptionell höjning av havsvattenståndet till följd av stormvind (medelvindhastighet över 15 m/s), förändringar i lufttryck eller strömning i de danska sunden.

Regn betraktas som exceptionellt då nederbördsmängden är minst 30 mm i timmen eller 75 mm på ett dygn. Som exceptionell höjning av vattennivån eller havsvattenståndet betraktas ett vattenstånd vars sannolikhet är en gång på 50 år eller mer sällan. Som exceptionellt anses inte översvämning till följd av bestående höjning av medelvattennivån eller av normala variationer i vattennivån eller av sjögång.

### 5.2.6 Inbrott och stöld

Försäkringen ersätter skada som på grund av inbrott orsakats den byggnad som är föremål för försäkringen.

Försäkringen ersätter skada som orsakats av stöld av den lösegen- dom som är föremål för försäkringen, om

- någon har brutit sig in i försäkringsstället eller i ett utrymme som stängts på ett betryggande sätt där den försäkrade egen- domen har förvarats tillfälligt, genom att skada dess konstruk- tioner eller lås eller trängt sig in genom att använda annat slag av våld eller särskild list eller trängt sig in med hjälp av nyckel som man kommit över i samband med inbrott eller rån
- kanot, kajak, roddjolle, roddbåt, utombordsmotor eller barn- vagn som har varit låsta på ett betryggande sätt i förvaringsut- rymmet, har stulits genom att låsningen söndrats.

Försäkringen ersätter också skada som orsakats av stöld av försäk- rad egendom då den försäkrade har haft egendomen med sig och under ständig uppsikt när stölden inträffade (se punkt 7.4).

### 5.2.7 Rån

Försäkringen ersätter skada som orsakats då egendom stulits eller skadats i samband med stöld genom att använda våld mot person eller hota därmed.

### 5.2.8 Skadegörelse

Försäkringen ersätter skada som orsakats av uppsåtlig skadegö- relse.

### 5.2.9 Nedfallande luftfartyg eller föremål som lossnat från det

Försäkringen ersätter skada som orsakats av nedfallande luftfartyg eller föremål som lossnat från det.

### 5.2.10 Läckage

Försäkringen ersätter skada som orsakats av vätska, ånga eller gas då ett sådant ämne under försäkringens giltighetstid oförutsett och direkt har strömmat ut från

- i byggnaden installerade fasta rörledningar, maskiner och dri- vanordningar
- tvättmaskin eller diskmaskin som anslutits till ledningsnätet med godkänd slangkoppling och avstängningsventil

Försäkringen ersätter därtill reparation av skadepunkten på det fasta ledningsnätet som orsakat läckageskada, som sker i samband med reparation av en ersättningsbar läckageskada.

### 5.2.11 Miljöskada

Försäkringen ersätter oljeskada som orsakats den försäkrade egen- domen på grund av en plötslig och oförutsedd händelse.

### 5.2.12 Bräckage

Försäkringen ersätter skada som orsakats den försäkrade egendomen

- av dess plötsliga och oförutsedda bräckage samt
- av att maskin eller anordning hamnat i oskick på grund av spänningsändring eller på grund av annan orsak till följd av tekniskt fel av andra orsaker än de som nämns i punkterna 5.2.1–5.2.5 och 5.2.8–5.2.9.

### 5.2.13 Annan skada som orsakats till följd av en plötslig och oförutsedd händelse

Om man särskilt har kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet, ersätts från den omfattande skydds- nivå också annan skada än en sådan som nämns i punkterna 5.2.1–5.2.12, som direkt orsakas den försäkrade egendomen till följd av en plötslig och oförutsedd händelse.

## 5.3 Ersättning av tilläggs-skador

Försäkringen ersätter också på grund av ersättningsbara försäk- ringsfall skada som orsakats föremålet för försäkringen av:

- köld eller hetta, regn, att frysvavar tinat, att tvätten missfärgats eller av annan dylik orsak
- försvinnande, stöld och av att föremålet skadats på basis av punkterna 5.2.1–5.2.4 och 5.2.9
- att vätska läckt ut ur akvariet eller ur något annat föremål för försäkringen som innehållit vätska, på basis av punkterna 5.2.1–5.2.9 och 5.2.12,

om det har varit en direkt och oundviklig följd av det nämnda försäkringsfallet.

## 5.4 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall (gäller alla skyddsnivåer)

### 5.4.1 Försvinnande eller glömska eller odefinierbar stöld

**Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av att egendom försvunnit eller glömts kvar, tappats bort eller förkommit. En händelse som inte med avseende på tid, omständigheter och plats kan påvisas vara stöldskada, anses bero på att egen- domen försvunnit, glömts kvar, tappats bort eller förkommit.**

### 5.4.2 Stöld av värdeföremål från fordon, släpvagn, båt eller tält

**Försäkringen ersätter inte skada som drabbar värdeföremål, pengar eller andra betalningsmedel som förvarats i fordon, husvagn eller båt.**

Med förvaring avses annan förvaring än att man i anslutning till lastning, tankning av fordon, förarens paus eller motsvarande kort- varig verksamhet tillfälligt lämnar försäkrad egendom i fordonet.

**Försäkringen ersätter inte skada som drabbar värdeföremål, pengar eller andra betalningsmedel eller optiska eller elektro- niska apparater som förvarats eller som även för en kort tid lämnats i tält eller lätt släpvagn.**

### 5.4.3 Arbets- eller tillverkningsfel

**Försäkringen ersätter inte kostnader som orsakats av repara- tion av föremål eller av sådan del, som har tillverkats felaktigt eller av felaktigt material.**

Skada som till följd av felet orsakas på annan egendom som är föremål för försäkringen ersätts trots detta begränsningsvillkor.

#### 5.4.4 Installations- eller användningsfel

Försäkringen ersätter inte skada som beror på installation eller användning som strider mot anvisningarna eller beror på försummelse av service. Försäkringen ersätter inte heller skada som orsakats genom att föremålet har utsatts för alltför tung belastning eller värme.

#### 5.4.5 Byggfel

Försäkringen ersätter inte skada

- som orsakats byggnaden då den har skadats till följd av planerings-, grundläggnings- eller byggfel. Det är fråga om ett sådant fel om
  - byggnaden inte motsvarar krav som ställs i de föreskrifter och bestämmelser som byggnaden skulle uppfylla när byggnadsövervakningsmyndigheten godkände att den tas i bruk
  - byggandet eller renoveringen inte har utförts i enlighet med god byggnadssed eller yrkesmässigt och noggrant
  - det material som använts vid byggande eller renovering inte till sin hållbarhet eller andra egenskaper är av sedvanligt god kvalitet
- som orsakats av vätska som läckt ut i konstruktionerna genom fogen mellan golvbrunnen och dess upphöjningsring eller fogen mellan golvbrunnen och golvet vattenisolering eller genom golvbrunnens genomföringar eller upphöjningsringens genomföringsrör
- som orsakats av att fukt trängt in i konstruktionerna på grund av bristfällig vattenisolering eller avsaknad av sådan
- som orsakas en byggnad, som har byggts utan tillstånd som man stadgas om i lag eller i strid med tillstånd, eller löseegendom däri av översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning eller av isens rörelser till följd av dessa.

#### 5.4.6 Avtalsbrott eller bedrägeri

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av avtalsbrott, bedrägeri, förskingring eller motsvarande sviklig verksamhet.

#### 5.4.7 Idrottsredskap som går sönder

Försäkringen ersätter inte skada på idrottsredskap eller idrottsutrustning då de använts för sitt ändamål.

#### 5.4.8 Skada som orsakats av sällskapsdjur

Försäkringen ersätter inte skada som sällskapsdjur har orsakat genom att bita, klösa eller genom annat beteende.

#### 5.4.9 ADB-fel

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats den försäkrade datorns eller anordningens automatiska styrsystem eller annan programmerbar elektronikanordning eller deras data-medium och de data (filer) som dessa innehåller samt program till följd av

- anordningens, operativsystemets eller programmens felaktiga funktion, felaktigt program, felaktig programmering, felaktig lagring, felaktig inmatning av data
- att data förlorats
- att data förstörts av magnetfält eller
- virus.

#### 5.4.10 Skada som uppkommit småningom

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats till följd av sedvanlig användning, slitage, skrapning, repning, frätning, rost, röta, förskämning, tjälbildning, markens rörelse eller annat fenomen som uppkommer småningom.

#### 5.4.11 Skador som orsakats av översvämning, snö eller is

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av isens eller snöns tyngd eller rörelse, översvämning, höjt vattenstånd eller sjögång.

Försäkringarna med omfattande eller grundskyddsnivå ersätter dock skada till följd av exceptionellt störtregn, översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning samt skada som orsakats av isens rörelse till följd av översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning.

#### 5.4.12 Påverkan av väder eller djur på trädgårdsprodukter och växter

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av påverkan av väder eller djur på trädgårdsprodukter eller växter som finns utomhus.

#### 5.4.13 Skador som orsakats av insekter, skadedjur och mikrober

Försäkringen ersätter inte skada som mikrober, insekter, möss, råttor, ekorrar, sorkar, kaniner eller fladdermöss direkt orsakat på den försäkrade egendomen.

#### 5.4.14 Skador som orsakats av regn- och smältvatten

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av regn- eller smältvatten som strömmat ut ur takrännor, byggnadens yttre stuprör, yttre regnvattenavlopp eller någon annanstans ifrån. Begränsningen gäller inte läckageskada som orsakats av att byggnadens inre regnvattenavlopp plötsligt går sönder.

Försäkringarna med omfattande eller grundskyddsnivå ersätter dock skada enligt villkorspunkt 5.2.5 som orsakats av en höjning av vattennivån till följd av exceptionellt störtregn.

#### 5.4.15 Skador som orsakats av fukt och kondensvatten

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av fukt eller kondensvatten.

#### 5.4.16 Servicekostnader

Försäkringen ersätter inte kostnader som orsakats av underhållsåtgärder eller service och av delar som skall bytas ut i samband därmed, eller av eliminering av funktionsstörningar såsom kostnader för upptining eller öppning av rör.

#### 5.4.17 Ersättning från annan ersättningskälla

Försäkringen ersätter inte skador som ersätts på basis av någon garanti, förbindelse eller annan försäkring eller med offentliga medel eller på basis av någon speciallag såsom trafikförsäkringslagen (279/59), produktansvarslagen (694/90) eller elsäkerhetslagen (410/96).

Skada som skall ersättas enligt dessa försäkringsvillkor ersätts trots detta begränsningsvillkor, om försäkringstagaren bevisar att den ersättningsskyldige inte förmår uppfylla sin förpliktelse.

#### 5.4.18 Skador som orsakats av krig eller atomskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.



#### 5.4.19 Yrkesmässigt jordbyggnadsarbete

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av yrkesmässigt brytnings-, sprängnings-, pålnings- eller annat jordbyggnadsarbete.

## 6 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

### 6.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna

#### Återanskaffningsvärde

Med egendomens återanskaffningsvärde avses anskaffningskostnaden för ny likadan eller närmast motsvarande egendom.

I återanskaffningsvärdet för byggnad ingår också rivnings- och röjningskostnader för den skadade byggnaden samt planeringskostnader för den byggnad som byggs i dess ställe.

I återanskaffningsvärdet ingår inte tilläggskostnader som orsakas av förbättring av egendomens kvalitets- eller utrustningsnivå i samband med reparation eller återanskaffning, ifall de inte beror på lagstiftning eller myndigheternas tvingande bestämmelser. De senast nämnda tilläggskostnaderna kan ingå i återanskaffningsvärdet till en andel av högst 10 % av skadans belopp.

#### Dagsvärde

Med egendomens dagsvärde avses det penningbelopp som fås då på återanskaffningsvärdet görs avdrag för vad egendomen förlorat i värde på grund av ålder, bruk, nedsatt användbarhet eller annan liknande orsak.

#### Gångse värde

Med egendomens gångse värde avses det penningbelopp, som skulle ha fåtts för egendomen om den sålts omedelbart före försäkringsfallet.

#### Restvärde

Med egendomens restvärde avses egendomens värde omedelbart efter försäkringsfallet värderad enligt samma grunder som omedelbart före försäkringsfallet.

#### Försäkringsbelopp

Med försäkringsbelopp avses det penningbelopp som antecknats i försäkringsbrevet för en viss egendomspost eller enskilt föremål eller justerats enligt indexvillkoret under försäkringsperioden. Om försäkringsbeloppet är betydligt lägre eller högre än den försäkrade egendomens rätta värde, tillämpas bestämmelserna om underförsäkring eller överförsäkring i punkt 12 i dessa försäkringsvillkor, när skadan ersätts.

#### Maximiersättningsbelopp

Med maximiersättningsbelopp avses det penningbelopp som antecknats i försäkringsbrevet för en viss egendomspost eller ett enskilt föremål eller justerats enligt indexvillkoret under försäkringsperioden.

### 6.2 Övre gränser för ersättningsskyldigheten

#### 6.2.1 Överenskommet försäkringsbelopp

Om man kommit överens om ett försäkringsbelopp då egendomen försäkrades, utgör det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet övre gräns för Lokalförsäkrings ersättningsskyldighet per försäkringsfall för skador som förorsakats.

#### 6.2.2 Maximiersättningsbelopp

Om man skilt kommit överens om ett maximiersättningsbelopp då egendomen försäkrades, utgör det maximiersättningsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet övre gräns för Lokalförsäkrings ersättningsskyldighet per försäkringsfall för skador som förorsakats.

### 6.3 Beräkning av skadans belopp

#### 6.3.1 Skadebelopp enligt återanskaffningsvärde

Skadebeloppet enligt återanskaffningsvärdet fås då eventuellt restvärde dras av från egendomens återanskaffningsvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens återanskaffningsvärde minskat med restvärdet.

#### 6.3.2 Skadebelopp enligt dagsvärde

Om egendomens dagsvärde vid skadetillfället är lägre än hälften av dess återanskaffningsvärde, utgörs skadebeloppet av egendomens dagsvärde minskat med eventuellt restvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens dagsvärde minskat med restvärdet.

#### 6.3.3 Värdering av skadebelopp vid skador på löseegendom som nämns i tabellen

Vid skador på löseegendom som nämns i tabellen nedan, utgörs skadebeloppet av egendomens återanskaffningskostnader, **på vilka görs följande årliga avdrag enligt bruksålder för varje helt kalenderår som utmynnat före tidpunkten för händelse och som följer efter det år då egendomen togs i bruk:**

Egendom	Åldersavdrag per år
– arbetsredskap som används i förvärvsarbete	20 %
– datorer med kringutrustning, tillämpningsprogram, pc- och konsolspel	20 %
– kylskåp/frys, disk- och tvättmaskin, torkskåp och -tumlare och andra hushållsmaskiner som är löseegendom	8 %
– kläder, accessoarer och skor	20 %
– mobiltelefoner med kringutrustning	25 %
– cyklar och deras delar	10 %
– glasögon och solglasögon	20 %
– proteser och personliga hjälpmedel, såsom hörapparat och rullstol	10 %
– maskiner, anordningar och arbetsredskap som drivs med el- och förbränningsmotor samt maskiner och anordningar som används för fastighetsunderhåll samt fordon som är avsedda för barnens bruk	10 %
– TV, ljudanläggningar, hemelektronik samt optiska apparater	8 %
– idrottsutrustning och -redskap	20 %

#### 6.3.4 Värdering av skadebelopp vid läckageskador på byggnad

Vid läckageskada som orsakats av att ledningsnät som installerats i byggnad eller därtill kopplad drivanordning gått sönder, anses

skadebeloppet utgörs av reparations- eller återanskaffningskostnader för konstruktionerna samt kostnader för felsökning och uppbyggnad och igenläggning av konstruktioner. Kostnaderna tas i beaktande som grund för försäkringsersättningen enligt följande:

När rörledningens eller drivanordningens ålder är under 10 år är grunden för försäkringsersättningen 100 % av skadebeloppet.

**Om rörledningens eller drivanordningens ålder är 10 år eller mer, avdras från kostnaderna som åldersavdrag 1 (en) % för varje utmyntat helt kalenderår som följer efter det år maskinen eller anordningen togs i bruk före tidpunkten för händelsen.** Avdraget är dock högst 30 % och det sammanlagda beloppet av åldersavdraget är högst 3 500 euro.

Ovannämnda tillämpas vid läckageskada som orsakats av bräckage i ledningsnätet också på reparationskostnaderna för skadepunkten i ledningsnätet.

### 6.3.5 Värdering av skadebelopp vid bräckageskador på fasta maskiner och anordningar i byggnad

Vid bräckageskador på fasta maskiner och anordningar i byggnader utgörs skadebeloppet av maskinens eller anordningens reparations- eller återanskaffningskostnader, **på vilka görs följande årliga avdrag enligt bruksålder för varje helt kalenderår som utmyntat före tidpunkten för händelse och som följer efter det år då maskinen eller anordningen togs i bruk:**

Det avdrag som här avses görs dock inte på reparationskostnader för spis, spisfläkt, centraldammsugare och el-bastuugn som är fastmonterade i byggnaden. Om skadad spis, spisfläkt, centraldammsugare eller el-bastuugn kan repareras, utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens dagsvärde. Det dagsvärde som här avses fås **då ovannämnda avdrag på 6 % görs på egendomens återanskaffningsvärde.**

Maskin eller anordning	Åldersavdrag per år
– fasta kyl-, ventilations-, vattendistributions- och uppvärmningsanordningar, reglerings- och övervakningsanordningar, oljecisterner, varmvattenberedare, spis, spisfläkt, centraldammsugarens maskineri och el-bastuugn samt andra fast installerade maskiner och anordningar	6 %
– rörledningar, elledningar och -mätare som betjänar byggnaderna (se också punkt 6.3.4)	3 %

**Då serviceledning, värmekanal mellan byggnaderna eller underjordisk kabel på tomten går sönder, görs avdrag på 3 % också för kostnader för felsökning, grävning- och återfyllningskostnader, samt för kostnader för återställande av jordmånens yta.**

**Då ett i konstruktionerna inbyggt värmemotstånd går sönder, görs ett avdrag på 6 % också för kostnader för felsökning samt för uppbyggnad och igenläggning av konstruktionerna.**

### 6.3.6 Skada på gårdsplanens jordmån och växtbestånd

Vid skador på gårdsplanens jordmån utgörs skadebeloppet av Lokalförsäkring på förhand godkända rimliga och nödvändiga

kostnader för återställande, som vid skador på gårdsplanens träd omfattar rimliga och nödvändiga kostnader till följd av röjning av skadeområdet.

Vid skador på växtbestånd utgörs skadebeloppet av anskaffningspriset för motsvarande nya plantor som införskaffats i stället för det förstörda växtbeståndet, samt kostnader till följd av plantering, dock högst en kostnad som motsvarar det tredubbla anskaffningspriset för plantor. Anskaffningskostnaderna för plantorna ersätts såvida dessa normalt finns i handeln i Finland.

### 6.3.7 Att beakta vid värdering av skadebelopp

**Vid värdering av den skadade egendomens skadebelopp beaktas inte nyansskillnader och inte heller affektions- och motsvarande värden.**

## 6.4 Ersättnings omfattning

### 6.4.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som orsakas föremål för försäkringen till följd av försäkringsfall.

**Försäkringen ersätter inte kostnader som indirekt ansluter sig till skadeutredning och skada, såsom telefon- och resekostnader, inkomstbortfall eller andra motsvarande kostnader.**

### 6.4.2 Ersättning av restvärde i vissa fall

Om den skadade byggnaden inte kan repareras till ursprungligt skick på grund av gällande byggnadsförbud eller bygginskränkning, ersätts även byggnadens restvärde. Därifrån avdras dock det försäljningspris som fås för byggnadsdelar som blivit kvar. Försäkringstagaren måste lägga fram en utredning om att byggnadsförbud eller bygginskränkning gäller, och om Lokalförsäkring så begär, ansöka om undantagslov för att få byggnaden i ursprungligt skick. Försäkringstagaren måste befullmäktiga Lokalförsäkring, om denna så begär, att företräda honom i ärende som gäller ansökan om undantagslov.

### 6.4.3 Kostnader som orsakas av avbrott i boendet

Försäkringen ersätter **90 % av Lokalförsäkring på förhand godkända** rimliga och nödvändiga tilläggskostnader, som den försäkrade orsakats på grund av att en stadigvarande bostad, som finns på det försäkringsställe som nämns i försäkringsbrevet, inte helt eller delvis kan användas till följd av en sakskada som drabbat byggnaden eller den försäkrade lösejendomen under försäkringens giltighetstid och som är ersättningsbar på basis av den fastighetsförsäkring som tecknats för byggnaden eller denna hemförsäkring som tecknats för byggnaden och lösejendomen.

Kostnader för avbrott i boendet ersätts endast om användningen av den stadigvarande bostaden inte är möjlig utan orimlig olägenhet för boendet. Ersättningsbara tilläggskostnader är rimliga och nödvändiga:

- hyror för tillfällig lägenhet
- lagringskostnader
- kostnader som orsakas av användning av fordon vid flyttning
- kostnader för arbets- och skolresor och motsvarande kostnader med samma kommunikationsmedel som före skadan, minskat med de kostnader som skulle ha orsakats utan försäkringsfall.

Vid beräkning av ersättningsbeloppet beaktas de verkliga

kostnaderna från vilka de inbesparade kostnaderna avdras.  
**Måltidskostnader ersätts inte som tilläggskostnader.**

Övre gräns för ersättningskyldighet beträffande tilläggskostnader som orsakas av avbrott i boendet är 3 000 euro i månaden. Ersättning betalas för högst nio månader.

#### 6.4.4 Resgodsskydd på utlandsresor

Om man har valt omfattande skyddsnivå för hemlösegendom och den hemlösegendom, som man har med på utlandsresa har varit överlåten i hotellets, transportfirmans, trafikföretagets, researrangörens eller motsvarandes besittning ersätter försäkringen utomlands orsakade:

- rimliga kostnader som den försäkrade orsakats av att denne letat efter den hemlösegendom som försvunnit under transporten **upp till ett belopp av högst 170 euro**
- rese-, inkvarterings- och telefonkostnader till följd av stöld av pass, visum eller biljetter under resan, ersätts **upp till ett sammanlagt belopp av högst 170 euro.**
- kostnader för anskaffning av nödvändighetsartiklar, då resgodset som lämnats för transport försenas minst 12 timmar från att den försäkrade anlåtit till resmålet. Som ersättning betalas högst 80 euro för varje påbörjat dygn. För var och en av de försäkrade är ersättningen högst 400 euro, dock **sammanlagt högst 1 200 euro** på basis av denna försäkring.
- försvinnande av resgods under transport, som överlåtit i transportföretagets eller researrangörens besittning, **upp till ett belopp av högst 500 euro** under förutsättning att händelsetidpunkten och -platsen för skadan har fastställts och att skadan genast på ort och ställe bevisligen har anmälts åt transportföretaget.

#### 6.4.5 Skydd för återställning av filer

##### Återställning av filer

Om hemmets lösegendom har försäkrats med omfattande skyddsnivå ersätter försäkringen kostnaderna för att söka efter och återställa försvunna filer i samband med en ersättningsbar sakskada, när filerna har försvunnit till följd av en fysisk skada på hårddisken i en persondator avsedd för privat bruk (pc eller Mac) eller på en extern hårddisk som ansluts till en persondator (se även punkt 5.4.9 i begränsningsvillkoren).

En förutsättning för att skadan ska ersättas är att sökningen och återställningen utförs av Ibas Kroll Ontrack enligt de särskilda instruktioner som ges av Lokalförsäkring och att det inte har vidtagits några andra åtgärder för att återställa filerna på hårddisken.

Försäkringstagaren ska skicka hårddisken till Lokalförsäkrings samarbetspartner för återställning av filerna enligt Lokalförsäkrings särskilda förpacknings- och transportanvisningar. Lokalförsäkring ansvarar inte för om återställningen av filerna misslyckas.

##### Försäkringen ersätter inte

- kostnaderna för sökning eller återställning som har orsakats av radering av filer, felaktig användning av hårddisken, annat användarfel eller skadliga program
- kostnaderna för sökning eller återställning av filer som finns på en hårddisk som är över 6 år gammal
- kostnaderna för sökning eller återställning av programfiler
- återställning av data om skadan inträffade innan det utvidgade försäkringsskyddet för skydd av återställning av filer trädde i kraft.

Från kostnaderna för sökning och återställning av data avdras förutom självriskan för sakskadan **den tilläggsjälvrisk som har antecknats i försäkringsbrevet.**

#### 6.4.6 Självrisk

**Försäkringstagaren har vid varje försäkringsfall en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.** Självrisken kan väljas skilt för varje byggnad och lösegendomsgrupp som inkluderas i försäkringen och detta antecknas i försäkringsbrevet.

I fall flera byggnader eller egendom som hör till flera olika lösegendomsgrupper skadas i samband med samma försäkringsfall och självriskerna per föremål är av olika storlek, avdras den högsta självrisken per föremål från den ersättning som betalas.

Vid skador som ersätts till följd av störtregn eller översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning avdras dubbelt den självrisk som valts för objektet och antecknats i försäkringsbrevet, dock högst 2 000 euro

Försäkringstagarens självrisk avdras inte om

- man har brutit sig in i försäkringsstället genom en dörr som varit låst med säkerhetslås
- larmanordningen eller -anläggningen (med undantag av sedvanliga brandvarnare) som installerats på försäkringsstället har fungerat sakenligt och minskat på skadans storlek
- översvämningsskyddet eller läckagedetektorn som installerats under disk- eller tvättmaskinen eller kylanordningen har fungerat sakenligt och minskat på skadans storlek.

#### 6.4.7 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, avdras från ersättningen beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningsskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

#### 6.5 Betalning av ersättning

Den skadade egendomen ersätts i första hand genom att låta reparera det skadade föremålet. Om reparationskostnaderna överskrider egendomens värde som bestämts enligt dessa ersättningsbestämmelser, är ersättningen dock högst egendomens värde omedelbart före försäkringsfallet.

Som reparationskostnader ersätts de rimliga och nödvändiga kostnaderna som har uppkommit av att den skadade egendomen har försatts i samma skick som före skadan. **Kostnader som uppkommit till följd av grund- eller andra förbättringar i samband med reparationen ersätts inte.**

Lokalförsäkring har i stället för att betala ersättning i pengar, rätt att skaffa ny motsvarande egendom eller låta reparera den skadade egendomen. Ifall ersättning dock betalas i pengar, bestäms

ersättningens maximibelopp enligt det som Lokalförsäkring själv skulle ha betalat försäljaren för föremålet om han hade skaffat det själv eller reparatören för reparationskostnaderna om han hade låtit reparera det själv.

Ersättning enligt återanskaffningsvärde betalas i två rater. Först betalas ersättning enligt dagsvärde. Som tilläggsersättning betalas skillnaden mellan återanskaffningsvärde och dagsvärde, om den skadade eller förlorade egendomen inom två år efter försäkringsfallet antingen repareras eller på samma tomt eller gård byggs eller i stället för lösegendom inom sex månader från försäkringsfallet skaffas ny egendom av samma kvalitet som är avsedd för samma bruk.

Om byggandet fördröjs på grund av myndighets åtgärd läggs dröjsmålstiden till ovanstående tid.

Tilläggsersättningen betalas då Lokalförsäkring har fått utredning om ovanstående återanskaffningsåtgärder.

## 6.6 Åtgärder då försäkringsfall inträffat (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 11.1)

### 6.6.1 Anmälan om skada till Lokalförsäkring

Skada skall utan dröjsmål anmälas till Lokalförsäkring och skadeanmälan göras.

Lokalförsäkring skall reserveras möjlighet att värdera skadan.

Om Lokalförsäkring begär en reparationskostnadskalkyl för skaderegleringen, ersätts den kostnad som uppkommer därav.

Polisundersökningsprotokoll skall vid begäran levereras till Lokalförsäkring. Lokalförsäkring betalar ersättning för lösen av de polisundersökningsprotokoll och andra myndighetsbevis som han begärt för skaderegleringen.

När man ansöker om ersättning för en stöldskada av cykel skall till Lokalförsäkring i samband med skadeanmälan överlämnas polisens kopia på anmälan om brott, båda nycklarna som hör till säkerhetslåset (se punkt 7.4) samt cykelns garantikort, där cykelns ram- och låsnummer framgår.

### 6.6.2 Tillvägagångssätt beträffande skadad och oskadad egendom

Skadat föremål får inte förstöras utan speciell orsak. Skadad och oskadad egendom som blivit kvar förblir i försäkringstagarens ägo. Lokalförsäkring har dock rätt att lösa in den skadade egendomen eller del därav, värderad enligt samma grunder som före försäkringsfallet.

Med inlösnings avses överlåtelse av skadad egendom till Lokalförsäkrings ägo, så att Lokalförsäkring betalar ett ersättningsbelopp för den skadade egendomen som motsvarar egendomens värde omedelbart före skadan. Lokalförsäkring skall meddela den försäkrade om inlösnings av egendomen antingen i samband med det ersättningsbeslut som ges i ärendet eller skilt skriftligen.

### 6.6.3 Om förlorad egendom återfås

Om förlorad egendom återfås efter att ersättning betalats, skall försäkringstagaren utan dröjsmål överläta den till Lokalförsäkring eller återbetala ersättningen till den delen.

### 6.6.4 Anskaffande av utredning av inteckningshavare i vissa skadefall

Då ersättning betalas för egendom i vilken fastighetsinteckning kan fastställas, skall försäkringstagaren efter försäkringsfallet vid behov utreda att egendomen inte är intecknad som säkerhet för skuld eller att innehavarna av inteckningen har gett sitt samtycke till att ersättning betalas till försäkringstagaren eller att försäkringstagaren enligt jordabalken 17 kap. 8 § 2 momentet har rätt att själv lyfta försäkringsersättningen.

Då ersättning betalas för egendom, i vilken företagsinteckning kan fastställas, och egendomen för företagsinteckningen eller största delen av den förstörs till följd av försäkringsfallet, betalas ersättning åt försäkringstagaren då han klargjort att egendomen inte är intecknad som säkerhet för skuld eller att innehavarna av inteckningen har accepterat att ersättning betalas (företagsinteckningslagen 13 §).

## 7 SÄKERHETSFORESKRIFTER

### 7.1 Säkerhetsföreskrifternas betydelse

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador.

**Om den försäkrade har försummat att följa säkerhetsföreskrifterna avsiktligt eller på grund av vårdslöshet som inte kan anses ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.1).**

### 7.2 Brandsäkerhet

#### 7.2.1 Allmän brandsäkerhet

- Bostads-, inkvarterings- och fritidsbostadsbyggnader ska vara utrustade med ett tillräckligt antal fungerande brandvarnare enligt 17 § i räddningslagen (379/2011).
- Det är inte tillåtet att elda i öppen spis eller att ha levande ljus inomhus utan kontinuerlig bevakning.
- Det är förbjudet att göra upp öppen eld och att röka i arbets- och lagerutrymmen som är dammiga och innehåller brandfarliga material.
- Det är förbjudet att röka i sängen.
- Att göra upp öppen eld utomhus är förbjudet, då räddningsmyndigheterna i området har förbjudit det för viss tid på grund av den brandfara som råder på ifrågavarande område. Hyggesbränning skall alltid anmälas till nödcentralen och givna direktiv och bestämmelser skall efterföljas.
- Frusna rör får inte tinas med hjälp av öppen eld eller varmluftsblåsare.
- Elddon skall förvaras utom räckhåll för barn.

#### 7.2.2 Eldstäder och uppvärmningsanordningar

- Säkerheten vid användning av eldstäder, skorstenar och brandmurar skall övervakas. Om det upptäcks bräckage eller bristfälligheter i dem, får de inte användas innan brand- eller räddningsmyndigheter granskat dem och godkänt att de åter kan tas i bruk.
- Man skall iakttä de skyddsavstånd och monteringsanvisningar som tillverkare av eldstäder och skorstenar har gett. Man skall alltid säkerställa sig om förenligheten med eldstadens och skorstenens temperaturklass.

- Eldstäder och skorstenar skall sotas enligt beskaffenhet och bruksändamål på följande sätt:
  - vid användning av fast bränsle eller flera olika bränslen samt vid användning av lättolja skall eldstäder och skorstenar sotas en gång om året
  - i privata fritidshus som inte används året runt skall eldstäder och skorstenar sotas vart tredje år.
- Sotningen får endast utföras av en sotare som befullmäktigats för uppgiften.
- Aska som avlägsnats ur eldstad skall förvaras i ett brandsäkert kärl med lock.
- Vid placering av tillfälliga uppvärmningsanordningar skall man beakta de säkerhetsavstånd som tillverkaren meddelat för anordningen ifråga.
- Uppvärmningsanordningar får inte täckas.
- Värmare för uppvärmning av garage för motorfordon får inte ha en ytemperatur över +125°C.
- Det är förbjudet att torka kläder eller annat brännbart material ovanför bastuugnen eller i dess omedelbara närhet.

### 7.2.3 Elektriska anordningar

- Elinstallationer får endast utföras av en person som är auktoriserad därtill.
- Funktionsstörningar på elektriska anordningar skall klargöras och repareras utan dröjsmål.
- Säkringar får inte repareras och inte heller omformas till större dimension.
- Vid användning av elektriska anordningar skall tillverkarens direktiv följas.
- Strömmen skall stängas av på hushållsmaskiner efter användning. Då man avlägsnar sig ur byggnaden skall man försäkra sig om, att strömmen stängts av till spisen, strykjärnet och andra brandfarliga hushållsmaskiner. Vid läggdags och då man avlägsnar sig ur lägenheten skall strömmen stängas av på televisionens huvudströmbrytare (inte med fjärrkontrollen).

### 7.2.4 Heta arbeten

Med heta arbeten avses arbeten där man använder svetsnings- och skärbränningsanordningar, gasbrännare eller varmluftsblåsare eller arbeten där man slipar eller bearbetar metall på ett sådant sätt att det uppstår gnistor. Heta arbeten är också tak- och vattenisoleringsarbeten, där det förekommer gnistor eller där man använder eld eller annan värme som ger upphov till brandfara. När man börjar utföra heta arbeten, ska man vidta tillräckliga försiktighetsåtgärder och efterfölja räddningslagen.

### Anvisningar för heta arbeten

- Innan heta arbeten påbörjas, skall antändliga ämnen och material avlägsnas eller skyddas.
- Om det finns antändliga konstruktioner i närheten, skall de skyddas.
- Omgivningen skall vätas enligt behov.
- Hetarbetsplatsen skall utrustas med tillräcklig utrustning för förstahandssläckning: minst en handbrandsläckare av effektklass 27 A 144 B-C, en svetsfilt och en tryckvattenslang. Utrustningen för förstahandssläckning måste finnas på hetarbetsplatsen under allt hetarbete och under efterbevakningen av hetarbetet.
- Vid utförande av heta arbeten skall brandövervakning ordnas under arbetets gång och efter avslutat arbete för minst en timmes tid.

- I utrymmen där motorfordon förvaras får inte sådana reparationsarbeten utföras, där det används anordningar med öppen eld, öppen låga, glöd eller gnistor.
- Då en utomstående entreprenör utför heta arbeten i en försäkrad byggnad, skall den som utför arbetet ha ett personligt, giltigt hetarbetskort.

### 7.2.5 Förvaring och användning av brännbara vätskor och flytgas

- Om brännbara vätskor eller flytgas förvaras eller används i den försäkrade byggnaden skall direktiv begäras av de lokala brandmyndigheterna och dessa skall efterföljas.
- Flytgasanordningarnas ventiler och fogar skall granskas minst en gång om året för att upptäcka läckage.
- Det är förbjudet att göra upp eld och att röka i förvaringsutrymmen för ovan nämnda ämnen. Det här gäller också vid hantering av dessa ämnen.

### 7.2.6 Garage för motorfordon samt uppvärmning av motorfordon

- Byggnader eller utrymmen där motorfordon förvaras, skall vara godkända av byggnads- och brandmyndigheter.
- I byggnad där motorfordon förvaras får man inte utföra heta arbeten (se punkt 7.2.4 heta arbeten) och inte heller lagra annan utrustning och andra tillbehör än sådana som hänförs till bruk av fordon.
- För uppvärmning av fordon eller dess motor, anordning för kraftöverföring eller andra delar, får man utöver fordonets standardutrustning endast använda värmeanordning som drivs med el eller flytgas, och som dess tillverkare eller importör skriftligen uppgivit som lämplig för fordonsbruk. Anordningen skall vara utrustad med CE-märke samt finsk, svensk eller norsk testinställningskontrollmärke (FI-, S- eller N-märke).
- Värmeanordning som drivs med flytgas skall vara installerad av en befullmäktigad installationsfirma.
- Ström till eldriven kupévärmare får endast tas från stickkontakt som finns i fordonets kupé.
- Ström till fordonet får endast tas från ett eluttag utomhus som installerats separat för detta ändamål.
- Kupévärmaren skall installeras enligt installationsanvisningarna antingen på golvet eller i en egen ställning.
- Det är förbjudet att täcka utrymmet mellan motorhuv och motor.
- Det är förbjudet att tanka bensindrivna maskiner inomhus.

## 7.3 Avvärjande av läckageskador

- Byggnadens ledningsnät ska skyddas mot förfrysning. Ifall byggnaden under den kalla årstiden lämnas utan övervakning och tillräcklig uppvärmning (byggnadens grundtemperatur sjunker under +12 °C) i mer än en vecka, ska avstängningsventilen till tomtvattenledningen stängas eller bruksvattenpumpen kopplas ur bruk och ledningsnätet och anordningarna i anslutning till det ska tömmas på vatten.
- Huvudavstängningsventilen till byggnaden och bostaden ska stängas om man oavbrutet lämnar bostaden obebodd i mer än en vecka.
- Tvätt- och diskmaskin i användning ska övervakas. Avstängningsventilen ska vara stängd när maskinen inte används. Anslutningarna till anordningen ska göras i enlighet med de direktiv som det lokala vattenverket och anordningens tillverkare har gett.

- Vattentak, takbrunnar och dagvattenrännor ska kontrolleras årligen och genomgå service vid behov.
- Egendom som är känslig för skador som orsakas av fukt och vatten ska placeras minst 10 cm ovanför golvytan i källarförrådet.
- Man ska förhindra att regn- och smältvatten alltså dagvatten kommer in i byggnaden med vattenisoleringar och dagvattenledningssystem, vilka är att marken sluttar bort från byggnaden, diken på tomten, täckdiken och dagvattenbrunn samt pumpar. Tomten ska anslutas till kommunalt dagvattensystem, ifall ett sådant finns på området. Diken och täckdiken på tomten ska hållas i funktionsdugligt skick. Funktionsdugligheten ska kontrolleras årligen. Avloppssystemet ska hållas i funktionsdugligt skick och avloppspumparna ska genomgå service.

### 7.4 Skydd mot inbrotts- och stöldskador

- Löseegendom, förutom cykel samt gårds- och trädgårdsmöbler som vanligen finns på gårdsområdet, får ej förvaras utomhus utan skall förvaras i ett låst förvaringsutrymme.
- Konstruktionerna, väggarna, golvet och taket i sådana utrymmen skall vara av sådant material att de ger ett godtagbart skydd mot inbrott. Även fönster, dörrar och övriga öppningar skall vara stängda på ett betryggande sätt mot stöld och inbrott, så att man inte kan tränga in i förvaringsutrymmet utan att skada konstruktioner och lås eller genom att använda våld.
- Lås skall omedelbart bytas eller serieläggas på nytt om det finns anledning att anta, att nyckeln är i en sådan persons besittning, som inte är berättigad till den. Nyckel till bostaden eller annat låst utrymme får inte lämnas eller gömmas i närheten av byggnaden.
- Skjutvapen och -tillbehör skall förvaras i ett låst vapenskåp.
- I källaren eller på vinden skall inte förvaras pengar, andra betalningsmedel eller värdepapper, värdeföremål såsom smycken, föremål av ädelmetall, konst- eller antikföremål samt samlingar, värdefulla pälsar eller annars värdefull egendom.
- Cykel skall på grund av stöldrisken vara låst med tillbörligt säkerhetslås.
- Roddbåt och roddjolle skall vid förvaring vara fastlåst på en fast förvaringsplats med en stark kätting och ett hänlås med stålbygel. Utombordsmotorn skall låsas fast med ett starkt lås i roddbåtens bakbräde. Kanot och kajak, samt motor som tagits loss skall förvaras i ett låst förvaringsutrymme.
- Om barnvagnen förvaras utanför bostaden, inkvarteringsutrymmet eller i deras förvaringsutrymmen, t.ex. i trappuppgången, skall barnvagnen vara fastlåst med ett lås eller vara under uppsikt.
- Om bilens däckserie, takräcke eller transportbox förvaras i ett gemensamt garage eller under biltak, skall de vara fastlåsta i byggnadens fasta konstruktion så att de inte kan lösgöras utan att bryta upp dem.
- Kod för bank-, kredit- eller motsvarande betalningskort skall inte förvaras i samband med kortet, och inte heller användas så, att någon utomstående får kännedom om koden.
- Egendom som tas med på resa skall övervakas för att undvika stöldskada. Beträffande pengar och andra betalningsmedel, värdefulla föremål samt optisk och elektronisk utrustning skall övervakningen vara fortlöpande. Om den medhavda egendomen inte kan övervakas, skall den lämnas i ett fast, låst förva-

ringsutrymme, som det inte är möjligt att tränga sig in i utan att skada förvaringsställets konstruktioner eller lås.

- Om optiska och elektroniska anordningar eller annan stöldbegärlig egendom måste lämnas utan övervakning i fordon eller släpvagn, skall dessa vara skyddade mot insyn och i ett låst utrymme eller i ett fast fack som är låst, vilket det inte är möjligt att tränga sig in i utan att skada förvaringsställets konstruktioner eller lås.
- Vid övernattnings i hotell eller i båthytt skall betalningsmedel, värdepapper, värdeföremål, samlingar eller annars värdefull egendom förvaras i ett förvaringsfack eller skilt i ett utrymme som är försett med lås.

### 7.5 Skydd av egendom under transport

- De föremål som försäkrats skall vara förpackade i en transportförpackning under transporten eller flyttningen eller vara skyddad på annat vis samt vara fastsatta så, att föremålen kan anses hålla för sedvanliga belastningar i anknytning till transportsättet utan att skadas.
- Vätskor samt medel som fläckar ner eller fräter skall förpackas betryggande så att de inte, om de läcker eller om förpackningen går sönder, har möjlighet att skada övrigt resgods, när egendomen överlämnas för att transporteras eller hanteras av utomstående.
- Datorer, mobiltelefoner och motsvarande elektroniska anordningar som transporteras ska under transporten vara sakenligt skyddade så att de inte blir fuktiga, skrubbas eller tillbucklas så att de går sönder.

### 7.6 Säkerhetsföreskrifter för byggnads- och reparationsarbeten

- I en byggnad som är under konstruktion eller grundrenovering skall inkommande byggnadsmaterial och -förnödenheter som lätt utsätts för stöld, samt arbetsredskap som används på byggnadsplatsen förvaras på ett sådant sätt att stöld kan förebyggas så att ingen kan tränga sig in i förvaringsutrymmet utan att skada konstruktioner och lås eller använda våld.
- Innan grävningsarbeten inleds skall det klarläggas var kablar och rör på arbetsområdet är placerade.
- Om man i samband med byggnads- eller reparationsarbeten utför heta arbeten (se punkt 7.2.4 heta arbeten), skall ifrågakörande direktiv för heta arbeten följas.
- Uppvärmningsanordningar som används på byggplatsen skall användas i enlighet med de bruks- och säkerhetsanvisningar som givits av anordningens tillverkare.

### 7.7 Skötsel av fastighet

- Försäkringstagaren skall regelbundet kontrollera byggnadens skick, dock minst en gång om året.
- Oljecisterner skall kontrolleras av en kontrollant med tillstånd för första gången inom ett år sedan 30 år förflutit efter att cisternen togs i bruk, och på ett område med grundvatten, 10 år efter att cisternen togs i bruk. Därefter på nytt enligt de tidsintervaller som kontrollanten gett, om de inte placerats så att en tidigare eller oftare återkommande kontroll krävs.
- Fel och brister som upptäckts vid kontrollen skall åtgärdas utan dröjsmål.

## 7.8 Maskiner och anordningar

- Maskiner och anordningar skall genomgå service i enlighet med importörens eller tillverkarens anvisningar.
- Elmotorernas ventilationsgaller och kylflänsar skall hållas rena för att förhindra överhettning.
- Originalexemplar av dataprogram och operativsystem skall omsorgsfullt förvaras på försäkringsstället, skilt från bruksanordningen.
- Drycker ska hållas på avstånd från datorer, mobiltelefoner, bärbara spelare eller motsvarande elektroniska anordningar så att de inte kan skada dessa om de stjälpes.

## 8 INVERKAN AV ORIKTIGA ELLER BRISTFÄLLIGA UPPGIFTER

Om försäkringstagaren som premiegrund har gett felaktiga eller bristfälliga uppgifter, såsom premiegrunden för lägenhetens bostadsyta, och man på grund av detta eller till följd av försäkringstagarens annan felaktig anmälan har inkasserat för lite försäkringspremier, kan den ersättning som betalas på basis av försäkringen nedsättas med stöd av lagen om försäkringsavtal 23 § och 34 § (se allmänna avtalsvillkor, punkt 2.2).

## 9 INDEXVILLKOR

### 9.1 Indexvillkor för försäkringspremie

En försäkringspremie som fastställs på andra grunder än på basis av försäkringsbelopp är bunden till levnadskostnadsindex enligt följande:

Justeringsindex utgörs av indexet för juni i det kalenderår som infaller före den i försäkringsbrevet antecknade begynnelsemånaden för försäkringsperioden.

Justeringstidpunkt utgörs av försäkringsperiodens begynnelse dag.

Försäkringsperiodens indexjusterade försäkringspremie är lika många procent av föregående försäkringsperiods försäkringspremie som indexet vid justeringstidpunkten är av föregående försäkringsperiods justeringsindex.

### 9.2 Indexvillkor för försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppen som nämns i försäkringsbrevet är bundna till levnadskostnadsindex enligt följande:

Justeringsindex utgörs av indexet för den kalendermånad som ligger fyra månader före den i försäkringsbrevet angivna begynnelsemånaden för försäkringsperioden.

Justeringstidpunkt utgörs av försäkringsperiodens begynnelse dag.

Försäkringsperiodens indexjusterade försäkringsbelopp och -premie är lika många procent av föregående försäkringsperiods försäkringsbelopp och -premie som indexet vid justeringstidpunkten är av föregående försäkringsperiods justeringsindex.

Försäkringsbeloppet vid skadetillfället är lika många procent av det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet, som indexet för den kalendermånad som ligger fyra månader före skademånaden är av justeringsindexet vid justeringstidpunkten.

# Ansvarsförsäkring

## I ALLMÄN BESKRIVNING

Lokalförsäkring förbinder sig att i enligt med dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren

- ersätta skador som nämns i punkt 4.1 och andra kostnader som nämns skilt i villkoren
- sköta utredningen av skadeersättningens grunder och belopp
- underhandla med den som kräver ersättning, och
- sköta eller ersätta rättegången om ersättningsfrågan tas upp till behandling i domstol.

## 2 FÖRSÄKRADE

Försäkrade är försäkringstagaren och andra personer som är stadigvarande bosatta i samma hushåll med honom/henne, om de inte har egen försäkring. Som den försäkrades stadigvarande boningsort betraktas i huvudsak den adress som antecknats i befolkningsregistermyndighetens register.

I en försäkring som tecknats av oskiftat dödsbo är dock följande personer försäkrade:

- sådana delägare i dödsboet som stadigvarande bor på försäkringsstället för sakförsäkringen och med dem i samma hushåll stadigvarande bosatta personer, om de inte har egna försäkringar
- övriga delägare i boet i skadefall som ansluter till ägande, innehav eller bruk av den försäkrade fastigheten eller lösegendomen.

## 3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

Försäkringen gäller överallt i Finland och under resor utomlands för en oavbruten tidsperiod om högst 90 dygn räknat från tidpunkten för resans inledande.

## 4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

### 4.1 Försäkringsfall som ersätts

4.1.1 Försäkringen ersätter person- och sakskada, som den försäkrade i egenskap av privatperson orsakat någon annan inom försäkringens giltighetsområde och för vilken den försäkrade enligt i Finland gällande rätt står i ersättningsansvar och som konstateras under försäkringsperioden.

4.1.2 Försäkringen ersätter dessutom

4.1.2.1 skada, som orsakats av försäkrat barn som vid skadetillfället inte kan anses ersättningskyldigt på basis av sin ålder. Skadan

ersätts i samma utsträckning som om skadan orsakats av barn som uppnått lägsta ålder som förutsätts för ersättningsskyldighet.

Denna bestämmelse gäller inte skada för vilken någon annan person står i ersättningsansvar, och inte heller skada som orsakats den som hade barnet i sin vård då skadan inträffade.

4.1.2.2 personskada som en hund, som hålls som sällskapsdjur i försäkringstagarens familj, oberoende av den försäkrades vållande, orsakar genom att bita eller klösa.

## 4.2 Begränsningar

### 4.2.1 Skada som orsakas en själv

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas

- den försäkrade själv eller annan försäkrad
- person i den försäkrades tjänst eller härmed jämförbar, till den del denne är berättigad att få ersättning från lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring.

### 4.2.2 Egendom i användning

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen hade i sin besittning, hade till låns eller annars utnyttjade.

I försäkringen ingår dock ersättningsskyldighet för skada som plötsligt drabbar konstruktion eller anordning i den försäkrades aktie- eller hyreslägenhet, som används som den försäkrades och dennes familjs bostad. **Försäkringen ersätter dock inte skada på egendom som den försäkrade i egenskap av ägare till de aktier som berättigar till innehav av aktielägenheten enligt bostadsaktiebolagslagen (22.12.2009/1599) är underhållspliktig och inte heller skada som orsakas av dåligt underhåll eller slitage av lägenhet.**

### 4.2.3 Egendom under behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennes räkning vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen har eller hade

- tillverkat, monterat, reparerat eller på annat sätt behandlat
- förvarat
- hade skyldighet att dra försorg om och skydda mot skador med beaktande av karaktären hos försäkringstagarens verksamhet eller den ifrågavarande arbetsprestationens art och omedelbara verkningsområde
- på annat sätt tagits hand om av försäkringstagaren.

### 4.2.4 Kontraktsansvar

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret grundar sig på avtal, garanti eller annan förbindelse, ifall ersättningsansvar inte skulle existera utan nämnda förbindelse.

### 4.2.5 Miljöskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- förorening av vatten, luft eller jordmån,
- buller, vibration, strålning, drag, värme eller lukt
- annan motsvarande störning.

Försäkringen ersätter dock plötslig skada, vars orsak är ett slumpmässigt eller enstaka fel eller försummelse av den försäkrade, eller fel eller brist som plötsligt och oväntat uppstått på en byggnad, anläggning eller anordning av orsak som medför ersättningsansvar för den försäkrade. Dessutom förutsätts att även skadans uppkomst, till följd av orsak som uppfyller ovan nämnda förutsättningar, har skett plötsligt, oväntat och snabbt och inte baserar sig på en långsam verkan som uppstår småningom, eller på fortsatt handling eller försummelse eller annars upprepade händelser. Dessutom ersätts en plötslig skada på oljecistern till följd av stöld eller skadegörelse.

### 4.2.6 Myndigheters kostnader vid miljöskador

Försäkringen ersätter inte kostnader som myndigheter har åsamkats och som stadgas om i 6 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ersättning för miljöskador (737/94), och som har orsakats av åtgärd som vidtagits för att avvärja hot om eller verkningar av störning som avses i 1 § i nämnda lag eller för att återställa förstörd miljö i sitt tidigare skick.

### 4.2.7 Fukt och översvämning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av

- fukt
- översvämning som orsakats av regn- eller smältvatten.

Försäkringen ersätter dock skada, vars orsak är en tillfällig händelse eller omständighet som orsakats av ett slumpmässigt fel, eller det att fel eller brister plötsligt och oförutsett uppstått på en byggnad eller anordning av orsak som medför ersättningsansvar för försäkringstagaren.

### 4.2.8 Grundvatten

Försäkringen ersätter inte skada, vars orsak är förändring i grundvattennivån.

### 4.2.9 Förvärvs- eller näringsverksamhet

Försäkringen ersätter inte skada, som den försäkrade orsakar vid utförande av arbetsuppgifter i annans tjänst eller i egen självständig yrkes-, närings- eller förvärvsverksamhet.

### 4.2.10 Ägande och besittning av fastighet eller aktielägenhet

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av ägande, besittning eller underhåll av sådan fastighet eller aktielägenhet som inte antecknats i försäkringsbrevet eller varav största delen inte används av den försäkrade för eget boende.

### 4.2.11 Användning av fartyg eller luftfartyg

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av

- användningen av ett registreringspliktigt fartyg eller en registreringspliktig båt, vattenjet eller annat motordrivet vattenfordon, om användningen inte gäller arbete som försäkringstagaren utför åt sig själv
- användningen av ett luftfartyg till luftfart, då försäkringstagaren är ersättningsskyldig som luftfartygets ägare, innehavare, användare eller som den som utför en uppgift i luftfartyget eller som arbetsgivare till dessa.

### 4.2.12 Brytnings- och sprängningsarbeten

Försäkringen ersätter inte skada som beror på brytnings- eller sprängningsarbeten som utförts med främmande arbetskraft



eller åt någon annan eller av marksänkning eller jordförskjutning som beror på sådan verksamhet.

#### 4.2.13 Trafikskada

Försäkringen ersätter inte skada som beror på att motorfordon eller motordriven anordning använts i trafik som avses i trafikförsäkringslagen (279/59) eller i motsvarande utländsk lag. Om motsvarande utländsk lagstiftning saknas, ersätter försäkringen inte skada till följd av att motorfordon eller motordriven anordning används i trafik, då den försäkrade är ersättningskyldig i egenskap av ägare, innehavare eller förare av ovannämnda anordning.

Försäkringen ersätter dock skada som av en orsak som medför ersättningsansvar för försäkringstagaren uppstår i Finland på ett annat motorfordon under pålastning, avlastning eller annan arbetsprestation som det skadade motorfordonet medverkat i, till den del det inte är frågan om sådan del av fordon som varit under arbetsutförarens skötsel (se punkt 4.2.3).

#### 4.2.14 Uppsåt eller grov oaktsamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakat uppsåtligt. Försäkringen ersätter dock skada som försäkrad person under 12 år uppsåtligt orsakat.

Ersättningen kan nedsättas eller helt förvägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet
- under påverkan av alkohol eller rusmedel, och denna omständighet har inverkat på försäkringsfallet (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 7).

#### 4.2.15 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skada, om felet, bristen eller annan grund för ersättningsansvaret var eller borde ha varit känd för försäkringstagaren då försäkringen trädde i kraft.

#### 4.2.16 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

#### 4.2.17 Slagsmål, misshandel eller annat brott

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas i samband med slagsmål, misshandel eller annat brott.

#### 4.2.18 Kabel- eller rörledningsskador

Försäkringen ersätter inte kabel-/rörledningsskada som sker i samband med byggnads- eller grundrenoveringsarbete, om inte

- den försäkrade har skaffat kartor över kablar och rörledningar och använt dem i ovannämnt arbete eller,
- den försäkrade, när skadan gäller en kabel eller rörledning som varit nergrävt i jorden, visar ett skriftligt intyg av kabelns eller rörledningens innehavare på att en karta eller en uppvisning i terrängen var utförd innan arbetet inleddes.

#### 4.2.19 Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skada till den del skadan ersätts från någon annan ansvarsförsäkring som den försäkrade har.

## 5 UTREDNING AV SKADA

### 5.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade skall sträva efter att Lokalförsäkring ges tillfälle att värdera skadans storlek samt möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

Den försäkrade är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan,
- lägga fram alla uppgifter och dokument åt Lokalförsäkring som han har i sin besittning och som är av betydelse vid utredningen av skadan
- skaffa fram eller utarbeta alla nödvändiga utredningar och undersökningar, som försäkringstagaren till skälig kostnad har tillgång till.

Om skadan leder till rättegång skall den försäkrade meddela Lokalförsäkring om detta utan dröjsmål.

**Om inte den försäkrade på förhand underrättar Lokalförsäkring om en rättegång, har Lokalförsäkring ingen skyldighet att ersätta kostnader eller utgifter som rättegången föranlett.**

### 5.2 Lokalförsäkrings skyldigheter

Lokalförsäkring utreder huruvida den försäkrade är skadeståndsskyldig för den anmälda skadan som omfattas av försäkringen och underhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, träffar en överenskommelse om den eller godkänner krav, binder detta inte Lokalförsäkring, om inte ersättningsbeloppet och -grunderna uppenbart är riktiga.

Om Lokalförsäkring har meddelat den försäkrade att han är beredd att inom gränserna för försäkringsbeloppet ingå en överenskommelse med den skadelidande beträffande ersättning för skador som omfattas av denna försäkring, och den försäkrade inte samtycker härtill, **är Lokalförsäkring inte skyldig att ersätta ett större skadestånd, ersätta kostnader som uppstått efter denna tidpunkt eller göra ytterligare utredningar i ärendet.**

## 6 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

Inom ramen för de försäkringsbelopp och självrisker som antecknats i försäkringsbrevet ersätts de kostnader som nämns i punkterna 6.1–6.3.

### 6.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter det skadestånd som försäkringstagaren är skyldig att betala. Skadeståndsbeloppet räknas i enlighet med bestämmelser och rättspraxis för skadestånd.

Om flera är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätts endast den del av skadan som motsvarar försäkringstagarens andel av skulden och den fördel han eventuellt fått till följd av den händelse som orsakat skadan. Om ingen annan grund finns betalas ersättningen enligt huvudtal.

## 6.2 Avvärjningskostnader för hotande skaderisk

Om ett försäkringsfall är omedelbart hotande eller har inträffat, är den försäkrade skyldig att se till att skadan avvärjs eller begränsas (se allmänna avtalsvillkor, punkt 6.2). Denna skyldighet gäller endast de åtgärder med vilka en omedelbar risk för ansvarsskada mot någon annan kan avvärjas, men inga längre gående efteråtgärder för skador, om man inte skilt kommer överens med Lokalförsäkring om åtgärder. Kostnader orsakade för dessa nödvändiga åtgärder ersätts från försäkringen.

Om den försäkrade orsakar miljöskada på den egna egendomen såsom egen mark, skall utöver det som ovan nämns följande efterföljas:

### Skada som orsakas egen mark, eget vatten eller annan egendom som är ens egen ersätts inte.

Avvärjningskostnader ersätts endast i sådana situationer, där omedelbar fara hotar någon annans egendom, t.ex. då ämnen som förstör miljön förs från den egna marken till annan plats via grundvattnet eller jordmånen.

Åtgärder som ersätts från försäkringen är endast de nödvändiga åtgärder genom vilka man kunnat avlägsna ett omedelbart hot mot annans egendom.

När miljöskada inträffat kan man vara tvungen att göra mer omfattande åtgärder än att avvärja omedelbart hot för att slutföra den situation som uppstått. Sådana åtgärder kan t.ex. vara att transportera bort förorenade jordmassor, neutralisera eller förstöra problemavfall som uppstått. **Kostnader som uppstått till följd av dessa ersätts inte från ansvarsförsäkringen som avvärjningskostnader ens då det är frågan om åtgärder till följd av myndigheternas tvingande bestämmelser.**

## 6.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga kostnader till följd av utredningen av skadan, dock inte sådana utredningskostnader som förorsakas försäkringstagaren och som denne enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller som man inte skilt kommit överens med Lokalförsäkring om.

Om skadestandsfrågan behandlas i domstol och kravet till sina grunder uppenbart gäller en från försäkringen ersättningsbar skada, betalar Lokalförsäkring rättegångskostnader som föranleds av rättegången.

Om rättegången även gäller andra ärenden, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som hänförs till det ersättningskrav som omfattas av försäkringen.

Försäkringen ersätter advokat- och rättegångskostnader i enlighet med rättegångsbalken och de rättsnormer som gäller rättegångskostnader i lagen om rättegång i brottmål. Då rimligheten för arvode och kostnader bestäms, tas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utträttade arbetets mängd och kvalitet i beaktande. Vid skiljeförfarande ersätter försäkringsskyddet inte skiljemannens arvode.

En förutsättning för ersättning av rättegångskostnader är att

- rättegången gäller ett försäkringsfall som är ersättningsbart enligt försäkringsvillkoren
- skadeanmälan har gjorts till försäkringsbolaget innan rättegången inletts
- Lokalförsäkring har haft rätt att utse den advokat, som representerar den försäkrade.

## 6.4 Försäkringsbelopp

### 6.4.1 Ersättningens maximibelopp

Det högsta sammanlagda belopp som betalas i ersättning för en och samma skada, inklusive utrednings- och rättegångskostnader, är det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet. Avvärjningskostnader ersätts i enlighet med punkt 6.2 i allmänna avtalsvillkor.

### 6.4.2 Serieskada

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet betraktas som en skada, oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstaterats under olika försäkringsperioder anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterades.

## 6.5 Självrisk

**Försäkringstagaren står vid varje skada för den i försäkringsbrevet antecknade självrisken, som dras av från det sammanlagda beloppet av skadeståndet, avvärjningskostnaderna samt utrednings- och rättegångskostnaderna som räknats ut enligt villkoren.**

## 6.6 Instruktioner vid inträffad ansvarsskada

Då en miljöskada (se punkt 4.2.5) hotar eller har inträffat, skall försäkringstagaren omedelbart meddela Lokalförsäkring om skadan för att förvissa sig om vilka av skadans avvärjningsåtgärder som hör till ansvarsförsäkringens ersättningsområde (se punkt 6.2).

## 6.7 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, betalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättningen betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingår i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

I ansvarsförsäkringen betalas inte den andel som motsvarar skatten, då denna kan dras av i den försäkrades eller i den skadelidandes beskattning eller då försäkringsersättningen bör anses vara sådan inkomst som erhålls i stället för mervärdesskattebelagd inkomst för näringsverksamhet.

# Rättsskyddsförsäkring

## I ALLMÄN BESKRIVNING

Syftet med försäkringen är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäligen advokat- och rättegångskostnader som orsakats av anlitan av juristhjälp i tviste- och brottmål samt ansökningsärenden i försäkringsfall som avses i punkt 4.

Försäkringen gäller den försäkrade i ärenden som hänför sig till privatlivet.

## 2 FÖRSÄKRADE

Försäkrade är försäkringstagaren och andra personer som är stadigvarande bosatta i samma hushåll med honom/henne, om de inte har egen försäkring. Som den försäkrades stadigvarande boningsort betraktas i huvudsak den adress som antecknats i befolkningsregistermyndighetens register.

Försäkrade är också i ärenden som hänför sig till arbete som försäkringstagaren låter utföra som privat person:

- tjänstefolk i anslutning till hushållning
- sådana oavlönade eller tillfälliga personer som utför arbete, som försäkringstagaren enligt gällande rätt har ersättningsansvar för om de orsakar skada.

I försäkring tecknad av oskiftat dödsbo är dock följande personer försäkrade:

- sådana delägare i dödsboet som stadigvarande bor på försäkringsstället för sakförsäkringen och med dem i samma hushåll stadigvarande bosatta personer, om de inte har egna försäkringar.
- övriga delägare i boet i skadefall som ansluter till ägande, innehav eller bruk av den försäkrade fastigheten eller lösegendomen.

## 3 DOMSTOLAR OCH FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

### 3.1 Rättsskydd i Finland och i de nordiska länderna

Den försäkrade kan använda sig av försäkringen i ärenden som omedelbart kan anhängiggöras:

- i Finland vid tingsrätt samt i dess besvärinstanser
- i de övriga nordiska länderna i domstolar som motsvarar ovan nämnda
- vid skiljeförfarande.

**Försäkringen ersätter därmed inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. länsstyrelsen, förvaltningsdomstolen, försäkringsdomstolen, arbetsdomstolen, marknadsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen.**

**Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, i de Europeiska gemenskapernas domstol eller i gemenskapernas förstainstansrätt.**

### 3.2 Reserättsskydd

Om man särskilt kommit överens om och anteckning gjorts i försäkringsbrevet, utvidgar reserättsskyddet rättsskyddsförsäkringens giltighetsområde till att gälla överallt i världen med de begränsningar som anges i punkt 3.1.

Försäkringen gäller den försäkrade i ärenden som hänför sig till dennes privatliv i egenskap av resenär vid försäkringsfall som inträffat inom försäkringens giltighetsområde och under försäkringens giltighetstid.

Reserättsskydd gäller under resor som påbörjas från Finland och räcker högst 90 dygn.

**Förutom begränsningarna i punkt 5 i försäkringsvillkoren ersätter reserättsskydd inte heller kostnader för tviste- och brottmål och ansökningsärenden, som ansluter sig till handel med fastighet, lägenhet, båt eller motorfordon.**

I övrigt tillämpas villkoren för rättsskydds-försäkring.

## 4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS

### 4.1 Definition på försäkringsfall

Ett försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

*i tvistemål och ansökningsärenden*

- uppkomsten av tvist. En tvist har uppkommit då ett till grunderna eller beloppet individualiserat krav har bestridits med avseende på grunden eller beloppet.

*i brottmål*

- av den försäkrade framfört privaträttsligt anspråk som bestrids till grunderna eller beloppet
- att målsäganden väcker åtal eller fortsätter ett åtal mot den försäkrade, då den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller lagt ner åtalet. Åtal har väckts då målsägandes stämningensansökan anlänt till tingsrättens kansli. Det är fråga om fortsatt åtal då målsäganden, efter det att den allmänna åklagaren lagt ner åtalet, skriftligen anmält till domstolen att han driver åtalet.

Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Om försäkringen emellertid vid tidpunkten för uppkomsten av försäkringsfallet varit i kraft i mindre än två år, skall också de omständigheter på vilka tvisten, kravet eller åtalet grundar sig ha uppkommit under försäkringens giltighetstid. Till försäkringens giltighetstid räknas härvid den tid, under vilken försäkringen för den försäkrades del oavbrutet varit i kraft med motsvarande innehåll hos en eller flera försäkringsgivare.

### 4.2 Ett försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall, då

- två eller flera med denna försäkring försäkrade står på samma sida i tviste- och brottmål samt ansökningsärende
- den försäkrade har flera tviste- och brottmål samt ansökningsärenden, vilka grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

## 5 BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL FÖRSÄKRINGSFALL

Försäkringen ersätter inte kostnader som förorsakats den försäkrade i ärenden,

- 1) där bestridande av krav inte kan påvisas
- 2) som gäller den försäkrades eller med honom i samma hushåll boende annan försäkrads nuvarande, tidigare, kommande eller planerade arbete, yrkesutövning, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägarskap i kommersiellt företag eller medlemskap i dylikt företags administrativa organ eller till annan verksamhet som huvud- eller bisyssla för förvärvande av inkomst
- 3) som gäller placeringsverksamhet eller enskild placering, vars värde då tvisten uppstod eller placeringen gjordes översteg 100 000 euro
- 4) som gäller borgen, pant eller annan förpliktelse för gäld eller förpliktelse som ingåtts för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
- 5) som gäller lån som beviljats för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
- 6) som gäller annan fastighet, del av fastighet, byggnad, aktie- eller hyreslägenhet än den försäkrades stadigvarande bostad eller fritidsbostad i den försäkrades eget bruk
- 7) där ärendets egentliga intresse, utan krav på rättegångskostnader, är under femhundra (500) euro eller som annars är av ringa betydelse för den försäkrade
- 8) där de med denna försäkring försäkrade är motparter
- 9) som gäller tillgodohavande eller fordran som överlåtits till den försäkrade, såvida inte två år förflutit sedan överlåtelsen då tvisten uppstår
- 10) där det är fråga om åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade, eller ett privaträttsligt anspråk som målsäganden under processen framför mot den försäkrade som är åtalad
- 11) som gäller mot den försäkrade riktat privaträttsligt anspråk, som grundar sig på sådan handling, för vilken den försäkrade dömts till straff eller inte åtalats eller inte dömts till straff med stöd av specialstadganden
- 12) som gäller av den försäkrade framfört privaträttsligt anspråk, som grundar sig på sådan handling, för vilken han dömts till straff eller för vilken han inte åtalats eller inte dömts till straff med stöd av specialstadganden
- 13) som gäller äktenskapsskillnad eller upplösning av registrerat parförhållande eller förmögenhetstvister eller andra krav som hänför sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv, avslutande av samliv i äktenskapsliknande former, upplösning eller avslutande av registrerat eller oregistrerat parförhållande
- 14) som hänför sig till barnens omvårdnad, försörjning, umgängesrätt eller boende
- 15) som gäller besöksförbud
- 16) där det är fråga om att utse intressebevakare, gode män, skiftesmän eller boutredningsmän
- 17) där de kostnader som orsakats den försäkrade ersätts från ansvarsförsäkring eller från rättsskyddsförsäkring i anslutning till motorfordons- eller båtörsäkring
- 18) som gäller konkurs
- 19) som gäller utsökning, verkställighetstvist som avses i utsökningslagen eller verkställighet i anslutning till utsökning
- 20) där det är fråga om förfarande enligt lagarna om företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt landsbygdsnäringslagen

- 21) där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis skall ersättas från denna rättsskyddsförsäkring
- 22) som behandlas som grupptalan eller -klagomål.

## 6 ÅTGÄRDER VID INTRÄFFAT FÖRSÄKRINGSFALL

**6.1** Om den försäkrade önskar använda sig av försäkringen skall därom på förhand skriftligen anmälas till Lokalförsäkring. Lokalförsäkring ger härvid den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.

**6.2** Den försäkrade skall som sitt ombud anlita advokat eller annan jurist. **Om den försäkrade som sitt ombud anlitar någon annan än en person som avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande utländsk examen eller om den försäkrade inte överhuvudtaget anlitar något ombud betalas ingen ersättning från försäkringen.**

**6.3** Den försäkrade skall i ärenden som gått till huvudförhandling i tingsrätt kräva full ersättning av motparten för advokat- och rättegångskostnader. **Om den försäkrade inte framställer kostnadskravet eller obefogat avstår från det, kan ersättningen från försäkringen nedsättas eller förvägras i enlighet med lagen om försäkringsavtal.**

**6.4** Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för Lokalförsäkring medge beloppet av kostnaderna för ärendets skötsel.

Den ersättning som den försäkrade eventuellt betalat sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader binder inte Lokalförsäkring vid bedömningen av rättegångskostnadernas skälighet.

## 7 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

### 7.1 Försäkringsbeloppet

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet utgör vid varje försäkringsfall övre gräns för Lokalförsäkrings ersättningskyldighet. Maximibeloppet för Lokalförsäkrings ersättningskyldighet för kostnader som orsakats före huvudförhandling i tingsrätten påbörjats, samt för kostnader i ärende som avgjorts utan rättegång, är dock 50 % av det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet.

### 7.2 Självrisk

Den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet avdras från de kostnader som ersätts.

### 7.3 Kostnader som ersätts

Nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av försäkringsfallet ersätts från försäkringen enligt följande:

#### 7.3.1 I tvistemål och ansökningsärende

De kostnader som orsakats den försäkrade av anlitan av ombud och bevisning, om det är fråga om tvist som behandlats eller som

omedelbart kunde ha gjorts till föremål för behandling av de i punkt 3 nämnda domstolarna.

Om förutsättning för hänskjutning av tvist till prövning av domstol är någon rättshandling eller beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att nämnda förutsättning är uppfylld.

Ombudets arvoden och kostnader, om ovan i denna punkt avsedd tvist har behandlats i konsumenttvistenämnden, försäkringsnämnden eller annat motsvarande organ, i stället för domstolsförfarande.

### 7.3.2 Ärende som är föremål för skiljeförfarande eller förlikning

De rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av anlitan- de av ombud och bevisning i tvist som avses i punkt 7.3.1. **Skiljemannens eller förlikningsmannens arvoden och kostnader ersätts dock inte.**

### 7.3.3 I brottmål

#### 7.3.3.1 Som målsägande

De rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av anlitan- de av ombud och bevisning till den del det vid rättegången varit fråga om den försäkrades annat privaträttsligt anspråk till följd av brott än rättegångskostnader.

#### 7.3.3.2 Som svarande

De rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av anlitan- de av ombud och bevisning, om det är fråga om åtal som målsägan- den driver mot den försäkrade i det fall att den allmänna åklaga- ren har beslutat att inte väcka åtal eller har lagt ner det.

#### 7.3.4 Sökande av ändring hos högsta domstolen

Om sökande av ändring hos högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd, ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring endast i det fall att tillstånd beviljats.

Kostnader orsakade av användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om högsta domstolen har godkänt klagan, återbry- tande av dom eller återställt försutten fatalietid.

#### 7.3.5 Gemensamt intresse

Om det i ärendet i väsentlig grad är fråga om annat än den för- säkrades eget intresse, eller den försäkrade i ärendet har att bevaka ett gemensamt intresse med andra än personer som är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

### 7.4 Ersättnings belopp och dess uträkning

De advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen bestäms enligt rättsnormerna gällande rättegångskostnader i rättegångs- balken och lagen om rättegång i brottmål. Om domstol, på grund av parternas medgivande, inte i sitt utslag har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnader, eller om ärendet har avgjorts genom förlikning, bestäms de kostnader som ersätts också med beaktande av i motsva- rande ärenden i allmänhet utdömda eller erlagda kostnader.

För anlitan- de av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmandet av arvodets och kostnader- nas skälighet beaktas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet.

### 7.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte:

- 1) **motpartens rättegångskostnader som den försäkrade genom dom eller avtal ålagts att betala.** Motpartens rät- tegångskostnader som den försäkrade dömts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna rättegångs- kostnader, då
  - den försäkrade vid rättegång biträtts av konsumentom- budsman eller hans underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit viktig med tanke på till- lämpning av lag och konsumenternas allmänna intresse eller
  - den försäkrades motpart i ett ärende huvudsakligen har låtit bli att följa konsumenttvistenämndens, försäkrings- nämndens eller annat motsvarande organs beslut, som till ärendets centrala delar är positivt för den försäkrade
  - detta har skilt kommits överens om och antecknats i för- säkringsbrevet.
- 2) **kostnader som orsakas av verkställande av dom eller beslut**
- 3) **den försäkrades tidsspilla, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller till följd av förfarande från den försäkrades sida som ökar kostnaderna eller orsakar onödiga kostnader**
- 4) **kostnader som orsakas av införskaffande av juridiskt sak- kunnigutlåtande**
- 5) **kostnader som orsakas av uppgörande av brottsanmälan eller anhållan om polisutredning och av förundersökning i brottmål**
- 6) **kostnader för sådana omständigheter eller bevis som dom- stolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent**
- 7) **kostnader som den försäkrade eller hans ombud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iakttat order givna av domstolen eller genom att framlägga en invändning, som de har vetat eller borde ha vetat vara obefogad, eller som de annars genom att förlänga rätte- gången uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakat**
- 8) **kostnader för rättegång, som den försäkrade eller hans ombud inlett utan att motparten givit anledning därtill, eller i övrigt uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat en onödig rättegång**
- 9) **skiljemans och förlikningsmans arvoden och kostnader**
- 10) **kostnader som orsakas av sökande av offentlig rättshjälp.**

### 7.6 Övriga ersättningsbestämmelser

7.6.1 Lokalförsäkring betalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter det att domstolens utslag har vunnit laga kraft eller förlikning har ingåtts.

Den slutliga ersättningen betalas efter att den försäkrade på Lokalförsäkrings begäran har visat att han betalat sin självriskan- del av kostnaderna och den andel som eventuellt överskrider för- säkringsbeloppet till ombudet på samma bankkonto, till vilken ersättningen från försäkringen betalats.

7.6.2 Den kostnadsersättning, som den försäkrades motpart har dömts eller förbundet sig att betala till den försäkrade skall räknas som en reduktion av Lokalförsäkrings ersättningskyldighet, om denna ersättning har kunnat indrivras av den betalningsskyldige.

7.6.3 Om motparten har dömts eller förbundit sig att till den försäkrade betala kostnadsersättning, som vid betalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att överföra sin rätt till kostnadsersättning på Lokalförsäkring upp till det belopp som denna betalat som ersättning.

7.6.4 Om den försäkrade har varit tvungen att själv betala en del av kostnaderna på grund av att kostnaderna överstiger det i punkt 7.1 nämnda maximiersättningsbeloppet, är den försäkrade skyldig att till Lokalförsäkring överföra den del av motpartens kostnadsersättning som överskrider den andel som den försäkrade själv betalt.

7.6.5 Om den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har betalats till den försäkrade eller han annars har fått räkna den till godo, skall den försäkrade returnera till försäkringsbolaget kostnadsersättning med ränta upp till det ersättningsbelopp som betalats från försäkringen.

## Privat olycksfallsförsäkring

Innehållet i försäkringsavtalet som gäller Privat olycksfallsförsäkring fastställs enligt försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren för privat olycksfallsförsäkring samt de allmänna avtalsvillkoren. I försäkringsbrevet har antecknats individuella uppgifter om försäkringsavtalet såsom till exempel försäkrade och försäkringsavtalets omfattning. I försäkringsvillkoren redogörs för de avtalsvillkor som tillämpas på försäkringsavtalet.

Då en olycksfallsförsäkring för vuxna, som tecknats i anslutning till hemförsäkring, fortsätter utan hemförsäkring, stiger premien för olycksfallsförsäkring från början av den premieperiod som följer efter hemförsäkringens upphörande till samma nivå som premien för en försäkring som säljs självständigt.

En förutsättning för beviljande och giltighet av barnens olycksfallsförsäkring är en gällande hemförsäkring i Lokalförsäkring.

### I ALLMÄN BESKRIVNING

Försäkringen ersätter olycksfall som inträffat under försäkringens giltighetstid och andra försäkringsfall som särskilt anges i villkoren. Ersättningarna betalas enligt dessa villkor på det sätt som noggrannare beskrivs nedan.

Försäkringsavtalet för barn innehåller följande ersättningslag:

- vårdkostnader för olycksfall
- menersättning vid olycksfall
- dödsfallsersättning vid dödsfall genom olycksfall.

Till försäkringsavtalet för vuxna kan enligt försäkringstagarens val förutom vårdkostnader och menersättning vid olycksfall också inkluderas det ena eller båda av följande ersättningslag:

- dagersättning för arbetsoförmåga som orsakats av olycksfall
- dödsfallsersättning vid dödsfall genom olycksfall.

## 2 FÖRSÄKRADE OCH ERSÄTTNINGSTAGARE

### 2.1 Försäkrade

Försäkrade är de personer som anges i försäkringsbrevet som stadigvarande årligen bor över sex (6) månader i Finland och har sin stadigvarande hemort i Finland samt omfattas av Finlands sjukförsäkringslag.

### 2.2 Ersättningstagare

Ersättningstagare är den försäkrade eller annan som är berättigad till ersättning. Vid dödsfall är ersättningstagare förmånstagare.

Förmånstagare är den försäkrades anhöriga om inte försäkringstagaren skriftligen före försäkringsfallet har meddelat någon annan förmånstagare till Lokalförsäkring. För förordnande av förmånstagare redogörs i punkt 10 i allmänna avtalsvillkor.

## 3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

### 3.1 Giltighetsstadganden i anslutning till försäkringsform

Försäkringen gäller enligt försäkringstagarens val antingen som heltidsförsäkring eller som fritidsförsäkring. Det valda alternativet antecknas i försäkringsbrevet.

3.1.1 Heltidsförsäkringen gäller både i arbetet och på fritiden.

3.1.2 Fritidsförsäkringen gäller endast på fritiden.

**Från fritidsförsäkringen betalas inte ersättning för försäkringsfall som**

- kan ersättas enligt någon lag om olycksfallsförsäkring eller
- har inträffat då den försäkrade i förvärvssyfte utfört arbete i annans tjänst eller som självständig företagare eller under omständigheter som beror på sådant arbete (t.ex. på arbetsresa).

Den försäkrade ska vid behov till Lokalförsäkring lämna in olycksfallsförsäkringsanstaltens beslut som utredning över om man till följd av samma olycksfall betalar ersättning till denne enligt lag om olycksfallsförsäkring.

3.1.3 Barnets försäkring gäller som heltidsförsäkring i skolan, i arbetet och på fritiden.

### 3.2 Giltighetsområde

Försäkringen gäller överallt i världen.

**Från försäkringen betalas inte ersättning om olycksfallet har inträffat efter att det har gått över 12 månader sedan vistelsen utomlands började.** En oavbruten resa eller vistelse utomlands anses inte avbruten på grund av ett besök i hemlandet, som är kortare än 14 dygn, ifall avsikten är att återvända till samma resmål.

### 3.3 Inverkan av den försäkrades ålder på giltigheten

**Försäkringen för barn gäller till utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 20 år.**

Försäkringen för vuxna gäller för ersättningslag som gäller vårdkostnader till följd av olycksfall, menersättning och dödsfallsersättning till slutet av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 80 år. För dagersättning som gäller arbetsförmåga till följd av olycksfall gäller försäkringen till utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 75 år.

### 3.4 Giltighet vid idrottsverksamhet

3.4.1 Försäkringen gäller för försäkrad under 17 år i all idrottsverksamhet, förutom i professionell idrott.

3.4.2 För 17 år fyllda personer gäller försäkringen vid idrott som man utövar för att upprätthålla den egna fysiska konditionen.

3.4.3 **Försäkringen gäller inte i professionell idrott.** Med professionell idrott avses att den försäkrade får lön eller annan ersättning för idrottandet eller att denne ska försäkras med en försäkring enligt lag om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare.

3.4.4 **För 17 år fylld person gäller försäkringen inte för vårdkostnadernas och dagersättningens del i**

- tävling eller match arrangerad av idrottsförbund eller -förening eller vid träning enligt träningsprogram och inte heller vid annat idrottsevenemang vars arrangör förutsätter att deltagaren tecknar licensförsäkring eller undertecknar klausul om ansvarsfrihet
- kamp- och kontaktsporter eller självförsvarsgrenar såsom judo, brottning, boxning, karate eller motsvarande
- kraftsporter, såsom tyngdlyftning, styrkelyft eller motsvarande
- bodybuilding
- motorsporter, såsom go-kart, motocross, rallysport eller motsvarande
- klättringsgrenar såsom bergs-, klipp-, is-, väggklättring eller motsvarande
- apparat- eller fridykning
- luftsporter såsom fallskärmshoppning, segelflygning, flygning med varmluftsballong, hängflygning, skärmflygning eller flygning med ultralätt flygplan eller flygplan byggt i hobbysyfte
- bungyhoop
- freestyleskidåkning, hastighetsåkning eller störtlopp eller utförsåkning utanför markerade backar.

3.4.5 En försäkring (idrottsskydd) kan beviljas separat för idrottsgrenar eller verksamheter som anges i punkt 3.4.4, med undantag av motorsporter.

### 3.5 Giltighet under flygresa

Försäkringen gäller under flygresa, då den försäkrade är passagerare i ett luftfartyg försett med nationalbeteckning.

Om samma person samtidigt har flera gällande privata olycksfallsförsäkringar och reseförsäkringar hos ett eller flera försäkringsbolag är dessa i kraft under flygresan **upp till ett försäkringsbelopp på sammanlagt högst 252 282 euro**, med undantag av separata flygolycksfallsförsäkringar.

Vid olycksfall som sker i samband med flygolycka gäller försäkringen inte för personer som hör till flygpersonalen eller som utför uppdrag i anslutning till flygningen.

## 4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS SOM OLYCKSFALL OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

### 4.1 Olycksfall

Ett olycksfall är en plötslig händelse som sker utan den försäkrades förskyllan, beror på en yttre orsak och orsakar den försäkrade kroppsskada.

Som olycksfall ersätts även drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, förgiftning till följd av ämne som intagits i misstag, gasförgiftning och skada till följd av en avsevärd tryckväxling, vilka skett utan den försäkrades förskyllan.

Som olycksfall ersätts också sträckningsskada i muskel eller sena som orsakats av plötslig rörelse eller kraftansträngning, till den del den inte beror på lyte, skada eller sjukdom som inte ersätts enligt dessa försäkringsvillkor. **Ersättning betalas endast om läkarvården har inletts inom 14 dygn efter att man skadat sig. Ersättning betalas för högst sex veckor efter att sträckningsskadan uppstått.**

Som vårdkostnader för en sträckningsskada till följd av plötslig rörelse eller kraftansträngning ersätts inte magnetundersökning eller kirurgiska ingrepp.

### 4.2 Begränsningar som gäller olycksfall

4.2.1 Som olycksfall ersätts inte försäkringsfall som orsakats av

- den försäkrades sjukdom eller lyte
- kirurgiskt ingrepp, vård- eller annan medicinsk åtgärd, om åtgärden inte har utförts för behandling av skada som ersätts från denna försäkring
- förgiftning orsakad av ämne som intagits som föda
- bitning på tand eller tandprotes, även om en yttre faktor skulle ha bidragit till skadan
- den försäkrades självmord eller självmordsförsök
- användning av läkemedel, alkohol eller annat rusmedel
- krig, uppror eller väpnad konflikt. Denna begränsning tillämpas inte under 14 dygn efter att de väpnade aktionerna börjat, förutom när det är fråga om storkrig eller när den försäkrade själv har deltagit i nämnda aktioner.
- att den försäkrade har tjänstgjort i internationella fredsbevarande uppgifter eller uppgifter i anslutning till dessa
- plötslig inverkan av vapen eller anordning som baserar sig på kärnreaktion och dödar massvis med människor.

4.2.2 Som olycksfall ersätts inte

- diskbräck, bräck i magen eller lumsken, ruptur i akillesena och inte heller upprepade urledvridningar om inte skadan orsakats av ett olycksfall i vilket även friska vävnader skulle skadas
- smittosam sjukdom och dess följder som orsakats av bett eller sting
- psykiska följder till följd av olycksfall.

### 4.3 Inverkan av sjukdom, lyte, skada eller degeneration som inte beror på olycksfall

En sjukdom, ett lyte, en skada eller en degeneration i stöd- och rörelseorganen som är oberoende av olycksfallet ersätts inte, även om de skulle ha varit symptomfria före olycksfallet.

Om dessa faktorer, som inte beror på olycksfallet, väsentligt har bidragit till uppkomsten av skada till följd av olycksfall eller till att dess läkning fördröjts, betalas vårdkostnader, dag-sättning och menersättning bara till den del som vården, arbetsförmågan eller menet på basis av den medicinska kunskapen kan anses ha orsakats av det ersättningsbara olycksfallet.

## 5 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER SOM GÄLLER OLYCKSFALL

### 5.1 Vårdkostnader till följd av olycksfall

5.1.1 Lokalförsäkring ersätter på basis av originalkvitton de sjukvårdskostnader till följd av olycksfall **som inte ersätts med stöd av någon lag.**

5.1.2 Som vårdkostnader till följd av olycksfall ersätts kostnader som anges i punkt 5.2 och som orsakats av ett olycksfall som inträffat under försäkringens giltighetstid.

5.1.3 Som vårdkostnader för skada till följd av olycksfall ersätts också kostnader för vård, som getts och undersökningar som gjorts utomlands, vilka anges i punkt 5.2.

5.1.4 Ersättning av vårdkostnader förutsätter att undersökning och vård av skada har ordinerats av läkare och att de enligt den allmänt godkända medicinska kunskapen är nödvändiga för undersökningen och vården av skadan. Vårdkostnaderna ska vara skäligena.

5.1.5 Försäkringen ersätter vårdkostnader för samma olycksfall **högst upp till det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.**

### 5.2 Som vårdkostnader till följd av olycksfall ersätts

- kostnader för undersökningar och vårdåtgärder som utförts av en läkare eller en yrkesperson inom hälsovårdssektorn
- nödvändiga och oundvikliga resekostnader i anslutning till ovannämnda undersökningar eller behandlingar ersätts **dock högst till närmaste, på medicinska grunder motiverade plats, där de kan ges.** Om resan har gjorts med privatbil, bestäms ersättningen enligt kilometerersättningen som Folkpensionsanstalten tillämpar.
- skäligena kostnader för medicinska utredningar som är nödvändiga för ersättningshandläggningen. Utredningarna ska vara i original och avsedda för Lokalförsäkring.
- läkemedel som läkaren ordinerat för vård av skada som på basis av ett tillstånd som myndigheten beviljat säljs på apotek, **med undantag av de preparat som anges i punkt 5.3**
- kostnader för reparation av skyddshjälm, hörapparat och tandprotes som varit i användning och gått sönder i samband med olycksfall som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande föremål.

- kostnader för reparation av glasögon som varit i användning och skadats i samband med olycksfall som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande glasögon. **Kostnader ersätts upp till ett belopp av högst 500 euro per försäkringsfall. Reparationen eller återanskaffningen ska göras inom tre månader från olycksfallet.**
- första glasögonen som ordinerats till följd av en skada som orsakats av olycksfall
- av Lokalförsäkring på förhand godkända kostnader för kosmetisk eller plastikkirurgisk vård av en olycksfallsskada som ersätts från denna försäkring
- kostnader för nödvändig fysikalisk vård som ordinerats av läkare till följd av operation eller gipsning av en skada som orsakats av olycksfall, **dock för en vårdperiod som omfattar högst 10 behandlingar per olycksfall**
- förbandsmaterial samt anskaffning av det första ortopediska stödet som är nödvändigt för vård av en olycksfallsskada
- på basis av barnets försäkring nödvändiga extra kostnader för skolresor, som på grund av en ersättningsbar skada och enligt läkarordination gjorts med ett fortskaffningsmedel som avviker från det sedvanliga, då kommunen med stöd av lagen inte är skyldig att ersätta dessa kostnader.

### 5.3 Som vårdkostnader till följd av olycksfall ersätts inte

- **kostnader som orsakas av vistelse på rehabiliterings-, bad-, naturterapi- eller motsvarande vårdinrättningar och inte heller resekostnader i anslutning därtill**
- **tillägg för hembesök eller hemvård**
- **inkomstbortfall eller andra indirekta kostnader**
- **rehabilitering**
- **fysioterapi, fysikalisk vård eller annan med dessa jämställd vård**, förutom i det undantagsfall som anges i punkt 5.2
- **kostnader för tal-, psyko-, närings-, ergo- eller neuropsykologisk terapi eller annan med dessa jämförbar terapi**
- **näringspreparat, vitaminer, spårämnen, mineralämnen, bassalvor, naturmedicinpreparat, hälsokostprodukter eller homeopatiska eller antroposofiska preparat**
- **medicinsk utrustning, andra hjälpmedel eller proteser**, förutom de som anges i punkt 5.2
- **kosmetisk eller plastikkirurgisk vård**, förutom i det undantagsfall som anges i punkt 5.2
- **andra sådana kostnader som inte har angetts i punkt 5.2.**

### 5.4 Dagersättning för arbetsförmåga som orsakats av olycksfall

5.4.1 För arbetsförmåga till följd av kroppsskada betalas den dagersättning som gällde vid skadetidpunkten eller den del av den som motsvarar förlusten av arbetsförmågan.

Den försäkrade är fullständigt arbetsförmögen om denne är helt oförmögen att utföra sina sedvanliga arbetsuppgifter och delvis arbetsförmögen om denne är delvis oförmögen att utföra dessa uppgifter.

5.4.2 Dagersättning betalas från den dag läkarvården inleddes och **betalningen upphör senast då ett år förflutit sedan olycksfallet.**



## 5.5 Menersättning

### 5.5.1 Definition på men

Med ett men avses ett på medicinska grunder bedömt allmänt men, som den försäkrade orsakas till följd av olycksfall. Då ett men bestäms beaktas endast arten av den skada som olycksfallet orsakat **men inga individuella förhållanden såsom yrke eller fritidsintressen**.

Menets omfattning fastställs enligt social- och hälsovårdsministeriets beslut om invaliditetsklassificering som baserar sig på lagen om olycksfallsförsäkring och gällde vid skadetidpunkten. Skadorna har indelats i invaliditetsklasserna 0-20 så att invaliditetsklass 1 motsvarar ett femprocentigt medicinskt men och varje följande klass motsvarar ett men som är fem procentenheter högre. Invaliditetsklass 20 motsvarar ett fullständigt 100 procentigt men.

### 5.5.2 Ersättning för bestående men

Ersättning för bestående men betalas efter att menet har blivit bestående, dock tidigast ett år efter olycksfallet. Som ersättning betalas den del av försäkringsbeloppet, som gällde vid skadetidpunkten och som motsvarar invaliditetsklassen.

**Ersättning betalas dock inte för ett men som framkommer först efter att tre år förflutit sedan försäkringsfallet.**

Om invaliditetsklassen, till följd av att skadan förvärrats, ändras innan tre år förflutit sedan ersättningen betalades, ska tilläggsersättning som motsvarar försämringen betalas. **Ersättningsbeloppet justeras dock inte på grund av att skadan förvärrats, om förändringen framkommit först efter ovannämnda tid.**

## 5.6 Dödsfallsersättning

För dödsfall genom olycksfall, som ska ersättas, betalas det försäkringsbelopp som gällde vid skadetidpunkten.

**Ersättning betalas dock inte om den försäkrade avlider efter att tre år förflutit sedan olycksfallet.**

## 6 ANSÖKAN OM ERSÄTTNING

### 6.1 Utredning av olycksfall

Ersättningssökanden ska till Lokalförsäkring lämna in ersättningsansökan om skadan. Ersättningsansökan kan göras per telefon, på internet, personligen på kontoret eller genom att lämna in en skriftlig skadeanmälan.

Försäkringsersättning ska sökas hos Lokalförsäkring inom ett år från det att ersättningsansökanden fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom 10 år från det att försäkringsfallet inträffat eller från det att skadepåföljden uppkommit. **Om ersättningsanspråk inte framläggs inom denna tid förlorar ersättningssökanden sin rätt till ersättning.**

### 6.2 Ersättning för vårdkostnader

**Ersättningssökanden ska själv betala vårdkostnaderna och söka ersättningsandelen enligt sjukförsäkringslagen hos**

**FPA:s lokalbyrå inom sex månader från kostnadernas betalningsdag.** För betalning av försäkringsersättning ska ersättnings-sökanden till Lokalförsäkring lämna in FPA:s ersättningsberäkning i original och kopior på originalkvitton för kostnaderna. De kvitton som FPA inte betalar ersättning för, ska lämnas in i original till Lokalförsäkring.

Om den försäkrade har rätt att få ersättning för vårdkostnader med stöd av någon annan lag än sjukförsäkringslagen, ska ersättning först sökas enligt ifrågavarande lag.

**Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen eller någon annan lag har gått förlorad till följd av att man försummat nämnda utsatta tider eller någon annan orsak, avdras från ersättningen den andel som skulle ha betalats på basis av dessa lagar.**

## 6.3 Dödsfallsersättning vid dödsfall genom olycksfall

För betalning av dödsfallsersättning ska ersättningssökanden till Lokalförsäkring lämna in den försäkrades dödsattest och en officiell utredning över förmånstagarna och deras betalningsadresser.

## Resenärförsäkring

Innehållet i försäkringsavtalet som gäller resenärförsäkring fastställs enligt försäkringsbrevet, villkoren för resenärförsäkring samt de allmänna avtalsvillkoren. I försäkringsbrevet har antecknats individuella uppgifter om försäkringsavtalet såsom till exempel försäkrade och försäkringsavtalets omfattning. I försäkringsvillkoren redogörs för de avtalsvillkor som tillämpas på försäkringsavtalet.

Då en resenärförsäkring, som tecknats i anslutning till hemförsäkring, fortsätter utan hemförsäkring, stiger premien för resenärförsäkring från början av den premieperiod som följer efter hemförsäkringens upphörande till samma nivå som premien för en försäkring som säljs självständigt.

## I ALLMÄN BESKRIVNING

Försäkringen ersätter skador som under försäkringens giltighetstid orsakats av försäkringsfall som fastställs i försäkringsvillkoren. Ersättningarna betalas enligt dessa villkor på det sätt som noggrannare beskrivs nedan.

Följande försäkringsskydd ingår i resenärförsäkringsavtalet:

- vårdkostnader för sjukdom eller olycksfall under resa
- annullering av resa
- avbrytande av resa
- försening från resa.

I resenärförsäkringsavtalet kan dessutom också ingå följande försäkringsskydd:

- menersättning till följd av olycksfall under resa
- dödsfallsersättning till följd av olycksfall under resa eller allmänfarlig smittosam sjukdom.

Vid dödsfall under resa ersätter försäkringen därtill skäliga kostnader för hemtransport eller begravningskostnader utomlands högst till ett belopp som motsvarar kostnaderna för hemtransport.

## 2 FÖRSÄKRADE OCH ERSÄTTNINGSTAGARE

### 2.1 Försäkrade

Försäkrade är de personer som anges i försäkringsbrevet som stadigvarande årligen bor över sex (6) månader i Finland och har sin stadigvarande hemort i Finland samt omfattas av Finlands sjukförsäkringslag.

Försäkrade är förutom de personer som nämns i försäkringsbrevet också familjemedlemmar under 16 år som reser tillsammans med dem, även om dessa inte antecknats i försäkringsbrevet. **Försäkringen för en familjemedlem gäller dock endast på basis av en resenärförsäkring åt gången hos Lokalförsäkring Ömsesidigt Bolag (nedan Lokalförsäkring).**

Med familjemedlemmar avses den försäkrades barn, barnbarn, adoptivbarn, fosterbarn, syskon och halvsyskon samt makans/makens eller sambons barn.

Parterna i ett registrerat parförhållande jämställs med äkta makar. Med sambo avses en person som under äktenskapsliknande förhållanden lever tillsammans med den försäkrade och som enligt befolkningsregistret stadigvarande bor på samma adress med den försäkrade.

### 2.2 Ersättningstagare

Ersättningstagare är den försäkrade eller annan som är berättigad till ersättning. Vid dödsfall är ersättningstagare förmånstagare.

Förmånstagare är den försäkrades anhöriga om inte försäkringstagaren skriftligen före försäkringsfallet har meddelat någon annan förmånstagare till Lokalförsäkring. För förordnande av förmånstagare redogörs i punkt 10 i allmänna avtalsvillkor.

## 3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

### 3.1 Giltighetsområde

Försäkringen gäller under resor som påbörjas från Finland.

Försäkringen gäller överallt i världen för personer under 70 år, för 70 år fyllda personer gäller försäkringen under utlandsresor.

**För personer under 70 år gäller försäkringen i Finland under resor som företas till platser som fågelvägen befinner sig på minst 50 kilometers avstånd från den försäkrades hem, arbets- eller studieplats eller fritidsbostad. Försäkringen gäller inte på ovannämnda platser eller under resor mellan ovannämnda platser, även om resans längd överstiger 50 kilometer.**

### 3.2 Giltighetstid

Försäkringen gäller under resor som påbörjas från Finland och räcker **högst 90 dygn**. När resan varar längre än 90 dygn, **upphör Lokalförsäkrings ansvar då 90 dygn gått sedan resan började.**

Genom ett tilläggsavtal och -premie gäller försäkringen också till den del som resan varar längre än 90 dygn.

En oavbruten resa eller vistelse utomlands anses inte avbruten på grund av ett besök i hemlandet, som är kortare än 14 dygn, ifall avsikten är att återvända till samma resmål.

### 3.3 Inverkan av den försäkrades ålder på giltigheten

**Försäkringen gäller till utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade fyller 80 år.**

**Familjeresenärförsäkringen gäller för varje försäkrad till utgången av den försäkringsperiod under vilken denne fyller 70 år.**

### 3.4 Giltighet vid idrottsverksamhet

3.4.1 Försäkringen gäller för försäkrad under 17 år i all idrottsverksamhet, förutom i professionell idrott.

3.4.2 För 17 år fyllda personer gäller försäkringen vid idrott som man utövar för att upprätthålla den egna fysiska konditionen.

3.4.3 **Försäkringen gäller inte i professionell idrott.** Med professionell idrott avses att den försäkrade får lön eller annan ersättning för idrottandet eller att denne ska försäkras med en försäkring enligt lag om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare.

3.4.4 **För 17 år fylld person gäller försäkringen inte för vårdkostnadernas del i**

- tävling eller match arrangerad av idrottsförbund eller -förening eller vid träning enligt träningsprogram och inte heller vid annat idrotsevenemang vars arrangör förutsätter att deltagaren tecknar licensförsäkring eller undertecknar klausul om ansvarsfrihet
- kamp- och kontaktsporter eller självförsvarsgrenar såsom judo, brottning, boxning, karate eller motsvarande
- kraftsporter, såsom tyngdlyftning, styrkelyft eller motsvarande
- bodybuilding
- motorsporter, såsom go-kart, motocross, rallysport eller motsvarande
- klättringsgrenar såsom bergs-, klipp-, is-, väggklättring eller motsvarande
- apparat- eller fridykning
- luftsporter såsom fallskärmschoppning, segelflygning, flygning med varmluftsballong, hängflygning, skärmflygning eller flygning med ultralätt flygplan eller flygplan byggt i hobbysyfte
- bungy hopp
- freestyleskidåkning, hastighetsåkning eller störtlopp eller utförsåkning utanför markerade backar.

3.4.5 En försäkring (idrottskydd) kan beviljas separat för idrottsgrenar eller verksamheter som anges i punkt 3.4.4, med undantag av motorsporter.

### 3.5 Försäkringens giltighet under flygresa

Försäringen gäller under flygresa, då den försäkrade är passage-rare i ett luftfartyg försett med nationalbeteckning.

Om samma person samtidigt har flera gällande privata olycksfallsförsäkringar och reseförsäkringar hos ett eller flera försäkringsbolag är dessa i kraft under flygresan **upp till ett försäkringsbelopp på sammanlagt högst 252 282 euro**, med undantag av separata flygolycksfallsförsäkringar.

Vid olycksfall som sker i samband med flygolycka gäller försäringen inte för personer som hör till flygpersonalen eller som utför uppdrag i anslutning till flygningen.

## 4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

### 4.1 Olycksfall under resa

4.1.1 Olycksfall under resa är en plötslig händelse som sker utan den försäkrades förskyllan, beror på en yttre orsak och orsakar den försäkrade kroppsskada.

Som olycksfall under resa ersätts även drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, förgiftning till följd av ämne som intagits i misstag, gasförgiftning och skada till följd av en avsevärd tryckväxling, vilka skett utan den försäkrades förskyllan.

Som olycksfall under resa ersätts också sträckningsskada i muskel eller sena som orsakats av plötslig rörelse eller kraftansträngning, till den del den inte beror på sjukdom, lyte, skada eller degeneration som inte ersätts enligt dessa försäkringsvillkor. **Förutsättningen för ersättning är att läkarvården inleds inom 14 dygn efter att man skadat sig. Ersättning betalas för högst sex veckor efter att sträckningsskadan uppstått.**

Som vårdkostnader för en sträckningsskada till följd av plötslig rörelse eller kraftansträngning ersätts inte magnetundersökning och inte heller kirurgiska ingrepp.

4.1.2 Som olycksfall under resa ersätts inte försäkringsfall som orsakats av

- den försäkrades sjukdom eller lyte
- kirurgiskt ingrepp, vård- eller annan medicinsk åtgärd, om åtgärden inte har utförts för behandling av skada som ersätts från denna försäkring
- förgiftning orsakad av ämne som intagits som föda
- bitning på tand eller tandprotes, även om en yttre faktor skulle ha bidragit till skadan
- den försäkrades självmord eller självmordsförsök
- användning av läkemedel, alkohol eller annat rusmedel
- krig, uppror eller väpnad konflikt. Denna begränsning tillämpas inte under 14 dygn efter att de väpnade aktionerna börjat, förutom när det är fråga om storkrig eller när den försäkrade själv har deltagit i nämnda aktioner.
- att den försäkrade har tjänstgjort i internationella fredsbevarande uppgifter eller uppgifter i anslutning till dessa
- plötslig inverkan av vapen eller anordning som baserar sig på kärnreaktion och dödar massvis med människor.

### 4.1.3 Som olycksfall under resa ersätts inte

- diskbråck, bråck i magen eller lumsken, ruptur i akillesena och inte heller upprepade urledvridningar om inte skadan orsakats av ett olycksfall i vilket även friska vävnader skulle skadas
- smittosam sjukdom och dess följder som orsakats av bett eller sting
- psykiska följder till följd av olycksfall.

4.1.4 Inverkan av sjukdom, lyte, skada eller degeneration som inte beror på olycksfall under resa

En sjukdom, ett lyte, en skada eller en degeneration i stöd- och rörelseorganen, som är oberoende av olycksfall under resa ersätts inte, även om de skulle ha varit symptomfria före olycksfallet.

Om dessa faktorer, som inte beror på olycksfallet, väsentligt har bidragit till uppkomsten av skada till följd av olycksfall eller till att dess läkning fördröjts, betalas vårdkostnader och menersättning bara till den del som vården eller menet på basis av den medicinska kunskapen kan anses ha orsakats av det ersättningsbara olycksfallet.

### 4.2 Sjukdom under resa

4.2.1 Sjukdom under resa är en sådan oförutsedd och plötslig sjukdom som kräver läkarvård, vars första symptom har yppats under resan eller som enligt allmän medicinsk erfarenhet annars ska anses ha fått sin början under resan.

En förutsättning för att sjukdom under resa ska ersättas är att man har sökt läkarvård under resan eller inom 14 dygn efter att resan avslutades. Ifall det är fråga om en smittosam sjukdom, vars inkubationstid är längre än 14 dygn, tillämpas inte denna tidsfrist.

4.2.2 Ersättning betalas också för vårdkostnader som orsakats av att en redan tidigare känd sjukdom plötsligt förvärrats eller att tillståndet förändrats under resan, **ifall förvärringen eller det förändrade tillståndet enligt allmän medicinsk erfarenhet inte varit sannolik eller att vänta. I dessa fall ersätts endast akut vård som under högst en veckas tid getts vid resmålet.**

4.2.3 Som sjukdom under resa ersätts inte sjukdom, vars tydliga symptom yppats redan innan resan började eller vars undersökningar eller vårdåtgärder inte är slutförda före resan börjar, även om sjukdomen konstateras under resan.

4.2.4 Som sjukdom under resa ersätts inte försäkringsfall som orsakats av

- användning av läkemedel, alkohol eller rusmedel
- den försäkrades självmord eller självmordsförsök
- plötslig inverkan av vapen eller anordning som baserar sig på kärnreaktion och dödar massvis med människor.

### 4.3 Ersättningsbestämmelser för olycksfall och sjukdom under resa

4.3.1 Lokalförsäkring ersätter på basis av originalfakturor och -kvitton de sjukvårdskostnader till följd av olycksfall och sjukdom under resa som inte ersätts med stöd av någon lag.

**4.3.2** Vårdkostnader till följd av skada som ersätts som olycksfall under resa, ersätts **högst till dess att tre år förflutit sedan olycksfallet inträffade.**

**4.3.3** Vårdkostnader till följd av sjukdom som ersätts som sjukdom under resa ersätts **högst till dess att 120 dygn förflutit sedan vården inleddes.**

**4.3.4** Ersättning av vårdkostnader förutsätter att undersökning och vård av skada har ordinerats av läkare och att de enligt den allmänt godkända medicinska kunskapen är nödvändiga för undersökningen och vården av skadan. Vårdkostnaderna ska vara skäliga.

**4.3.5** I vårdkostnader som ersätts ingår

- kostnader för undersökningar och vårdåtgärder som utförts av en läkare eller en yrkesperson inom hälsovårdssektorn
- skäliga kostnader för medicinska utredningar som är nödvändiga för ersättningshandläggningen. Utredningarna ska vara i original och avsedda för Lokalförsäkring.
- läkemedel som läkaren ordinerat och som på basis av ett tillstånd som myndigheten beviljat säljs på apotek, **med undantag av de preparat som anges i punkt 4.3.6**
- kostnader för nödvändig fysikalisk vård som ordinerats av läkare till följd av operation eller gipsning av en skada som orsakats av olycksfall under resa, **dock för en vårdperiod som omfattar högst 10 behandlingar per olycksfall**
- medicinskt sett nödvändiga skäliga kostnader som orsakats av vård eller undersökning av olycksfall under resa som en tandläkare har gett eller ordinerat
- oundvikliga, skäliga och nödvändiga resekostnader som ansluter sig till vården som getts på ovan nämnda resmål. Om resan har gjorts med privatbil, bestäms ersättningen enligt kilometersättningen som Folkpensionsanstalten tillämpar.
- kostnader för nödvändig förstahjälps vid akut tandvärk, ifall värken börjat och vården getts på resmålet, **dock högst upp till ett belopp av 120 euro inklusive resekostnader.** Dessa kostnader ersätts också i det fall att värken orsakats av bitning eller av annat än sjukdom under resa.
- nödvändiga telefonutgifter i samband med sjukvård **upp till ett belopp av 100 euro**
- av Lokalförsäkring på förhand godkända skäliga kostnader för sjuktransport till hemlandet och för ledsagare som nödvändigt behövs på resan
- av Lokalförsäkring på förhand godkända kostnader för resa och logi till resmålet och tillbaka till Finland för en nära anhörig, ifall den försäkrade till följd av olycksfall eller sjukdom under resa som ska ersättas, enligt medicinska grunder bedömt, svavar i livsfara. **Ersättning för logi betalas högst för sju dygn.**
- kostnader för reparation av skyddshjälm, hörapparat och tandprotes som varit i användning och gått sönder i samband med ett olycksfall under resa som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande föremål
- kostnader för reparation av glasögon som varit i användning och skadats i samband med ett olycksfall under resa som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande glasögon. **Kostnader ersätts upp till ett belopp av högst 500 euro per försäkringsfall. Reparationen eller återanskaffningen ska göras inom tre månader från olycksfallet.**

- första glasögonen som ordinerats till följd av en skada som orsakats av olycksfall under resa
- av Lokalförsäkring på förhand godkända nödvändiga kostnader för kosmetisk eller plastikkirurgisk vård av en skada till följd av olycksfall under resa som ersätts från denna försäkring
- förbandsmaterial samt anskaffning av det första ortopediska stödet som är nödvändigt för vård av skada till följd av olycksfall under resa.

**4.3.6** I vårdkostnaderna som ersätts ingår inte

- efter resan uppkomna resekostnader som ansluter sig till undersökningar eller vård till följd av olycksfall eller sjukdom under resa
- kostnader som orsakas av vistelse på rehabiliterings-, bad-, naturterapi- eller motsvarande vårdinrättningar
- tillägg för hembesök eller hemvård
- inkomstbortfall eller andra indirekta kostnader
- kostnader som orsakats av rehabilitering
- fysioterapi, fysikalisk vård eller annan med den jämställd vård som ordinerats för vård av olycksfall under resa, förutom i det undantagsfall som anges i punkt 4.3.5
- fysioterapi, fysikalisk eller annan med den jämställd vård som ordinerats för vård av sjukdom under resa
- näringspreparat, vitaminer, spårämnen, mineralämnen, bassalvor, naturmedicinpreparat, hälsokostprodukter, homeopatiska eller antroposofiska preparat
- kostnader som beror på graviditet, förlossning eller abort eller på sjukdomar eller komplikationer i anslutning till dessa, om det inte är fråga om plötslig och oförutsedd ändring i graviditeten under resan som kräver omedelbar vård
- medicinsk utrustning, andra hjälpmedel eller proteser, förutom de som anges i punkt 4.3.5
- andra sådana kostnader som inte har angetts i punkt 4.3.5.

**4.4** Ersättning för men till följd av olycksfall

**4.4.1** Definition på men

Med ett men avses ett på medicinska grunder bedömt allmänt men, som den försäkrade orsakas till följd av olycksfall. Då ett men bestäms beaktas endast arten av den skada som olycksfallet orsakat **men inga individuella förhållanden såsom yrke eller fritidsintressen.**

Menets omfattning fastställs enligt social- och hälsovårdsministeriets beslut om invaliditetsklassificering som baserar sig på lagen om olycksfallsförsäkring och gällde vid skadetidpunkten. Skadorna har indelats i invaliditetsklasserna 0-20 så att invaliditetsklass 1 motsvarar ett femprocentigt medicinskt men och varje följande klass motsvarar ett men som är fem procentenheter högre. Invaliditetsklass 20 motsvarar ett fullständigt 100 procentigt men.

**4.4.2** Ersättning för bestående men

Ersättning för bestående men betalas efter att menet har blivit bestående, dock tidigast ett år efter olycksfallet. Som ersättning betalas den del av försäkringsbeloppet, som gällde vid skadetidpunkten och som motsvarar invaliditetsklassen.

Ersättning betalas dock inte för ett men som framkommer först efter att tre år förflutit sedan försäkringsfallet.

Om invaliditetsklassen, till följd av att skadan förvärrats, ändras innan tre år förflutit sedan ersättningen betalades, ska tilläggsersättning som motsvarar försämringen betalas. **Ersättningsbeloppet justeras dock inte på grund av att skadan förvärrats, om förändringen framkommit först efter ovannämnda tid.**

#### 4.5 Ersättning till följd av dödsfall

4.5.1 För den försäkrades dödsfall betalas det försäkringsbelopp som gällde vid skadetidpunkten, om den direkta orsaken till dödsfallet är ett olycksfall under resa eller en i förordningen om smittosamma sjukdomar definierad allmänfarlig smittosam sjukdom som man smittats av under resan.

**Ersättning betalas dock inte, om**

- den försäkrade avlider efter att tre år förflutit sedan olycksfallet
- den försäkrade avlider efter att ett år har gått sedan den allmänfarliga smittosamma sjukdomen konstaterades.

4.5.2 Om den försäkrade avlider under en resa ersätts, på basis av originalräkning eller -kvitton skäligen kostnader för hemtransport eller begravningskostnader utomlands till ett belopp som motsvarar dessa. Dessa kostnader ersätts trots att den försäkrades dödsfall inte har orsakats av ett försäkringsfall som annars ersätts.

## 5 ANNULLERING AV RESA

Med annullering av resa avses att avresan från Finland förhindras.

Annulleringen av resa som ersätts ska bero på tvingande orsak såsom

- allvarligt, plötsligt och oförutsett insjuknande eller allvarligt olycksfall eller dödsfall, som drabbat den försäkrade eller dennes nära anhörig som anges i punkt 5.1. Graden av den tvingande orsaken bedöms på basis av medicinska skäl.
- omfattande skada som drabbat den försäkrades egendom i Finland.

### 5.1 Den försäkrades nära anhöriga

Den försäkrades nära anhöriga är make/maka eller sambo, egna barn eller makens/makans eller sambons barn, barnbarn, adoptiv- eller fosterbarn, föräldrar, svärföräldrar, adoptivföräldrar, mor- eller farföräldrar, syskon eller halvsyskon, svärdotter eller svärson.

Parterna i ett registrerat parförhållande jämställs med äkta makar. Med sambo avses en person som under äktenskapsliknande förhållanden lever tillsammans med den försäkrade och som enligt befolkningsregistret bor på samma adress med den försäkrade.

Med nära anhörig till den försäkrade likställs en medresenär med vilken den försäkrade på tu man hand har beställt resan.

### 5.2 Begränsningar i anslutning till annullering av resa

**Försäkringen ersätter inte annullering av resa, om**

- försäkringen har trätt i kraft senare än tre dygn före resans början eller
- orsaken till annulleringen har yppat sig före försäkringen trädde i kraft, före resan bokades eller betalades eller

- **plötsligt insjuknande har orsakats av användning av alkohol, läkemedel eller annat rusmedel eller**
- **orsaken är den försäkrades rädsla för smittorisk för sjukdomar eller annat tillstånd av rädsla.**

### 5.3 Ersättningsbestämmelser för annullering av resa

För annullering av resa ersätts de kostnader som betalats på förhand, för vilka den försäkrade enligt researrangörens eller tjänsteproducentens villkor är ansvarig enligt följande:

- Vid annullering av paketresor enligt lagen om paketresor ersätts expeditionskostnader enligt allmänna villkor för paketresor.
- Vid annullering av specialresor enligt lagen om paketresor ersätts skäligen kostnader enligt specialvillkoren, dock högst resans pris.
- För annullering av övriga resor än de resor som nämns ovan, ersätts på förhand betalda avtalsenliga annulleringskostnader för flyg-, båt-, tåg- eller bussresor eller inkvarteringar som den försäkrade själv bokar, **högst upp till 1 000 euro per resa och försäkrad.**

## 6 AVBRYTANDE AV RESA

6.1 Med avbrytande av resa avses ändring av en resa som påbörjats från Finland, på grund av en tvingande orsak såsom

- den försäkrades sjukdom under resa enligt villkorspunkt 4.2 eller olycksfall under resa enligt villkorspunkt 4.1. Graden av tvingande skäl bedöms på basis av medicinska grunder.
- allvarligt, plötsligt och oförutsett insjuknande eller allvarligt olycksfall eller dödsfall, som drabbat den försäkrades nära anhörig som anges i punkt 5.1. Graden av tvingande skäl bedöms på basis av medicinska grunder.
- omfattande skada som drabbat den försäkrades egendom i Finland.

För tidig hemkomst från resa till följd av den försäkrades sjukdom eller olycksfall under resan ersätts endast ifall sjukdomen eller olycksfallet under resan är av den karaktären, att vården av den försäkrade på medicinska grunder kräver att denne återvänder till Finland.

### 6.2 Ersättningsbestämmelser för avbrytande av resa

#### 6.2.1 För avbrytande av resa betalas

- nödvändiga extra kostnader för resa och logi, **dock inte mat- eller måltidskostnader**
- skäligen resekostnader för ny turesa till resmålet, ifall resan under försäkringens giltighetstid är nödvändig för fortsattande av studierna eller arbetsförhållandet
- på förhand betalda och outnyttjade tjänster, utflykter och resor vid resmålet, **dock sammanlagt högst 1 700 euro**
- ersättning för förlorade resdagar till följd av för tidig hemkomst från resa
- ersättning för förlorade resdagar under tiden i sjukhusvård för en försäkrad, som under resan vårdats på sjukhus på grund av sjukdom under resa eller olycksfall under resa som ersätts från denna försäkring. Om den som vårdas på sjukhus är ett barn under 16 år som avses i villkorspunkt 2, och vården av sjukdomen eller skadan till följd av läkarens ordination kräver att

vårdnadshavaren hjälper till med vården på sjukhuset, betalas motsvarande ersättning för förlorade resdagar åt vårdnadshavaren. **För samma tid betalas ersättning endast åt en vårdnadshavare och endast på basis av en resenärförsäkring.**

### 6.3 Ersättning för förlorade resdagar

Ersättningen för förlorade resdagar är en så stor del av de före resan betalda sammanlagda direkta resekostnaderna som förhållandet mellan antalet förlorade resdagar och totala antalet resdagar visar.

Resdagarna räknas i hela tidsperioder på 24 timmar från och med begynnelsepunkten för resan.

Förlorade resdagar räknas på motsvarande sätt från och med att sjukhusvården inleddes eller resan avbröts ända till dess att sjukhusvården avslutades eller högst till det att resan borde ha avslutats.

Om den sista fulla tidsperioden enligt detta räknesätt överskrider med 12 timmar, räknas också denna som en dag.

Om den försäkrade går miste om tre fjärdedelar av alla resdagar, anses denne ha gått miste om alla sina resdagar.

## 7 FÖRSENING FRÅN RESA

Med försening från resa avses att den försäkrade på tur- eller returresan inte enligt sin ursprungliga resplan hinner till avgångsplatsen för sin på förhand bokade flyg-, båt-, tåg- eller bussresa. Då ersätter försäkringen också försening från de anslutningsförbindelser som var avsedda att företas med ovannämnda transportmedel.

### 7.1 Försening från resa som ersätts ska bero på

- väderlekshinder, tekniskt fel eller trafikskada, som har drabbat ett allmänt fortskaffningsmedel som den försäkrade använt eller
- trafikskada som drabbat ett privat motorfordon som den försäkrade använt och på ett tvingande sätt hindrar att resan fortsätts.

**Försäkringen ersätter inte försening om den försäkrade inte har begett sig på resa i tillräckligt god tid med beaktande av omständigheter som rådde före resan påbörjades.**

### 7.2 Ersättningsbestämmelser för försening från resa

Till följd av försening från resa ersätts nödvändiga extra kostnader som beror på att resan fortsatts till det ursprungliga resmålet med annan motsvarande transportförbindelse, **högst till ett belopp av 1 700 euro. Ersättning betalas dock inte för mat- eller måltidskostnader.**

Om förseningen leder till att den försäkrade inte kan fortsätta sin resa betalas ersättning för förlorade resdagar, som räknats enligt punkt 6.3.

**Ersättning för försening från resa betalas inte till den del som den försäkrade är berättigad att få gottgörelse eller ersättning från transportbolaget, researrangören, hotellet eller motsvarande.**

## 8 ANSÖKAN OM ERSÄTTNING

### 8.1 Utredning av sjukdom eller olycksfall under resa

Ersättningssökanden ska till Lokalförsäkring lämna in ersättningsansökan om skadan. Ersättningsansökan kan göras per telefon, på internet, personligen på kontoret eller genom att lämna in en skriftlig skadeanmälan.

Försäkringsersättning ska sökas hos Lokalförsäkring inom ett år från det att ersättningsansökanden fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom 10 år från det att försäkringsfallet inträffat eller från det att skadepåföljden uppkommit. **Om ersättningsanspråk inte framläggs inom denna tid förlorar ersättningssökanden sin rätt till ersättning.**

### 8.2 Ersättning för vårdkostnader

**Ersättningssökanden ska själv betala vårdkostnaderna som uppstått i hemlandet och för dem söka ersättningsandelen enligt sjukförsäkringslagen hos FPA:s lokalbyrå inom sex månader från kostnadernas betalningsdag.** För betalning av försäkringsersättning ska ersättningssökanden till Lokalförsäkring lämna in FPA:s ersättningsberäkning i original och kopior på originalkvitton av kostnaderna. De kvitton som FPA inte betalar ersättning för, ska lämnas in i original till Lokalförsäkring.

Om den försäkrade har rätt att för vårdkostnader få ersättning med stöd av någon annan lag än sjukförsäkringslagen, ska ersättning först sökas enligt ifrågavarande lag.

**Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen eller någon annan lag har gått förlorad till följd av att man försummat nämnda utsatta tider eller någon annan orsak, avdras från ersättningen den andel som skulle ha betalats på basis av dessa lagar.**

### 8.3 Dödsfallsersättning

För betalning av dödsfallsersättning ska ersättningssökanden till Lokalförsäkring lämna in den försäkrades dödsattest och en officiell utredning över förmånstagarna samt deras betalningsadresser.

## Hund- och kattförsäkring

### I ALLMÄN BESKRIVNING

Hund- och kattförsäkringens grunddel består av omfattande, grund- eller reducerad skyddsnivå som valts för hunden eller katten, som enligt dessa villkor ersätter skador som orsakats av försäkringsfall som anges i punkt 5. Dessutom kan man som tilläggskydd enligt val teckna Hundansvarsförsäkring. Hundansvarsförsäkringen upphör när grundförsäkringen upphör.

### 2 FÖREMÅL FÖR FÖRSÄKRINGEN

Föremål för försäkringen är den hund eller katt som nämns individuellt i försäkringsbrevet.

### 3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

**3.1** Försäkringen träder i kraft vid avtalad tidpunkt, som finns antecknad i försäkringsbrevet.

**3.2** Vid försäkringsfall som beror på det försäkrade djurets sjukdom (omfattande skyddsnivå) träder Lokalförsäkrings ansvar i kraft först **14 dygn efter den begynnelsestidpunkt som antecknats i försäkringsbrevet för försäkringen.**

**3.3** Försäkringen upphör vid utgången av den försäkringsperiod, under vilken hunden eller katten uppnår 10 års ålder.

**3.4** Försäkringen gäller i Finland. Försäkringen gäller dessutom tillfälligt i övriga EU- och EES-länder oavbrutet **under högst 90 dygn**, om detta finns antecknat i försäkringsbrevet.

### 4 FÖRSÄKRINGSBELOPP

**4.1** Försäkringsbeloppet är det penningbelopp som antecknats för djuret i försäkringsbrevet.

**4.2** Försäkringsbeloppet kan vara högst djurets gängse värde, som bestäms utifrån djurets inköpspris eller avels-, tävlings- eller andra meriter.

**4.3** Försäkringsbeloppet sänks årligen från början av den försäkringsperiod, under vilken djuret fyller 7 år. Sänkningen är 15 procent av då gällande försäkringsbelopp.

### 5 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

#### 5.1 Skyddsnivåer

Försäkringstagaren kan välja önskad skyddsnivå bland följande tre alternativ:

#### 5.2 Omfattande skyddsnivå

**5.2.1** Försäkringen ersätter skada, då det försäkrade djuret:

- dör till följd av olycksfall
- skadas så svårt till följd av olycksfallet, att det enligt veterinärmedicinsk expertis är nödvändigt att avliva det som en direkt följd av olyckan
- dör till följd av sjukdom
- insjuknar så allvarligt, att det enligt veterinärmedicinsk expertis är nödvändigt att avliva det
- försvinner eller blir stulet, och djuret inte har återfås inom två månader.

**5.2.2** Försäkringen ersätter veterinärkostnader som orsakats av vård av sjukdom eller skada till följd av olycksfall som haft sin början under försäkringens giltighetstid.

#### 5.3 Grundskyddsnivå

Försäkringen ersätter skada, då det försäkrade djuret:

- dör till följd av olycksfall

- skadas så svårt till följd av olycksfallet, att det enligt veterinärmedicinsk expertis är nödvändigt att avliva det som en direkt följd av olyckan
- dör till följd av sjukdom
- insjuknar så allvarligt, att det enligt veterinärmedicinsk expertis är nödvändigt att avliva det
- försvinner eller blir stulet, och djuret inte återfås inom två månader.

#### 5.4 Reducerad skyddsnivå

Försäkringen ersätter skada då det försäkrade djuret:

- dör till följd av olycksfall
- skadas så svårt till följd av olycksfallet, att det enligt veterinärmedicinsk expertis är nödvändigt att avliva det som en direkt följd av olyckan.

**5.5** Som olycksfall anses en plötslig, oförutsedd händelse som inträffat av yttre orsaker och som orsakat kroppsskada. Drunkning, trafikolycka och eldsvåda räknas också som olycksfall.

**5.6** Avlivning av ett djur betraktas som oundviklig då den utförs på ordination eller rekommendation av veterinär, då djuret är i ett sådant skick, att det skulle vara uppenbar grymhet att hålla djuret vid liv.

#### 5.7 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte förlust av ett djur till följd av:

- medfött fel eller lynnesfel
- djurplågeri eller försummelse av vård
- att det inte är dräktigt eller förlust av avelsduglighet
- tillväxtstörningar eller exteriörfel
- försummelse av lagbestämmelser angående smittosamma djursjukdomar
- krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller atomskada.

Försäkringen ersätter inte veterinärkostnader som orsakats av:

- förebyggande vård, vaccinationer, medicinering mot parasiter eller borttagning av tandsten
- vitaminer, tillskottsnäring, mineralämnen eller specialdiet, även om dessa används som läkemedel
- undersökning för att konstatera ärftligt fel
- vård av medfött fel, lynnesfel samt vård för att få det dräktigt eller förlust av avelsduglighet
- vård av tillväxtstörningar och exteriörfel
- fysioterapi
- tandsjukdomar och -fel samt vård av dessa
- kastrering, sterilisering eller eftervård av dessa
- försummelse av lagbestämmelser angående smittosamma djursjukdomar
- avlivning av djur, obduktion eller begravning
- kejsarsnitt för franska och engelska bulldoggar, bostonterrier och chihuahuer, för andra raser ersätts kejsarsnitt endast en gång
- ögon- och hudsjukdomar hos hundar av rasen shar pei.

Därtill tillämpas de begränsningar som anges nedan i villkoren i punkt 6.3.

### 6 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

#### 6.1 Vid ersättning för förlust av djur

6.1.1 För skada som orsakats av djurets död, nödvändiga avlivning, försvinnande eller stöld ersätts djurets gängse värde. Övre gräns för Lokalförsäkrings ersättningsskyldighet utgörs dock av djurets försäkringsbelopp.

Med djurets gängse värde avses det penningbelopp som man kunde ha fått för djuret om det hade sålts omedelbart före försäkringsfallet.

6.1.2 Om det försäkrade djuret försvinner eller blir stulet, skall försäkringstagaren utan dröjsmål göra en anmälan om försvinnandet till Lokalförsäkring. Om man misstänker stöld av djuret, skall en anmälan också göras till polisen.

Om djuret inte har återfunnits inom två månader efter att det försvunnit skall försäkringstagaren framlägga ersättningsanspråk med ingående redogörelse för händelseförloppet och bifoga intyg över utredningen.

Om ägaren får tillbaka ett försvunnet eller stulet djur, måste han utan dröjsmål returnera den utbetalda ersättningen till Lokalförsäkring.

6.1.3 Vid förlust av ett djur ersätter försäkringen dessutom veterinärens arvode för utlåtande i anslutning till försäkringsfallet samt kostnader för att lösa ut en kopia av brottsanmälan.

6.1.4 Skada ersätts bara till den del som den inte ersätts från någon annan försäkring eller enligt lagen om djursjukdomar eller av andra orsaker ur allmänna medel.

#### 6.2 Ersättning av veterinärkostnader

6.2.1 Som veterinärkostnader ersätts i anslutning till vård av sjukdom eller olycksfall

- skäligen veterinärarvoden samt mediciner och förbands- och vårdmaterial som veterinären använt eller ordinerat för vård av denna sjukdom eller skada
- röntgen- och laboratoriekostnader samt klinikarvoden som orsakats av undersökning av sjukdomen eller skadan.

Till skadeanmälan skall bifogas kvitto över erlagt veterinärarvode, där det tydligt framgår vilket djur som har fått vård och för vilken sjukdom eller vilket olycksfall arvodet betalats.

#### 6.2.2 Försäkringen ersätter inte

- kostnader för transport av djuret eller resekostnader för dess skötare
- inkomstbortfall
- faktureringsavgifter
- andra kostnader än kostnader för anskaffning eller användning av mediciner eller därmed jämförbara förbandsmaterial och vårdmaterial som avses i punkt 6.2.1

Veterinärkostnaderna ersätts bara till den del de inte ersätts från annan försäkring eller enligt lagen om djursjukdomar eller av andra orsaker ur allmänna medel.

#### 6.2.3 Övre gräns för ersättningsskyldighet under försäkringsperioden

Övre gräns för Lokalförsäkrings ersättningsskyldighet för veterinärkostnader som förorsakats under försäkringsperioden är det belopp i euro som antecknats i försäkringsbrevet.

#### 6.2.4 Vårdperiod som ersätts

Kostnader som orsakats till följd av vård av samma sjukdom eller skada ersätts för en tidsperiod om högst ett år.

#### 6.2.5 Självrisk

Försäkringstagaren står vid varje försäkringsfall för en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av veterinärkostnaderna.

#### 6.3 Övriga ersättningsbestämmelser

Lokalförsäkring är fri från ersättningsansvar för de skador och sjukdomar

- som har uppstått inom 14 dygn efter försäkringens begynnelse (gäller endast sjukdomar)
- som förelåg då försäkringen inträdde
- som förelåg då försäkringsbeloppet för ifrågavarande höjning höjdes
- som orsakas i samband med vård av ovannämnda skador eller sjukdomar.

Försäkringsfallet anses ha inträtt då skadan eller sjukdomen på basis av veterinärmedicinsk erfarenhet uppskattas ha inträtt, oberoende av när skadan eller sjukdomen upptäckts första gången.

Om försäkringsbeloppet för djuret eller maximibeloppet för veterinärkostnaderna höjs eller sänks under djurets sjukdomstid, beräknas ersättningen på basis av det försäkringsbelopp eller det maximibelopp för veterinärkostnader som gällde då djuret insjuknade.

Vid värderingen beaktas inte sådana skönhetsfel som endast påverkar djurets försäljningsvärde, men inte dess användbarhet som avelsdjur eller för annat ändamål.

#### 6.4 Mervärdesskatt

Om den försäkrade i sin affärsverksamhet med hundar eller katter är berättigad att enligt mervärdesskattelagen dra av den skatt som ingår i kostnaderna som skall ersättas, dras den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna av från ersättningen.

### 7 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

#### 7.1 Säkerhetsföreskrifternas betydelse

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador.

Om den försäkrade har försummat att följa säkerhetsföreskrifterna avsiktligt eller på grund av vårdslöshet som inte kan anses ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.1).



## 7.2 Ett försäkrat djur skall vårdas väl

Ett djur får inte lämnas utan nödvändig vård, föda, dryck eller vila, och det får inte överansträngas.

Till god vård hör vederbörlig vaccinering i enlighet med Finska Kennelklubbens och Suomen Kissaliittos bestämmelser.

## 7.3 Veterinärens vårdanvisningar skall följas

Då djuret skadas, insjuknar eller blir slött eller magrar utan att uppvisa egentliga sjukdomssymptom, är försäkringstagaren skyldig att omedelbart underrätta veterinär härom och följa veterinärens anvisningar.

## 7.4 Myndighetsbestämmelser skall efterföljas

Lagen om djursjukdomar (55/80), djurskyddslagen (247/96) och andra myndighetsbestämmelser skall följas.

## 8 LOKALFÖRSÄKRINGS RÄTT TILL GRANSKNING

Lokalförsäkring har rätt att låta granska det försäkrade djuret och skaffa uppgifter om djuret av en veterinär eller annan expertis.

# Hundansvarsförsäkring

(ingår i försäkringsavtalet om man separat har kommit överens om det och gjort anteckning i försäkringsbrevet)

## I ALLMÄN BESKRIVNING

Lokalförsäkring förbinder sig att enligt dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren

- ersätta skador som nämns i punkt 4.1 samt andra kostnader som särskilt nämns i villkoren
- sköta utredningen av skadeersättningens grunder och belopp
- underhandla med den som kräver ersättning, och
- sköta eller ersätta rättegången, om ersättningsfrågan tas upp till behandling i domstol.

## 2 FÖRSÄKRADE

Försäkrade är ägaren, innehavaren och besittaren av den hund som nämns i försäkringsbrevet, var och en i denna egenskap.

## 3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

Försäkringen gäller i Finland. Försäkringen gäller dessutom tillfälligt i övriga EU- och EES-länder oavbrutet under högst 90 dygn, om detta har antecknats i försäkringsbrevet.

## 4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

### 4.1 Försäkringsfall som ersätts

4.1.1 Försäkringen ersätter person- och sakskada som av den försäkrades hållning av hund orsakas annan inom försäkringens giltighetsområde, för vilken den försäkrade enligt i Finland gällande rätt står i ersättningsansvar och som konstateras under försäkringsperioden.

4.1.2 Försäkringen ersätter oberoende av vållande följande skador som orsakats av en hund:

- personskador
- direkt sammanstötning med ett fordon
- skador som jakthund i samband med jakt har orsakat sällskaps- och husdjur.

### 4.2 Begränsningar

#### 4.2.1 Skada som orsakas en själv

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas den försäkrade själv eller annan försäkrad.

#### 4.2.2 Egendom i användning

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen hade i sin besittning, hade till läns eller annars nyttjade.

#### 4.2.3 Egendom under behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennes räkning vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen har eller hade

- åtagit sig att tillverka, montera, reparera eller på annat sätt behandla
- i förvar
- på annat sätt tagits hand om av försäkringstagaren eller överlämnats till denne (till exempel hundar som åtagits att skötas eller skolas).

#### 4.2.4 Kontraktsansvar

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret grundar sig på avtal, garanti eller annan förbindelse, om ett sådant ersättningsansvar inte skulle föreligga utan nämnda förbindelse.

#### 4.2.5 Uppsåt eller grov oaktsamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade har orsakat uppsåtligen. Försäkringen ersätter dock en skada som en försäkrad person under 12 år även orsakat uppsåtligen.

Ersättningen kan sänkas eller helt förvägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet
- under påverkan av alkohol eller rusmedel och detta faktum har inverkat på försäkringsfallet.

(Se även allmänna avtalsvillkor, punkt 7).

#### 4.2.6 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skada, om fel, brist eller annan grund för ersättningsansvar var eller borde ha varit känt för

försäkringstagaren då försäkringen trädde i kraft.

## 4.2.7 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

## 4.2.8 Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skada till den del skadan ersätts från någon annan ansvarsförsäkring som den försäkrade har.

## 5 UTREDNING AV SKADA

### 5.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade ska sträva efter att ge Lokalförsäkring tillfälle att värdera skadans belopp och möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan
- lämna Lokalförsäkring de uppgifter och dokument som försäkringstagaren har i sin besittning och som är av betydelse vid utredningen av skadan
- skaffa eller göra nödvändiga utredningar och undersökningar, som försäkringstagaren till skäligena kostnader har tillgång till.

Om skadan leder till rättegång ska den försäkrade utan dröjsmål meddela Lokalförsäkring om detta.

**Om den försäkrade inte på förhand underrättar Lokalförsäkring om en rättegång, har Lokalförsäkring ingen skyldighet att ersätta kostnaderna eller utgifterna som rättegången föranlett.**

### 5.2 Lokalförsäkrings skyldigheter

Lokalförsäkring utreder om försäkringstagaren är skadeståndsskyldig för en skada som omfattas av försäkringen och underhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, träffar en överenskommelse om den eller godkänner ett krav, binder inte detta Lokalförsäkring, om inte ersättningsbeloppet och -grunderna uppenbart är riktiga.

**Om Lokalförsäkring har meddelat den försäkrade att man inom gränserna för försäkringsbeloppet är beredd att ingå en överenskommelse med den skadelidande, beträffande ersättning för skador som omfattas av denna försäkring, och den försäkrade inte samtycker därtill, är Lokalförsäkring inte skyldig att ersätta ett större skadestånd, ersätta kostnader som uppstått efter denna tidpunkt eller göra ytterligare utredningar i ärendet.**

## 6 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

Inom ramen för de försäkringsbelopp och självrisker som antecknats i försäkringsbrevet ersätts de kostnader som anges i punkterna 6.1 – 6.3.

### 6.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter skadestånd som försäkringstagaren är skyldig att betala. Skadeståndsbeloppet räknas enligt de bestämmelser och den rättspraxis som gäller för skadestånd.

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätts endast den del av skadan som motsvarar försäkringstagarens andel av skulden och den fördel denne eventuellt fått till följd av den händelse som orsakat skadan. Om ingen annan grund finns, betalas ersättningen enligt huvudtal.

### 6.2 Avvärningskostnader vid hotande skaderisk

Då ett skadefall är omedelbart hotande eller har inträffat, är den försäkrade skyldig att ansvara för att skadan avväjrs eller begränsas (se allmänna avtalsvillkor, punkt 6.2). Denna skyldighet gäller endast de åtgärder med vilka en omedelbar risk för ansvarsskada mot någon annan kan avväjras, men inga längre gående efteråtgärder för skada, om man inte separat kommer överens med Lokalförsäkring om åtgärderna. Kostnaderna för dessa nödvändiga åtgärder ersätts från försäkringen.

### 6.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligena och nödvändiga kostnader för utredning av skada, dock inte sådana utredningskostnader som förorsakas av försäkringstagaren och som denne enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller som man inte separat kommit överens om med Lokalförsäkring.

Om skadeståndsfrågan behandlas i domstol och kravet till sina grunder uppenbart gäller en skada som ska ersättas från försäkringen, betalar Lokalförsäkring rättegångskostnaderna som föranleds av rättegången.

Försäkringen ersätter advokat- och rättegångskostnader enligt rättegångsbalken och de rättsnormer som gäller rättegångskostnader i lagen om rättegång i brottmål. Då arvodets och kostnadernas skälighet bestäms, beaktas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet. Vid skiljeförfarande ersätter inte försäkringskyddet skiljemannens arvode.

Förutsättning för ersättning av rättegångskostnader är att

- rättegången gäller ett försäkringsfall som enligt försäkringsvillkoren ska ersättas
- skadeanmälan har gjorts till Lokalförsäkring innan rättegången inleddes
- Lokalförsäkring har haft rätt att utse den advokat, som representerar den försäkrade.

### 6.4 Försäkringsbelopp

#### 6.4.1 Ersättningens maximibelopp

Det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet utgör det högsta sammanlagda beloppet, inklusive utrednings- och rättegångskostnaderna, som betalas i ersättning för en och samma skada. Avvärningskostnader ersätts enligt punkt 6.2 i allmänna avtalsvillkor.

### 6.4.2 Serieskada

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet betraktas som en skada, oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstaterats under olika försäkringsperioder, anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan har konstaterats.

### 6.5 Självrisk

**Försäkringstagaren har vid varje skada den i försäkringsbrevet antecknade självrisken som dras av från det sammanlagda beloppet av skadestånd, avvärningskostnader och utrednings- och rättegångskostnader som räknats ut enligt villkoren.**

### 6.6 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i kostnaderna som ska ersättas, avdras från ersättningen beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

## Skogsförsäkring

### I ALLMÄN BESKRIVNING

Försäkringen omfattar i enlighet med det som nämns i försäkringsbrevet, skogsförsäkring antingen med omfattande, grund- eller reducerad skyddsnivå.

Syftet med försäkringen är att enligt dessa villkor ersätta direkt sakskada som orsakats av försäkringsfall som avses i punkt 3 och drabbar sedvanligt trädbestånd, virke, plantbestånd eller plantor som ska planteras. Ifall masurbjörk eller annat specialträd har planterats i skogen, ska man separat komma överens om försäkring av sådant träd- eller plantbestånd.

### 2 FÖREMÅL FÖR FÖRSÄKRINGEN

Föremål för försäkringen är trädbestånd (största delen över 7 meter) och plantbestånd (största delen högst 7 meter) på den skogsbruksmark som hör till den lägenhet som nämns i försäkringsbrevet.

Med skogsbruksmark avses skogsmark, tvinmark och till denna helhet hörande impediment.

Föremål för försäkringen är även sådan trävara som ägs av försäkringstagaren och som avverkat på en lägenhet som nämns i försäkringsbrevet och som befinner sig på avverkningsstället och förvaras på skogsväg eller vägren, samt plantor som är avsedda att förnya den försäkrades skog och som förvaras i lager eller tillfälligt i ett fordon eller i skogen för plantering.

## 3 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

### 3.1 Skyddsnivåer

Försäkringstagaren kan välja önskad skyddsnivå bland följande tre alternativ. Skyddsnivå kan väljas skilt för varje lägenhet som skall försäkras och den antecknas i försäkringsbrevet.

De begränsningar som nämns senare i punkt 3.5. tillämpas oberoende av vilken skyddsnivå försäkringstagaren valt.

### 3.2 Omfattande skyddsnivå

#### 3.2.1 Brand-, storm- och snöskada

Försäkringen ersätter skada som orsakats av eld som kommit lös och åtgärder för släckning av den samt skada som storm eller snö orsakat

- trädbestånd och trävara, då mängden skadat trädbestånd eller trävara vid varje försäkringsfall är minst 15 kubikmeter fast mått
- plantbestånd, då beskogning genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion till följd av skadan och det enhetliga område som skall beskogas är minst ett halvt hektar
- skogsplantor, då plantor skadas till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

#### 3.2.1.1 Skogsodlingskostnader vid stormskada

Försäkringen ersätter kostnader för skogsodling under sådana omständigheter, då stormen faller så många fröträd, att förnyelse genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion.

Kostnader för skogsförnyelse genom odling ersätts, då fröträden faller av storm under samma år som skogen har huggits till fröträdsställning eller under tre hela kalenderår som följer detta år.

Skogsförnyelse genom odling ersätts endast, om den naturliga förnyelsen antecknats i den gällande skogsbruksplanen som den mest rekommenderade förnyelsen på ifrågavarande område, och den naturliga förnyelsen har gjorts i enlighet med en skogsfackmans anvisningar. En förutsättning är bland annat, att det har lämnats kvar tillräckligt med fröträd, att de är rätt placerade, och att arealen som är avsedd att förnyas har bearbetats, eller att det i anmälan om användning av skog har antecknats att bearbetning skall göras.

Skogssådd är det sätt som i huvudregel ersätts vid beskogning genom odling, om inte förnyelse genom plantering är speciellt motiverad.

#### 3.2.2 Insekt- och översvämningsskada på trädbestånd

Försäkringen ersätter skada som insekter och översvämningar orsakat trädbestånd på skadeplatser, där trädbeståndet skadats på ett enhetligt område, som är minst ett halvt hektar stort, så att det är nödvändigt att beskoga hela området som en direkt följd av skadan.

#### 3.2.3 Skador på plantbestånd genom djur, svampsjukdomar och översvämning

Försäkringen ersätter skada som insekter, gnagare, harar, rådjur, fåglar, svampsjukdomar och översvämning orsakat plantbestånd, då beskogning genom odling till följd av skadan är nödvändig för att undvika underproduktion och det enhetliga området som skall beskogas är minst ett halvt hektar.

### 3.2.4 Stöld av trävara och plantor

Försäkringen ersätter skada som orsakas av stöld av trävara som förvarats på avverkningsområdet eller invid en skogsväg, då den stulna trävaran uppgår till minst 15 kubikmeter fast mått.

Försäkringen ersätter skada som orsakas av stöld av skogsplantor som förvarats i lager, eller i ett fordon som tillfälligt använts i samband med planteringen, eller som förvarats på planteringsplatsen, då de plantor som stulits uppgår till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

### 3.2.5 Skadegörelse

Försäkringen ersätter skada som orsakas av uppsätlig skadegörelse på trädbestånd, trävara, plantbestånd eller skogsplantor. Skada som orsakats trädbestånd eller trävara ersätts, då mängden skadat trädbestånd eller trävara är minst 15 kubikmeter.

Skada som orsakats plantbestånd ersätts, då beskogning genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion till följd av skadan, och det enhetliga området som skall beskogas är minst ett halvt hektar.

Skada som orsakats skogsplantor ersätts, då plantorna skadas så att de blir oanvändbara och de uppgår till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

## 3.3 Grundskyddsnivå

### 3.3.1 Brand-, storm- och snöskada

Försäkringen ersätter skada som orsakats av eld som kommit lös och åtgärder för släckning av den samt skada som storm och snö orsakat:

- trädbestånd och trävara, då mängden skadat trädbestånd eller trävara vid varje försäkringsfall är minst 15 kubikmeter fast mått
- plantbestånd, då beskogning genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion till följd av skadan och det enhetliga området som skall beskogas är minst ett halvt hektar
- skogsplantor, då plantor skadas till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

## 3.4 Reducerad skyddsnivå

### 3.4.1 Brandskada

Försäkringen ersätter skada som orsakats av eld som kommit lös och åtgärder för släckning av den:

- på trädbestånd och trävara, då mängden skadat trädbestånd eller trävara vid varje försäkringsfall är minst 15 kubikmeter fast mått
- på plantbestånd, då beskogning genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion till följd av skadan och det enhetliga området som skall beskogas är minst ett halvt hektar
- skogsplantor, då plantor skadas till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

## 3.5 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall (gäller alla skyddsnivåer)

Försäkringen ersätter inte

- skada, som fick sin början innan försäkringen trädde i kraft

- skada till den del den ersätts ur allmänna medel, inte heller till den del den ersätts från skogs- eller skogsbrandförsäkring för all framtid
- besogningskostnader som uppstått till följd av skada på trädbestånd
- kostnader som orsakats av efterröjning
- skada som orsakats av förorening av luft, vatten eller jordmån
- skada som orsakats av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

## 4 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

### 4.1 Ersättningens omfattning

4.1.1 Försäkringen ersätter skada som orsakats trädbestånd och trävara till följd av försäkringsfallet genom

- ändring i trävaruslag
- att de blivit obrukbara
- att de förstörts.

Dessutom ersätter försäkringen skada som orsakats till följd av försäkringsfallet genom

- höjda avverknings- och utdrivningskostnader
- för tidig avverkning (förväntningsvärdeskada).

4.1.2 Försäkringen ersätter skada som orsakats av att plantbestånd förstörts till följd av försäkringsfallet (kostnadvärdeskada).

4.1.3 Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga kostnader för efterbevakning från och med att chefen för räddningsarbetet lämnat efterbevakningen på skogsägarens ansvar.

4.1.4 Försäkringen ersätter skäliga kostnader, som orsakats av försäkringstagarens egna åtgärder för att förhindra och begränsa skogsbrand.

### 4.2 Beräkning och betalning av ersättning

4.2.1 Värderingen av skadebeloppet grundar sig på:

- trädbeståndets avverkningsvärde
  - trädbeståndets förväntningsvärde
  - trävarans pris
  - plantbeståndets kostnadsvärde
  - plantbeståndets pris
- omedelbart före och efter försäkringsfallet.

Med trädbeståndets avverkningsvärde avses det rotpris som fås för trädbestånd vid försäljning som gängse trävaruslag.

Med trädbeståndets förväntningsvärde avses trädbeståndets nuvärde som uträknas utgående från den avkastning trädbeståndet kommer att ge i framtiden.

Med trävarans pris avses det försäljningspris som fås för avverkad trävara.

Med plantbeståndets kostnadsvärde avses kostnaderna för anläggning och odling av plantbeståndet. Ersättningen kan betalas på basis av de verkliga kostnaderna för förnyelse av plantbeståndet eller alternativt kan man för bestämning av plantbeståndets värde använda tabellerna enligt summavärdemetoden som utarbetats av Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio.

Med plantornas pris avses skogsplantornas återanskaffningsvärde.

**4.2.2** Då man värderar skadebeloppet beaktas inte andra intressen i anslutning till egendomen eller förlust som indirekt orsakats av skadan eller förlust av vinst eller andra förmåner.

**4.2.3** Skadebeloppet beräknas enligt den prisnivå som rådde vid skadetillfället.

**4.2.4** Förväntningsvärdestillägg ersätts då trädbeståndet som blivit föremål för försäkringen, efter skadan konstateras vara underproduktivt i enlighet med Skogsbrukets utvecklingscentral Tapios direktiv.

### 4.3 Ersättningens övre gräns vid stormskada

Vid skador som orsakats av storm är beloppet på den skada som ersätts, högst det penningbelopp per fast kubikmeter för det skadade trädbeståndet som antecknats i försäkringsbrevet, med eventuellt tillägg för förväntningsvärdets andel.

### 4.4 Skyddsområden

Om ekonomiskt bruk av skogsbruksmarken som är föremål för försäkringen har begränsats betydligt genom någon lag, förordning eller avtal, kan ersättningen reduceras så att den motsvarar de avverkningsmöjligheter, som verkligen existerade i skogen vid skadetillfället.

Om skogen är frivilligt skyddad eller om den är ett så kallat föremål för naturvårdshandel eller om skogen är anknuten till miljöstödsprogrammet och skogsägaren betalas ersättning för begränsning av skogsdriften, kan den nämnda ersättningen anses vara en nedsättande faktor då beslut fattas om betalning av ersättning från försäkringen.

### 4.5 Självrisk

**Ersättningen utgörs av skadebeloppet minskat med den självrisken som antecknats i försäkringsbrevet.**

### 4.6 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i reparationskostnaderna för skadan eller i den skadade egendomens återanskaffningskostnader, avdras från ersättningen beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättningen betalas även med avdrag för mervärdesskatt, då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

## 4.7 Övriga bestämmelser i anslutning till skada och ersättning

**4.7.1** Lokalförsäkring skall utan dröjsmål informeras om skadan och en skriftlig skadeanmälan skall göras.

**4.7.2** Lokalförsäkring skall beredas tillfälle att granska skadorna innan röjning av skadeområdet inleds, skadade träd undanskaffas eller andra åtgärder vidtas som kan försvåra fastställandet av skadan.

**4.7.3** Skadad och oskadad egendom som finns kvar, förblir i försäkringstagarens ägo, men Lokalförsäkring har rätt att lösa in skadade träd och trävara till det uppskattade värdet.

**4.7.4** Vid stöld eller skadegörelse skall anmälan också göras till polismyndigheterna. Till skadeanmälan skall bifogas kopia av brottsanmälan, och ifall polisundersökning gjorts, även undersökningsprotokollet.

**4.7.5** Inteckningshavarens rätt till skadeersättning är fastställd enligt jordabalken. Försäkringstagaren skall efter försäkringsfallet vid behov utreda, att skogen inte är intecknad som säkerhet för skuld eller att innehavarna av inteckningen har gett sitt samtycke till att ersättning betalas till försäkringstagaren eller att försäkringstagaren enligt jordabalken 17 kap. 8 § 2 momentet har rätt att själv lyfta försäkringsersättning.

## 5 SÄKERHETSFORESKRIFTER

### 5.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador. **Om den försäkrade har försummat att följa säkerhetsföreskrifterna avsiktligt eller på grund av vårdslöshet, som inte kan anses ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras** (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.1).

### 5.2 Hantering av öppen eld

Om omständigheterna till följd av torka eller annan orsak är sådana att fara för skogsbrand är uppenbar, får man inte göra upp öppen eld. Vid varning för skogsbrand är det absolut förbjudet att göra upp öppen eld. Öppen eld skall vara under ständig uppsikt och släckas med särskild omsorgsfullhet.

Hyggesbränning i skogsvårdssyfte får ändå utföras även under torrperiod under ledning av yrkesman genom att iaktta särskild försiktighet. Räddningsmyndigheterna i ifrågavarande kommun skall alltid informeras på förhand om hyggesbränning.

### 5.3 Avlägsnande av trävara från skogen för att avvärja insektskada

**5.3.1** Försäkringstagaren är skyldig att se till att trävara av barrträd som har barken kvar transporteras bort från skogen eller vägkanterna inom den tid som fastställs i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/91) eller annars se till att det från den lagrade trävaran inte uppenbarligen i anmärkningsvärd mån kan spridas skogsskadeinsekter.

5.3.2 Om det i skogen finns talrikt med barrträd som skadats av storm, snö, eldsvåda eller annan skadegörare är försäkringstagaren skyldig att se till att de skadade träden avlägsnas från skogen inom den tid som är utsatt i lagen eller annars se till att det från de skadade träden inte kan spridas skogsskadeinsekter.

## 5.4 Bevarande av plantmaterialet

Plantor som skall planteras skall inte förvaras länge före planteringen. Plantorna skall före planteringen lagras i ett låst utrymme eller vara under ständig uppsikt. I samband med planteringen kan plantorna också förvaras på planteringsområdet, dock inte på en synlig plats invid en allmän väg eller annars på en sådan plats, där stöld eller skadegörelse utgör ett uppenbart hot.

## 6 INDEXVILLKOR

Försäkringspremien är bunden till det skogsförsäkringspremieindex som Skogsforskningsinstitutet räknat ut och som baserar sig på bruttovärdet per virkeskubikmeter varje avverkningsår och på skogsarbetarnas förtjänstnivåindex enligt följande regler:

Justeringsindex är skogsförsäkringspremieindexet för det år som motsvarar justeringstidpunkten.

Justeringstidpunkten är den dag försäkringsperioden börjar.

Försäkringsperiodens indexjusterade försäkringspremie är lika många procent av försäkringspremien för föregående försäkringsperiod, som indexet vid justeringstidpunkten är av justeringsindexet för föregående försäkringsperiod.

# Båtförsäkring

## I ALLMÄN BESKRIVNING

### 1.1 Båtförsäkringens syfte

Syftet med försäkringen är att ersätta direkt sakskada som orsakats av försäkringsfall som nämns i dessa villkor samt övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren.

### 1.2 Båtförsäkringens innehåll och omfattning

Innehållet i försäkringsavtalet bestäms i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren. Avtalsparter, försäkringsobjekt, försäkringskyddets omfattning, försäkringsbelopp och maximiersättningar, självrisker samt uppgifter om försäkringspremier har antecknats i försäkringsbrevet.

Båtförsäkringen innehåller en av försäkringskombinationerna nedan som antecknas i försäkringsbrevet:

**Lyx Båtförsäkring** omfattar brand-, explosions- och blixtnedslags-, stöld-, skadegörelse-, storm-, förvarings-, transport-, kollision- samt grundstöttnings- och bottenkänningskador.

I Lyx båtförsäkringen ingår även utvidgat båtskydd samt båtansvars- och båträttsskyddsförsäkring.

I försäkringen kan som tilläggsskydd inkluderas maskinbräckage, mastskydd och riggskydd samt finansieringsskydd.

Tilläggsskydden som anslutits till försäkringen har antecknats i försäkringsbrevet.

**Omfattande Båtförsäkring** omfattar brand-, explosions-, blixtnedslags-, stöld-, skadegörelse-, storm-, förvarings-, transport-, kollision- samt grundstöttnings- och bottenkänningskador.

I försäkringen kan som tilläggsskydd inkluderas finansieringsskydd samt båtansvars- och båträttsskyddsförsäkring. Tilläggsskydden som anslutits till försäkringen har antecknats i försäkringsbrevet.

**Reducerad Båtförsäkring** omfattar brand-, explosions-, blixtnedslags-, stöld- och skadegörelseskador.

I försäkringen kan som tilläggsskydd inkluderas båtansvars- och båträttsskyddsförsäkring. Tilläggsskydden som anslutits till försäkringen har antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringsavtalet kan innehålla avvikelser från försäkringskombinationerna ovan. Det exakta innehållet i försäkringen syns i försäkringsbrevet. En förutsättning för försäkringsavtalets giltighet är att båtförsäkringen som utgör grunddelen är i kraft. Tilläggsskydden i försäkringen upphör utan uppsägning då båtförsäkringen upphör.

### 1.3 Bonusens inverkan på försäkringspremien

Lyx och Omfattande Båtförsäkring kan antingen väljas med eller utan bonus.

I försäkringen ingår bonusrätt om man har kommit överens om den och gjort anteckning i beräkningen som ansluter sig till försäkringsbrevet. På basis av bonusrätten sänks försäkringspremien med 10 procentenheter efter en skadefri försäkringsperiod. Bonus är som högst 60 %.

Om skador ersätts från försäkringen, sjunker bonusen per varje skada som ersätts med 20 procentenheter i början av följande försäkringsperiod. Ersättning som betalats på basis av en skada som orsakats av brand, stöld, skadegörelse, explosion eller blixtnedslag sänker inte bonusen.

Bonusrätten gäller inte tilläggsskydden och inte heller båtansvars- och båträttsskyddsförsäkringen.

## 2 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

### 2.1 Försäkringens giltighetstid

Bestämmelser om inträdande av försäkringsbolagets ansvar och försäkringsavtalets giltighet finns i punkt 3 i allmänna avtalsvillkor.

**Båtförsäkringen gäller dock inte under den tid då**

- man deltar i hastighetstävling för motorbåtar
- båten används vid forsränning
- båten beslagtogs av myndighet
- båten är uthyrd
- båten används i förvärvssyfte.

Försäkringen kan även tecknas för en hyrd båt eller en båt som används i förvärvssyfte om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet.

## 2.2 Försäkringens giltighetsområde

Båtförsäkringen gäller

- i Finlands, Sveriges, Norges och Danmarks vattendrag och territorialvatten, samt vid förvaring och transport av båten i ovannämnda länder
- på Östersjön med vikar, med undantag av Rysslands territorialvatten
- i Saima och Kiel kanal, Kattegatt och Skagerrak
- för båt under byggnad då båten är på land på byggnadsplatsen.

Giltighetsområdet kan genom ett skilt avtal utökas. Om utökat giltighetsområde ska då antecknas i försäkringsbrevet.

Försäkringen för en hyrd båt eller en båt som används i förvärvssyfte gäller endast i Finlands vattendrag och territorialvatten.

## 3 FÖREMÅL FÖR FÖRSÄKRINGEN

### 3.1 Båt i privat bruk

Föremål för försäkringen är den båt i privat bruk som nämns i försäkringsbrevet. Med båt avses en helhet till vilken förutom skrovet kan höra huvudmotor, rigg, segel samt utrustning som hör till båten och fastmonterade elektroniska anordningar som behövs för att färdas till sjöss. Lösa elektroniska och optiska apparater som används för att färdas till sjöss är föremål för försäkringen **upp till sammanlagt högst 2 000 euro** när de är kopplade i sina monteringsställningar i båten. Verktyg som enbart används i båten samt reservdelar till motor, rigg och segel är föremål för försäkringen **upp till sammanlagt högst 1 000 euro**.

Båtbockar, presenningar och en oregistrerad förvaringstrailer är föremål för försäkringen **upp till sammanlagt högst 1 000 euro**.

Byggnadsmaterial som är avsedda för båten och som förvaras i låst utrymme är föremål för försäkringen **upp till sammanlagt högst 2 000 euro**.

Utombordsmotor till en utombordare är föremål för försäkringen endast om man skilt kommit överens därom och en anteckning har gjorts i försäkringsbrevet.

### 3.2 Egendom i anslutning till båttrafik om vars försäkring skall avtalas skilt

Följande föremål är föremål för försäkringen endast om man skilt kommit överens därom och skild anteckning med försäkringsbelopp gjorts i försäkringsbrevet:

- hjälpmotor
- jolle inklusive motor. Med jolle avses en hjälpbåt vars längd är högst 4 meter och effekt högst 10 hk.
- räddningsflotte.

### 3.3 Egendom som inte är föremål för försäkringen

Föremål för försäkringen är inte

- motorbåtar och utrustning som endast är avsedda för tävlingsbruk
- anordningar som är eller har installerats i strid med säkerhetsföreskrifter eller myndigheternas bestämmelser

- specialmålningar
- båtens registrerade transportanordningar
- bojutrustning
- bränslen och smörjmedel
- fiske- eller dykarutrustning/redskap
- accessoarer förutom regndräkter och flytöveraller
- hyrda eller lånade föremål, om man inte skilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet
- kärl och bestick, livsmedel och drycker
- föremål av ädelmetall eller konstföremål
- pengar, andra betalningsmedel eller värdepapper
- ljud- och bildinspelningar
- mobiltelefoner.

## 3.4 Försäkringsbelopp

Föremålet för försäkringen skall försäkras till dess gängse värde. Det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet utgör inget bevis på objektets gängse värde. Med gängse värde avses det kontantpris som allmänt skulle kunna fås för båten eller för dess del om den var till salu på ett ändamålsenligt sätt. Vid bestämning av gängse värde beaktas det försäkrade objektets individuella skick, utrustning, ibruktagningstid, årsmodell, användningssätt, antalet brukstimmar och andra faktorer som inverkar på kontantförsäljningspriset.

## 4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

### 4.1 Båtförsäkringens omfattning

#### 4.1.1 Lyx Båtförsäkring

Lyx Båtförsäkring ersätter försäkringsfall enligt punkterna 4.2.1 – 4.2.9 och 4.3. Därtill ersätts skador för tilläggskydden som valts till försäkringen och antecknats i försäkringsbrevet enligt punkterna 6-9 i villkoren.

#### 4.1.2 Omfattande Båtförsäkring

Omfattande Båtförsäkring ersätter försäkringsfall enligt punkterna 4.2.1 – 4.2.9 och 4.3. Därtill ersätts skador för tilläggskydden som valts till försäkringen och antecknats i försäkringsbrevet enligt punkterna 6–9 i villkoren.

#### 4.1.3 Reducerad Båtförsäkring

Reducerad Båtförsäkring ersätter försäkringsfall enligt punkterna 4.2.1 – 4.2.5 och 4.3.

## 4.2 Försäkringsfall som ersätts

### 4.2.1 Brand

Försäkringen ersätter skada som föremålet för försäkringen orsakas av eld som kommit lös.

### 4.2.2 Explosion

Försäkringen ersätter skada som orsakats föremålet för försäkringen av explosion.

### 4.2.3 Blixtnedslag

Försäkringen ersätter skada som orsakats den egendom som är föremål för försäkringen till följd av direkt blixtnedslag, som mekaniskt splittrar egendomen.

## 4.2.4 Stöld

Försäkringen ersätter skada som orsakats av det försäkrade objektet av

- stöld eller försök till det
- olovligt bruk eller försök till det
- inbrott, med vilket avses inbrott till en låst båt eller ett utrymme i den.

Förutsättning för ersättning av en förlorad båt eller motor är dessutom att den förlorade båten inte har hittats inom 30 dagar eller motorn inom 14 dagar från datumet av brottsanmälan som gjorts till polisen samt skadeanmälan som gjorts till försäkringsbolaget.

## 4.2.5 Skadegörelse

Försäkringen ersätter skada som orsakats av uppsåtlig skadegörelse när tidpunkten för händelsen kan fastställas noggrant.

## 4.2.6 Storm

Försäkringen ersätter skada som orsakats av storm eller oväder och väderförhållandena har haft ett orsakssammanhang med skadan. Med storm avses väderförhållanden där vindens medelhastighet har överskridit 15 meter per sekund mätt på den meteorologiska station som ligger närmast platsen för det inträffade och där tidpunkten för händelsen kan fastställas noggrant.

## 4.2.7 Sammanstötning

Försäkringen ersätter skada som orsakats av att båten stött samman med ett fast eller flytande föremål.

## 4.2.8 Grundstötning eller bottenkänning

Försäkringen ersätter skada som orsakats av grundstötning eller bottenkänning.

## 4.2.9 Dockning och transport

Då båten som är objekt för försäkringen sjösätts, lyfts upp ur vattnet eller förvaras på land, förflyttas eller transporteras på land, ersätts som förvarings- och transportskadorna som objektet för försäkringen orsakats

- av storm, då det finns orsakssamband mellan väderförhållandena och skadan. Med storm avses väderförhållanden där medelvindhastigheten (10 min) har överskridit 15 meter per sekund mätt på den meteorologiska station som ligger närmast platsen för det inträffade och där tidpunkten för händelsen kan fastställas noggrant.
- sammanstötningar som sker i samband med att båten sjösätts, lyfts upp ur vattnet och förvaras
- sammanstötningar som riktas mot båten eller transportfordonet under transport.

## 4.3 Begränsningar i anslutning till försäkringsfallen

(gäller alla skyddsnivåerna och det utvidgade båtskyddet, skyddet för mast och rigg samt skyddet för finansiering)

### 4.3.1 Stöld av oläst egendom

Försäkringen ersätter inte skador som orsakas av stöld av båten, motorn eller utrustning eller försök till det, om föremålet för försäkringen inte har varit låst, i ett låst utrymme eller fastmonterad på ett sådant sätt att den inte kan lösgöras utan verktyg eller utan att det lämnar spår av inbrott.

### 4.3.2 Motorhaveri

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av motorn eller dess tilläggsanordning på grund av ett tekniskt fel eller av felaktigt bränsle eller skada som orsakats av fel i kyl- eller smörjsystemet eller av explosion i motorn eller avgasröret eller på grund av tilltäppt vattenintag eller avloppsrör.

### 4.3.3 Kortslutning eller överhettning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av elektrisk utrustning, motor eller dess del genom kortslutning eller överhettning.

### 4.3.4 Skada som orsakats av konstruktionsfel

Försäkringen ersätter inte skada som båten, dess del eller utrustning orsakats av konstruktions-, tillverknings-, installations- eller materialfel.

### 4.3.5 Skador av snö, is eller frysning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av snö, is eller frysning eller av regn.

### 4.3.6 Båt som kantrat eller sjunkit

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av att båten kantrat eller sjunkit till följd av andra orsaker än de som nämns i punkterna 4.2.1–4.2.9.

Försäkringen ersätter inte skador som orsakas av tjälbildning eller att marken rasat.

### 4.3.7 Skada som uppkommit småningom

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats till följd av sedvanlig användning, slitage, skrapning, repning, frätning, rost, röta, eller annat fenomen som uppkommer småningom.

### 4.3.8 Skador som orsakats av krig eller atomskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

### 4.3.9 Ersättning från annan ersättningskälla

Försäkringen ersätter inte skador som ersätts på basis av garanti, förbindelse eller annan försäkring eller med offentliga medel eller på basis av någon speciallag såsom trafikförsäkringslagen, produktansvarslagen eller elsäkerhetslagen.



## 5 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

### 5.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna

#### Försäkringsbelopp

Med försäkringsbelopp avses det penningbelopp som antecknats i försäkringsbrevet för den båt eller dess del, som är föremål för försäkringen, såsom skrov, motor, rigg, segel eller utrustning eller särskilt nämnda föremål.

#### Gängse värde

Med gängse värde avses det kontantpris som allmänt skulle kunna fås för båten eller dess del omedelbart före skadan om den var till salu på ett ändamålsenligt sätt.

Vid bestämning av gängse värde beaktas det försäkrade objektets individuella skick, utrustning, tid och plats för ibruktagande, årsmodell, användningssätt och antalet brukstimmar samt andra faktorer som inverkar på kontantförsäljningspriset. Med gängse värde avses inte affärernas utförsäljningspris, begärt pris och inte heller gottgörelse för bytesbåt, utan ett sådant pris som flera personer i verkligheten skulle ha varit beredda att betala för båten. Försäkringsbeloppet som antecknats i försäkringsbrevet är inte bevis för förmögenhetens gängse värde.

### 5.2 Övre gräns för ersättningsskyldigheten

#### 5.2.1 Övre gräns för ersättningsskyldighet

Övre gräns för försäkringsbolagets ersättningsskyldighet är gängse värde för båten eller del därav eller det värde som fastställts på basis av åldersavdragtabellen i punkt 5.2.2, dock högst det försäkringsbelopp som antecknats för egendomen i försäkringsbrevet eller det maximala ersättningsbeloppet som nämnts i försäkringsvillkoren.

Övre gräns för ersättningsskyldighet vid stöld- och skadegörelseskador är sammanlagt högst 1 000 euro för lös utrustning som lämnats i båten under vinterförvaring

#### 5.2.2 Avdrag som beror på ålder

Om nedan nämnt föremål som är föremål för försäkringen har köpts som nytt och skadan har orsakats inom 12 månader efter inköpstidpunkten utgör, avvikande från bestämmelserna i punkt 5.2.1, kontantförsäljningspriset för ett nytt motsvarande föremål grunden för ersättningen.

Om nedan nämnt föremål inte har köpts som nytt och/eller skadan har orsakats senare än inom 12 månader efter inköpstidpunkten, görs följande avdrag, på basis av egendomens ålder, från värdet av ett nytt motsvarande föremål. Med tabellens första år (1 år) avses tillverkningsår, som upphör när kalenderåret byts oberoende av under vilken tid på året föremålet har tagits i bruk.

Föremål	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	Avdrag/ år under de följande åren
Kompleta backslag och drev, kompletta ankarspel, bogpropeller och liknande maskinell utrustning samt kompletta enheter hörande därtill såsom växelhjul, trim-cylindrar osv.	0 %	0 %	0 %	10 %	20 %	5 %
Delar till motor, drev och annan maskinell utrustning som utsätts för slitage, såsom lager och kugghjul	0 %	0 %	0 %	10 %	20 %	5 %
Mast och rigg av vanligt material (inte kolfiber)	0 %	0 %	0 %	5 %	10 %	5 %
Mast och rigg av kolfiber	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	5 %
Segel av vanligt material (t.ex. dacron)	0 %	0 %	10 %	20 %	30 %	5 %
Kevlarsegel	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	10 %
Elektroniska instrument med tillbehör	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	5 %
Akkumulator	0 %	10 %	30 %	40 %	50 %	10 %
Gummibåt och dess pontoner	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	10 %
Kyl-/uppvärmningsanordningar	0 %	10 %	20 %	30 %	50 %	5 %
Tyger, stoppningsar, säten	0 %	0 %	0 %	0 %	5 %	5 %
Kapell	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	10 %
<b>Åldersavdrag är max 60 %</b>						

### 5.3 Ersättningens omfattning

#### 5.3.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som försäkringsfallet orsakat det försäkrade föremålet.

#### 5.3.2 Övriga kostnader

Förutom direkt sakskada ersätts avvikande från bestämmelsen om ersättningens övre gräns i punkt 5.2.1 även om försäkringsbeloppet därmed skulle överskridas:

##### 5.3.2.1 Kostnader för undanskaffande av vrak

Försäkringen ersätter kostnader som godkänts av försäkringsbolaget för att undanskaffa vrak, då försäkringstagaren enligt lag är skyldig att undanskaffa vraket.

## 5.3.2.2 Kostnader för avbruten resa

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga kostnader för hemresa och logi för de ombordvarande **upp till sammanlagt högst 1 000 euro**, då reparationskostnaderna är större än självrisken för den ersättningsbara skadan som drabbat båten.

## 5.3.3 Begränsningar

Försäkringen ersätter inte:

- värdeminskning eller ändrings- och förbättringsarbeten som gjorts i samband med reparation
- värdeminskning som eventuellt orsakas av nyansskillnad mellan den nya och gamla ytan
- tilläggskostnader som orsakas av svårigheter att få reservdelar, utrustning eller material eller av att tillverkningen av dessa upphört
- tilläggskostnader som beror på att föremålet för försäkringen transporteras eller repareras till ett förhöjt pris
- kostnader som beror på att båten till följd av skadan inte har kunnat användas.

## 5.3.4 Underförsäkring

Egendom eller ett intresse är underförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

**Försäkringsbolaget är skyldigt att med anledning av ett försäkringsfall som drabbat underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse ersätta endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde.** Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av försäkringsbolaget eller dess representant skall ersättning betalas enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

## 5.3.5 Överförsäkring

Egendom eller ett intresse är överförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

**Försäkringsbolaget är inte skyldigt att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse betala ut mera i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan.** Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av försäkringsbolaget eller dess representant skall ersättningen betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligt har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

## 5.3.6 Självrisk

**Försäkringstagaren har vid varje försäkringsfall en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.**

Försäkringstagaren har dock ingen självrisk,

- om egendom har stulits eller utsatts för skadegörelse när båten befunnit sig på en båtklubbs inhägnade område och en vakt varit på plats
- om den försäkrade utombordsmotorn har stulits från en båt som var låst med ett av försäkringsbolaget godkänt lås för utombordsmotor.

## Tilläggsjälvrisker

- För skador som inträffat under kappsegling som registrerats av Finlands seglarförbund eller under någon annan ordnad kappsegling avdras en tilläggsjälvrisk som är 25 % av det med grundsjälvriskens minskade skadebeloppet.
- Om båten har beviljats besiktningrabatt men båten inte har besiktats före slutet av juni avdras en tilläggsjälvrisk som är 10 % av det med grundsjälvriskens minskade skadebeloppet.

## 5.4 Betalning av ersättning

### 5.4.1 Former för betalning av ersättning

Försäkringsbolaget är skyldigt att som ersättning betala det belopp som behövs för att återställa båtens typ, klass och sjöduglighet. Försäkringsbolaget uppfyller sin ersättningsskyldighet i förstahand genom att betala reparationskostnaderna eller ett penningbelopp som motsvarar dessa. Om reparation inte är ekonomiskt ändamålsenligt, kan försäkringsbolaget i stället skaffa ett likvärdigt föremål, inlösa den skadade egendomen eller betala ersättningen i pengar.

Om reparationskostnaderna överstiger 50 % av föremålets gängse värde, har försäkringsbolaget rätt att inlösa objektet till gängse värde eller betala engångsersättning, vars belopp är skillnaden mellan det skadade föremålets gängse värde omedelbart före och efter skadan.

Med inlösning avses att det skadade föremålet överläts i försäkringsbolagets ägo.

Med skadans reparationskostnader avses

- egentliga reparationskostnader
- transportkostnader till närmaste lämpliga verkstad/skyddshamn, dockningskostnader under reparationstiden, riggningskostnader, transportkostnader för båtbock och kostnader som orsakas av returtransport. För transport-, docknings- och motsvarande kostnader ersätts sammanlagt högst 5 % av båtens försäkringsbelopp.

### 5.4.2 Ersättning av tillfällig reparation av båten

Tillfällig reparation av båten ersätts endast då reparationen gjorts för att rädda båten från ett sådant nödläge som på basis av båtförsäkringen skall ersättas eller för att flytta den till en verkstad som man kommit överens om med försäkringsbolaget.

## 5.5 Åtgärder då försäkringsfall inträffat (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 10.1)

### 5.5.1 Anmälan om skada till försäkringsgivaren

Skada skall utan dröjsmål anmälas till försäkringsbolaget och skadeanmälan göras.

Försäkringsbolaget skall reserveras möjlighet att värdera skadan. Att försäkringsbolaget granskar och värderar skadan innebär inte att skadan skall ersättas från försäkringen.

Den som ansöker om ersättning skall överlämna sådana handlingar och uppgifter till försäkringsbolaget som behövs för att utreda försäkringsbolagets ansvar. Ett brott skall utan dröjsmål anmälas till polismyndigheten på orten för händelsen.

När man ansöker om ersättning för en stöld- eller skadegörelse-skada skall det förutom en skadeanmälan överlämnas en kopia av brottsanmälan till försäkringsbolaget.

Det skadade föremålet får inte förstöras utan särskild orsak.

### 5.5.2 Om förlorad egendom fås tillbaka

Om förlorad egendom återfås efter att ersättning betalats, skall försäkringstagaren utan dröjsmål överlåta den till försäkringsbolaget eller återbetala ersättningen till den delen.

## 5.6 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, betalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningsskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

## TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

Följande tilläggförsäkringar kan beroende på försäkringskombinationen inkluderas i båtförsäkringen, om man kommit överens om dem när försäkringsavtalet tecknades och de har antecknats i försäkringsbrevet.

## 6 UTVIDGAT BÅTSKYDD

### 6.1 Syftet med försäkringen

Syftet med det utvidgade båtskyddet är att ersätta även andra skador än de som nämns i punkterna 4.2.1–4.2.9 i villkoren och som orsakats föremålet för försäkringen till sjöss genom en plötslig och oförutsedd yttre händelse.

Föremål för försäkringen i det utvidgade båtskyddet är den båt som nämns i försäkringsbrevet. **Föremål för försäkringen är inte båtens mast och rigg.**

Försäkringen omfattas av begränsningarna i punkt 4.3 gällande de försäkringsfall som ersätts.

I övrigt tillämpas villkoren för båtförsäkring.

### 6.2 Självrisk

Försäkringstagarens självrisk är den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet för båtförsäkringens grunddel.

## 7 SKYDD FÖR MASKINBRÄCKAGE

### 7.1 Syftet med försäkringen

Skydd för maskinbräckage ersätter plötslig och oförutsedd bräckageskada som orsakas motorn genom internt fel. Med motor avses i dessa villkor huvudmotorn, dess kraftöverföring och propellern.

Skydd för maskinbräckage kan inte tecknas i anslutning till en båtförsäkring som tecknats för kortare tid än ett år. Försäkringen beviljas endast en serietillverkad båt som är utrustad med en motor som ursprungligen är avsedd för båten. Försäkringen beviljas inte för båtar som används i förvärvssyfte.

### 7.2 Föremål för försäkringen och giltighetstid

Föremål för försäkringen är en motor som är högst 10 år gammal. Försäkringen kan tecknas för nya motorer samt begagnade motorer som är högst 5 år gamla. Försäkringen upphör i slutet av den försäkringsperiod då motorns åldersgräns på 10 år uppnås.

Motorns ålder fastställs utifrån tillverkningsåret, som framgår av typ- eller serienumret.

### 7.3 Ersättningsbestämmelser

Skador ersätts i första hand genom att reparationskostnaderna betalas. Försäkringsbolaget har rätt att utse reparationsverkstad eller inköpsställe. Som reparationskostnader ersätts skäliga och nödvändiga kostnader för att i en reparationsverkstad som försäkringsbolaget godkänt återställa den skadade egendomen i det skick den var före skadan. Om motorn repareras med nya delar ersätts dessa enligt tabellen med åldersavdrag i båtförsäkringen (5.2.2). Om reparationen kan utföras med likvärdiga begagnade delar görs inget åldersavdrag. Som reparationskostnader betalas högst det gängse värde som egendomen haft före skadan.

Förutom skadans reparationskostnader ersätts transportkostnaderna till en av försäkringsbolaget utsedd reparationsverkstad, docknings- och sjösättningskostnaderna under reparationstiden, kostnaderna för transport av båtkock och kostnaderna för returtransport. Dessa kostnader ersätts sammanlagt högst 5 % av båtens försäkringsbelopp.

Försäkringstagaren beställer reparationsarbetet. Försäkringsbolaget ersätter med beaktande av gränserna för sin ersättningskyldighet reparationskostnaderna, från vilka avdras försäkringstagarens självrisk och eventuella ålders- och andra avdrag.

### Skyddet för maskinbräckage ersätter inte en skada som

- leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande
- orsakats av slitage, rost, korrosion, röta eller bristande underhåll
- orsakats av felaktigt bränsle
- orsakats av snö, is eller frost eller av regn
- orsakats av igensatt kylvattenintag eller igensatta filter
- orsakats av att det försäkrade föremålet använts på ett sätt som strider mot tillverkarens anvisningar.

Tillverkarens anvisningar om service och användning av motorn skall följas. Service på motorn skall utföras av en av motortillverkaren auktoriserad verkstad. När en skada inträffar skall försäkringstagaren tillstålla försäkringsbolaget en tillförlitlig utredning (t.ex. en servicebok) om att servicen är utförd.

I övrigt tillämpas villkoren för båtförsäkring.

## 7.4 Självrisk

I skyddet för maskinbräckage har försäkringstagaren en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

## 8 SKYDD FÖR MAST OCH RIGG

### 8.1 Syftet med försäkringen

Skyddet för mast och rigg ersätter en plötslig och oförutsedd bräckageskada på mast, rigg och bom. Försäkringen ersätter även skador på segel- och mastutrustning till följd av en ersättningsbar mast- och riggskada.

**Skyddet för mast och rigg ersätter inte skada som**

- orsakats av att båten seglas med större segelyta än vad den är konstruerad för eller vad som rekommenderas av tillverkaren,
- orsakats av slitage på löpande linor eller
- leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande.

Försäkringen omfattas av begränsningarna i punkt 4.3 gällande de försäkringsfall som ersätts.

### 8.2 Föremål för försäkringen och giltighetstid

Skydd för mast och rigg kan beviljas för en segelbåt (kölbåt) med ett gängse värde på minst 50 000 euro. Skydd för mast och rigg kan inte beviljas för en segeljolle och inte heller för en segelbåt med kolfiber- eller trämast.

Försäkringen gäller för högst 20 år gamla båtar. Försäkringen upphör i slutet av den försäkringsperiod då båtens åldersgräns på 20 år uppnås. Försäkringen beviljas endast båtar som är under 15 år gamla. Båtens ålder fastställs utifrån tillverkningsnumret. Försäkringen gäller inte när båten är uthyrd. Skydd för mast och rigg kan inte tecknas i anslutning till en båtförsäkring som tecknats för kortare tid än ett år.

Skydd för mast och rigg täcker

- mast; med mast avses en mastprofil i aluminium, spridare och till masten hörande beslag,
- rigg; med rigg avses de vanter och stag som stöder masten,
- bom; med bom avses en bomprofil i aluminium och därtill hörande beslag,
- segel som är hissade när en skada inträffar och som skadas till följd av en ersättningsbar mast- eller riggskada,
- löpande linor; med löpande linor avses fall- och trimlinor i anslutning till masten,
- i masten fastmonterad navigations- och elektronisk utrustning då utrustningen skadas till följd av en ersättningsbar mast- eller riggskada.

### 8.3 Ersättningsbestämmelser

Skador ersätts i första hand genom att reparationskostnaderna betalas. Försäkringsbolaget har rätt att utse reparationsverkstad eller inköpsställe. Som reparationskostnader ersätts skäliga och nödvändiga kostnader för att i en reparationsverkstad som försäkringsbolaget godkänt återställa den skadade egendomen i det skick den var före skadan. Om nya delar används vid reparationen ersätts dessa i enlighet med tabellen för åldersavdrag (5.2.2).

Om reparationen kan utföras med likvärdiga begagnade delar görs inget åldersavdrag. Som reparationskostnader betalas högst det gängse värde som egendomen haft före skadan. Förutom skadans reparationskostnader ersätts transportkostnaderna till en av försäkringsbolaget utsedd reparationsverkstad, docknings- och sjösättningskostnaderna under reparationsstiden, riggningskostnaderna, kostnaderna för transport av båtbock och kostnaderna för returtransport. Dessa kostnader ersätts sammanlagt högst 5 % av båtens försäkringsbelopp.

Försäkringstagaren beställer reparationsarbetet. Försäkringsbolaget ersätter med beaktande av gränserna för sin ersättningskyldighet reparationskostnaderna, från vilka avdras försäkringstagarens självrisk och eventuella ålders- och andra avdrag.

I övrigt tillämpas villkoren för båtförsäkring.

### 8.4 Självrisk

Självrisken är 15 % av skadebeloppet, dock minst 1 000 euro. När en skada inträffar under en seglingstävling är självrisken 25 % av skadebeloppet för den ersättningsbara skadan, dock minst 1 500 euro.

## 9 SKYDD FÖR FINANSIERING

### 9.1 Syftet med försäkringen

Skydd för finansiering ersätter, till fordringsägarna i avbetalnings- eller finansieringsavtal eller hyresgivarna i leasingavtal, skada som orsakats försäkrad båt till den del skadan inte ersätts på basis av en försäkring som försäkringstagaren tecknat för båten på grund av att

- båten eller del av den inte varit låst eller befunnit sig i ett låst förvaringsutrymme vid tidpunkten för stölden
- det är fråga om en skada som uppkommit till följd av en ersättningsbar sakskada och som orsakats båtens motor och dess tilläggsutrustning, kraftöverföringsanordningar eller kylsystem på grund av bristfällig olje- eller kylvätske-cirkulation, eller att
- skadan orsakats av last eller djur i båten.

En förutsättning för betalning av ersättning är att det är fråga om ett försäkringsfall som är ersättningsbart på basis av försäkringstagarens båtförsäkring.

**Ersättning betalas inte om den som var berättigad till ersättning på basis av denna försäkring kände till eller borde ha känt till en omständighet som på basis av sakförsäkringen skulle leda till att ersättning förvägras.**

### 9.2 Försäkringens giltighetstid

Skyddet för finansiering gäller högst lika länge som båtförsäkringen och upphör alltid när avbetalningsposterna är betalade eller det lån som beviljats mot en båtinteckning betalats i sin helhet eller leasingavtalet upphört.

### 9.3 Självrisk

Försäkringstagarens självrisk är den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet för båtförsäkringens grunddel.

## 9.4 Ersättningens belopp

Övre gräns för ersättning som till fordringsägare i avbetalningsavtal eller finansieringsavtal betalas från skydd för finansiering ersättning är beloppet av inte förfallna avbetalningar, dock högst skadans belopp. Ersättning utbetalas inte för försummade avbetalningar på fordringarna.

Den till vars godo försäkringen gäller är skyldig att tillstålla försäkringsbolaget en kalkyl över sin fordran som gäller den skadade båten eller dess del.

I övrigt tillämpas villkoren för båtförsäkring.

## 10 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

### 10.1 Säkerhetsföreskrifternas betydelse

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador. Säkerhetsföreskrifterna tillämpas på båtförsäkringen och inom tilläggsförsäkringarna på det utvidgade båtskyddet, skyddet för maskinbräckeage, skyddet för mast och rigg samt skyddet för finansiering.

**Om den försäkrade har underlåtit att iakttä säkerhetsföreskrifterna uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras** (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.1).

### 10.2 Brandsäkerhet

- Motor-, bränsle-, elektriska- och andra anordningar samt anordningar som går på flytgas ska installeras och användas i enlighet med tillverkarens anvisningar.
- Anordningar som går på flytgas ska granskas årligen.
- Under vinterförvaringen ska gasflaskor och reservbränsle avlägsnas från båten; även batterikablarna ska lösas.
- I båtmotorn ska användas bränsleblandning och smörolja som rekommenderas av motortillverkaren.
- I båten får bränsle endast förvaras i kärl som tillverkats för detta ändamål. Lösa bränslekärl får inte påfyllas i båten.
- I båtar som ska registreras ska det finnas minst en handbrandsläckare.
- Det ska finnas gas- och brandvarnare i en båt som man övernattar i.
- Elinstallationer (220V) och reparationer av elanordningar får bara utföras av installationsfirmor som har godkänts för sådana arbeten.
- Lösa värmeanordningar som används i båten ska minst vara avsedda att användas i bil och de får bara användas under uppsikt.
- Det är förbjudet att röka och göra upp eld i båten förvaringsutrymme eller i båtutrymmena, där det finns lättantändliga ämnen eller material.
- Hetarbeten får inte utföras i båten förvaringsutrymme.

### 10.3 Skydd mot stöldskador

- En båt som är under 6 meter lång skall låsas vid ett fast objekt när den är i vattnet eller på land om den inte annars finns i ett låst förvaringsutrymme.

- Utombordsmotorer vars effekt är 20 hk (13,6 kw) och lägre skall låsas fast i båtens akterspegel med ett säkerhetslås som lämpar sig för ändamålet.
- Då båten förvaras på transportmedel i olåst förvaringsutrymme ska det på transportmedlet finnas ett lås som hindrar användning och båten ska vara fastlåst vid transportmedlet.
- Nycklarna till båten och dess förvaringsutrymme får inte lämnas i båten eller i närheten av dess förvaringsplast eller på en plats där utomstående kan gissa att de finns.

### 10.4 Trygg förvaring av båt

- Då båten förvaras på land ska den vara placerad så att den inte skadas av höjt vattenstånd eller isens rörelser.
- Båten ska vara under tillräcklig uppsikt och säkert förtöjd, då den inte används.
- Regnvatten som samlas i en båt som inte används ska tömmas på vatten och man ska tillräckligt ofta övervaka att den automatiska länsumpen fungerar.
- Tjockleken och draghållfastheten på båtens förtöjningstrossar ska vara i rätt förhållande med avseende på båtens storlek.
- Under vinterförvaringen ska båtens stöd och förvaringsutrymme samt presenningar hålla för vinterns påfrestningar.
- Man ska tillräckligt ofta övervaka båtens, förvaringsutrymmets och presenningarnas skick och avlägsna snö och is som samlats på dem.

### 10.5 Beaktande av sjövärdigheten

- Båten skall vid användning vara i sjödugligt skick samt vara tillräckligt utrustad och bemannad med beaktande av båtens typ, storlek och det område där båten färdas samt förväntade väderförhållanden. Båten skall i fråga om konstruktion och utrustning uppfylla bestämmelserna i sjötrafiklagen och -förordningen och föraren skall ha den behörighet att framföra båten som förutsätts i nämnda bestämmelser.
- Båten får inte framföras av en person som saknar nödvändiga förutsättningar på grund av alkohol, rusmedel, trötthet eller annan faktor som försvagar iakttagelseförmågan.
- Utombordsmotorer vars effekt är 20 hk (13,6 kW) och större skall monteras i båtens akterspegel med genomgående bultar. Motorer som har lägre effekt skall omsorgsfullt fästas i akterspegeln med de fästen som finns i anslutning till motorn.

### 10.6 Landtransport av båten

- Vid transport av båten på ett annat transportmedel ska man följa gällande regler och myndigheternas bestämmelser.
- Trailerns egenskaper ska passa för transport och förvaring av ifrågavarande båt.
- Transportmedlets tekniska skick ska kontrolleras före transporten inleds och spännremmarna och förtöjningsrepen ska till sin omfattning vara tillräckliga för transport av objektet.
- Under transporten ska kapellet och annan utrustning antingen avlägsnas ur båten eller fästas så att de inte skadas eller skadar båten

# Båtansvarsförsäkring

## I ALLMÄN BESKRIVNING

Försäkringsbolaget förbinder sig att i enlighet med dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren

- ersätta skador som nämns i punkt 4.1 och andra kostnader som nämns skilt i villkoren
- sköta utredningen av skadeersättningens grunder och belopp
- underhandla med den som kräver ersättning och
- sköta eller ersätta rättegången, om ersättningsfrågan tas upp till behandling i domstol.

## 2 FÖRSÄKRADE

Försäkrade är den i försäkringsbrevet nämnda i privat bruk varande båtens ägare, innehavare och person som framför båten med ägarens eller innehavarens tillstånd, var och en i denna egenskap.

## 3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

### 3.1 Försäkringens giltighetstid

Bestämmelser om inträdande av försäkringsbolagets ansvar och försäkringsavtalets giltighet finns i punkt 3 i allmänna avtalsvillkor.

Båtansvarsförsäkringen gäller dock inte under den tid, då

- man deltar i hastighetstävling för motorbåtar
- båten används vid forsränning
- båten beslagtagits av myndighet
- båten är uthyrd
- båten används i förvärvssyfte.

### 3.2 Försäkringens giltighetsområde

Ansvarsförsäkringen gäller

- i Finlands, Sveriges, Norges och Danmarks vattendrag och territorialvatten, samt vid förvaring och transport av båten i ovannämnda länder
- på Östersjön med vikar, med undantag av Rysslands territorialvatten
- i Saima och Kiel kanal, Kattegatt och Skagerrak
- för båt under byggnad då båten är på land på byggnadsplatsen.

Giltighetsområdet kan utökas genom ett skilt avtal. Om utökad giltighetsområde ska då antecknas i försäkringsbrevet.

## 4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

### 4.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringen ersätter person- och sakskada som orsakats någon

annan inom försäkringens giltighetsområde och för vilken den försäkrade enligt i Finland gällande rätt har ersättningsansvar och som konstateras under försäkringsperioden.

### 4.2 Begränsningar

#### 4.2.1 Skada som orsakas en själv

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas

- den försäkrade själv eller annan försäkrad
- person som bor i samma hushåll som den försäkrade
- person i den försäkrades tjänst eller härmed jämförbar till den del denne är berättigad att få ersättning från lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring.

#### 4.2.2 Egendom i användning

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen hade i sin besittning, hade till läns eller annars utnyttjade.

#### 4.2.3 Egendom under behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennes räkning vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen har eller hade

- tillverkat, monterat, reparerat eller på annat sätt behandlat
- förvarat
- skyldighet att dra försorg om och skydda mot skador med beaktande av karaktären hos försäkringstagarens verksamhet eller den ifrågavarande arbetsprestationens art och omedelbara verkningsområde
- på annat sätt tagits hand om av försäkringstagaren.

#### 4.2.4 Kontraktsansvar

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret grundar sig på avtal, garanti eller annan förbindelse, ifall ersättningsansvar inte skulle existera utan nämnda förbindelse.

#### 4.2.5 Uppsåt eller grov oaktsamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade uppsåtliga orsakat. Försäkringen ersätter dock skada som en försäkrad person under 12 år uppsåtliga orsakat.

Ersättningen kan nedsättas eller helt förvägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet
- under påverkan av alkohol eller rusmedel, så att denna omständighet har inverkat på försäkringsfallet. (Se även allmänna avtalsvillkor, punkt 7.)

#### 4.2.6 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skada om felet, bristen eller annan grund för ersättningsansvaret var eller borde ha varit känd för försäkringstagaren då försäkringen trädde i kraft.

#### 4.2.7 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

#### 4.2.8 Skada som orsakats vattenskidåkare

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats vattenskidåkare som dragits av den båt som är föremål för försäkringen.

#### 4.2.9 Trafikskada

**Försäkringen ersätter inte skada som beror på trafik som avses i trafikförsäkringslagen oberoende av var trafikskadan har inträffat.**

## 5 UTREDNING AV SKADA

### 5.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade skall sträva efter att försäkringsbolaget ges tillfälle att värdera skadans storlek samt möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

Den försäkrade är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan,
- lägga fram alla uppgifter och dokument åt försäkringsbolaget som han har i sin besittning och som är av betydelse vid utredningen av skadan
- skaffa fram eller utarbeta alla nödvändiga utredningar och undersökningar, som försäkringstagaren till skälig kostnad har tillgång till.

Om skadan leder till rättegång skall den försäkrade meddela försäkringsbolaget om detta utan dröjsmål.

**Om inte den försäkrade på förhand underrättar försäkringsbolaget om en rättegång, har försäkringsbolaget ingen skyldighet att ersätta kostnader eller utgifter som rättegången föranlett.**

### 5.2 Försäkringsgivarens skyldigheter

Försäkringsbolaget utreder huruvida den försäkrade är skadeståndsskyldig för den anmälda skadan som omfattas av försäkringen och underhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, träffar en överenskommelse om den eller godkänner krav, binder detta inte försäkringsbolaget, om inte ersättningsbeloppet och -grunderna uppenbart är riktiga.

Om försäkringsbolaget har meddelat den försäkrade att han är beredd att inom gränserna för försäkringsbeloppet ingå en överenskommelse med den skadelidande beträffande ersättning för skador som omfattas av denna försäkring, och den försäkrade inte samtycker härtill, **är försäkringsbolaget inte skyldig att ersätta ett större skadestånd, ersätta kostnader som uppstått efter denna tidpunkt eller göra ytterligare utredningar i ärendet.**

## 6 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

Inom ramen för de försäkringsbelopp och självrisker som antecknats i försäkringsbrevet ersätts de kostnader som nämns i punkterna 6.1 – 6.3.

### 6.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter det skadestånd som försäkringstagaren är skyldig att betala. Skadeståndsbeloppet räknas i enlighet med bestämmelser och rättspraxis för skadestånd.

Om flera är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätts endast den del av skadan som motsvarar försäkringstagarens andel av skulden och den fördel han eventuellt fått till följd av den händelse som orsakat skadan. Om ingen annan grund finns betalas ersättningen enligt huvudtal.

### 6.2 Avvärningskostnader för hotande skaderisk

Om ett försäkringsfall är omedelbart hotande eller har inträffat, är den försäkrade skyldig att se till att skadan avväjrs eller begränsas (se allmänna avtalsvillkor, punkt 6.2). Denna skyldighet gäller endast de åtgärder med vilka en omedelbar risk för ansvarsskada mot någon annan kan avväjras, men inga längre gående efteråtgärder för skador, om man inte skilt kommer överens med försäkringsbolaget om åtgärder. Kostnader orsakade för dessa nödvändiga åtgärder ersätts från försäkringen.

Om den försäkrade orsakar miljöskada på den egna egendomen såsom egen mark, skall utöver det som ovan nämns följande efterföljas:

**Skada som orsakas egen mark, eget vatten eller annan egendom som är ens egen ersätts inte.**

Avvärningskostnader ersätts endast i sådana situationer, där omedelbar fara hotar någon annans egendom, t.ex. då ämnen som förstör miljön förs från den egna marken till annan plats via grundvattnet eller jordmånen.

Åtgärder som ersätts från försäkringen är endast de nödvändiga åtgärder genom vilka man kunnat avlägsna ett omedelbart hot mot annans egendom.

När miljöskada inträffat kan man vara tvungen att göra mer omfattande åtgärder än att avväjra omedelbart hot för att slutföra den situation som uppstått. Sådana åtgärder kan t.ex. vara att transportera bort förorenade jordmassor, neutralisera eller förstöra problemavfall som uppstått. **Kostnader som uppstått till följd av dessa ersätts inte från ansvarsförsäkringen som avvärningskostnader ens då det är frågan om åtgärder till följd av myndigheternas tvingande bestämmelser.**

### 6.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäliga och nödvändiga kostnader till följd av utredningen av skadan, dock inte sådana utredningskostnader som förorsakas försäkringstagaren och som denne enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller som man inte skilt kommit överens med försäkringsbolaget om.

Om skadestandsfrågan behandlas i domstol och kravet till sina grunder uppenbart gäller en från försäkringen ersättningsbar skada, betalar försäkringsbolaget rättegångskostnader som föranleds av rättegången.

Om rättegången även gäller andra ärenden, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som hänför sig till det ersättningskrav som omfattas av försäkringen.

Försäkringen ersätter advokat- och rättegångskostnader i enlighet med rättegångsbalken och de rättsnormer som gäller rättegångskostnader i lagen om rättegång i brottmål. Då rimligheten för arvode och kostnader bestäms, tas det omtvistade intressets

värde, ärendets svårighet och omfattning samt det uträttade arbetets mängd och kvalitet i beaktande. Vid skiljeförfarande ersätter försäkringskyddet inte skiljemannens arvode.

En förutsättning för ersättning av rättegångskostnader är att

- rättegången gäller ett försäkringsfall som är ersättningsbart enligt försäkringsvillkoren
- skadeanmälan har gjorts till försäkringsbolaget innan rättegången inletts
- försäkringsbolaget har haft rätt att utse den advokat, som representerar den försäkrade.

## 6.4 Försäkringsbelopp

### 6.4.1 Ersättningens maximibelopp

Det högsta sammanlagda belopp som betalas i ersättning för en och samma skada, inklusive utrednings- och rättegångskostnader, är det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet. Avväjningskostnader ersätts i enlighet med punkt 6.2 i allmänna avtalsvillkor.

### 6.4.2 Serieskada

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet betraktas som en skada, oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstaterats under olika försäkringsperioder anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterades.

## 6.5 Självrisk

**Försäkringstagaren står vid varje skada för den i försäkringsbrevet antecknade självrisken, som dras av från det sammanlagda beloppet av skadeståndet, avväjningskostnaderna samt utrednings- och rättegångskostnaderna som räknats ut enligt villkoren.**

## 6.6 Instruktioner vid inträffad ansvarsskada

Då en miljöskada (se punkt 4.2.5) hotar eller har inträffat, skall försäkringstagaren omedelbart meddela försäkringsbolaget om skadan för att förvissa sig om vilka av skadans avväjningsåtgärder som hör till ansvarsförsäkringens ersättningsområde (se punkt 6.2).

## 6.7 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, betalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättningen betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingår i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

I ansvarsförsäkring betalas inte den andel som motsvarar skatten, då denna kan dras av i den försäkrades eller i den skadelid-

dandes beskattning eller då försäkringsersättningen bör anses vara sådan inkomst som erhålls i stället för mervärdesskattebelagd inkomst för näringsverksamhet.

# Båträttskyddsförsäkring

## 1 ALLMÄN BESKRIVNING

Syftet med försäkringen är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som orsakats av anlitan av juristhjälp i tviste- och brottmål samt ansökningsärenden i anslutning till ägande, framförande och innehav av den i försäkringsbrevet nämnda i privat bruk varande båten i försäkringsfall som avses i punkt 4.

## 2 FÖRSÄKRADE

Försäkrade är den i försäkringsbrevet nämnda i privat bruk varande båtens ägare, innehavare och person som använder båten med ägarens eller innehavarens tillstånd, var och en i denna egenskap.

## 3 DOMSTOLAR OCH FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

Den försäkrade kan använda sig av försäkringen i ärenden som omedelbart kan anhängiggöras i Finland vid tingsrätt eller i motsvarande utländsk domstol inom det i punkt 2.2 nämnda giltighetsområdet, samt i deras besvärsinstanser eller vid skiljeförfarande.

**Försäkringen ersätter därmed inte kostnader i ärenden som enbart kan behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. länsstyrelsen, förvaltningsdomstolen, försäkringsdomstolen, arbetsdomstolen, marknadsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen.**

**Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna eller i de Europeiska gemenskapernas domstol eller gemenskapernas förstainstansrätt.**

## 4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS

### 4.1 Definitioner på försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

#### i tvistemål och ansökningsärende

- uppkomsten av tvist. En tvist har uppkommit, då ett till grunderna eller beloppet individualiserat krav har bestridits med avseende på grunden eller beloppet.

#### i brottmål

- av den försäkrade framfört privaträttsligt anspråk som bestrids till grunderna eller beloppet
- då åtal väcks, då den allmänna åklagaren driver åtal mot den försäkrade med anledning av användning av den försäkrade båten i sjötrafik



- då åtal väcks och vid fortsatt åtal mot den försäkrade på målsägandens initiativ, då den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller lagt ner åtalet. Åtal har väckts då målsägandes stämningsansökan anlänt till tingsrättens kansli. Det är fråga om fortsatt åtal då målsäganden, efter det att den allmänna åklagaren lagt ner åtalet, skriftligen anmält till domstolen att han driver åtalet.

Det åtal eller krav som har bestridits som försäkringsfallet avser, ska grunda sig på händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning som inträffat under försäkringens giltighetstid.

#### 4.2 Ett försäkringsfall

Det är fråga om ett försäkringsfall, då

- två eller flera som försäkrats med denna försäkring står på samma sida i tviste- och brottmål eller ansökningsärende
- den försäkrade har flera tviste- och brottmål samt ansökningsärenden, vilka grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

### 5 BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL FÖRSÄKRINGSFALL

Försäkringen ersätter inte kostnader som förorsakats den försäkrade i ärenden,

- 1) där bestridande av krav inte kan påvisas
- 2) där det är fråga om annat än ärende som gäller ägande, innehav eller framförande av båt som är i privat bruk
- 3) där det är fråga om trafiktillstånd som krävs för idkande av tillståndspliktig person- eller godstrafik eller idkande av olovlig trafik
- 4) där ärendets egentliga intresse utan krav på rättegångskostnader, är under femhundra (500) euro eller som annars är av ringa betydelse för den försäkrade
- 5) där de med denna försäkring försäkrade är motparter. Försäkringen ersätter dock försäkringstagarens kostnader samt båtfordrars försvarskostnader då åtalet gäller båtens användning i sjötrafik
- 6) där åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade gäller fylleri i sjötrafik eller överlåtelse av båt till berusad
- 7) där åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade gäller grov ovarsamhet i sjötrafik
- 8) där åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade gäller uppsåtlig gärning eller grov ovarsamhet
- 9) som gäller framförande av båt utan rätt
- 10) som gäller skadestånds- eller annat yrkande mot den försäkrade som med stöd av ovan i punkterna 5-8 avsedda handlingar har rests mot den försäkrade
- 11) som gäller av den försäkrade framfört privaträttsligt anspråk, som grundar sig på sådan handling, för vilken han dömts till straff eller för vilken han inte åtalats eller dömts till straff med stöd av specialstadganden. Om anspråket dock grundar sig på handling, för vilken den försäkrade dömts till straff för äventyrande av sjötrafiksäkerheten eller för andra förseelser som stadgas i sjötrafiklagen, ersätts de kostnader som föranleds av framställandet av skadeståndskravet.
- 12) som gäller konkurs
- 13) som gäller utsökning, verkställighetstvist som avses i utsökningslagen eller verkställighet i anslutning till utsökning

- 14) där det är fråga om förfarande enligt lagarna om skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt landsbygdsnäringslagen
- 15) där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av försäkringsfall som anmält av den försäkrade antingen helt eller delvis skall ersättas från denna rättsskydds-försäkring
- 16) som behandlas som grupptalan eller -klagomål.

### 6 ÅTGÄRDER VID INTRÄFFAT FÖRSÄKRINGSFALL

**6.1** Om den försäkrade önskar använda sig av försäkringen skall därom på förhand skriftligen anmälas till försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget ger härvid den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.

**6.2** Den försäkrade skall som sitt ombud anlita advokat eller annan jurist. **Om den försäkrade som sitt ombud anlitar någon annan än en person som avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande utländsk examen eller om den försäkrade inte överhuvudtaget anlitar något ombud betalas ingen ersättning från försäkringen.**

**6.3** Den försäkrade skall i ärenden som gått till huvudförhandling i tingsrätt kräva full ersättning av motparten för advokat- och rättegångskostnader. **Om inte den försäkrade framställer kostnadskravet eller obefogat avstår från det, kan ersättningen från försäkringen nedsättas eller förvägras i enlighet med lagen om försäkringsavtal.**

**6.4** Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för försäkringsbolaget medge beloppet av kostnaderna för ärendets skötsel.

Den ersättning som den försäkrade eventuellt betalat sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader binder inte försäkringsbolaget vid bedömningen av rättegångskostnadernas skälighet.

### 7 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

#### 7.1 Försäkringsbeloppet

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet utgör vid varje försäkringsfall övre gräns för försäkringsbolagets ersättnings-skyldighet. Maximibeloppet för försäkringsbolagets ersättnings-skyldighet för kostnader som orsakats före huvudförhandling i tingsrätten påbörjats, samt för kostnader i ärende som avgjorts utan rättegång, är dock 50 % av det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet.

#### 7.2 Självrisk

**Den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet avdras från de kostnader som ersätts.**

#### 7.3 Kostnader som ersätts

Nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av försäkringsfallet ersätts från försäkringen enligt följande:

## 7.3.1 I tvistemål och ansökningsärende

De kostnader som orsakats den försäkrade av anlåtande av ombud och bevisning, om det är fråga om tvist som behandlats eller som omedelbart kunde ha gjorts till föremål för behandling av de i punkt 3 nämnda domstolarna.

Om förutsättning för hänskjutning av tvist till prövning av domstol är någon rättshandling eller beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att nämnda förutsättning är uppfylld.

Ombudets arvoden och kostnader, om ovan i denna punkt avsedd tvist har handlagts i konsumenttvistenämnden, försäkringsnämnden eller annat motsvarande organ, i stället för domstolsförfarande.

## 7.3.2 Ärende som är föremål för skiljeförfarande eller förlikning

De rättegångskostnader som orsakats av den försäkrade av anlåtande av ombud och för bevis i tvist som avses i punkt 7.3.1. **Skiljemannens eller förlikningsmannens arvoden och kostnader ersätts dock inte.**

## 7.3.3 I brottmål

### 7.3.3.1 Som målsägande

De rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av anlåtande av ombud och för bevisning till den del det vid rättegången varit fråga om den försäkrades annat privaträttsligt anspråk till följd av brott än rättegångskostnader.

### 7.3.3.2 Som svarande

De rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av anlåtande av ombud och för bevisning, om det är fråga om åtal som målsäganden driver mot den försäkrade i det fall att den allmänna åklagaren har beslutat att inte väcka åtal eller har lagt ner det.

## 7.3.4 Sökande av ändring hos högsta domstolen

Om sökande av ändring hos högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd, ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring endast i det fall att tillstånd beviljats.

Kostnader orsakade av användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om högsta domstolen har godkänt klagan, återbrytande av dom eller återställt försutten fatalietid.

## 7.3.5 Gemensamt intresse

Om det i ärendet i väsentlig grad är fråga om annat än den försäkrades eget intresse, eller den försäkrade i ärendet har att bevaka gemensamt intresse med andra än personer som är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

## 7.4 Ersättnings belopp och dess uträkning

De advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen bestäms enligt rättsnormerna gällande rättegångskostnader i rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål. Om domstol, på grund av parternas medgivande, inte i sitt utslag har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnader, eller om ärendet har avgjorts genom förlikning, bestäms de kostnader som ersätts också med beaktande av i motsvarande ärenden i allmänhet utdömda eller erlagda kostnader.

För anlåtande av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmandet av arvodets

och kostnadernas skälighet beaktas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet.

## 7.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

### Försäkringen ersätter inte

- 1) **motpartens rättegångskostnader som den försäkrade genom dom eller avtal ålagts att betala.** Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade dömts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna rättegångskostnader, då
  - den försäkrade vid rättegång biträts av konsumentombudsman eller hans underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit viktig med tanke på tillämpning av lag och konsumenternas allmänna intresse eller
  - den försäkrades motpart i ett ärende huvudsakligen har underlåtit att följa konsumenttvistenämndens, försäkringsnämndens eller annat motsvarande organs beslut, som till ärendets centrala delar är positivt för den försäkrade
  - detta har skilt kommits överens om och antecknats i försäkringsbrevet.
- 2) **kostnader som orsakas av verkställande av dom eller beslut**
- 3) **den försäkrades tidsspillan, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller till följd av förfarande från den försäkrades sida som ökar kostnaderna eller orsakar onödiga kostnader**
- 4) **kostnader som orsakas av införskaffande av juridiskt sakkunnigutlåtande**
- 5) **kostnader som orsakas av uppgörande av brottsanmälan eller anhållan om polisutredning och av förundersökning i brottmål**
- 6) **kostnader för sådana omständigheter eller bevis som domstolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent**
- 7) **kostnader som den försäkrade eller hans ombud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iakttat order givna av domstolen eller genom att framlägga en invändning, som de har vetat eller borde ha vetat vara obefogad, eller som de annars genom att förlänga rättegången uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakat**
- 8) **kostnader för rättegång som den försäkrade eller hans ombud inlett utan att motparten givit anledning därtill, eller i övrigt uppsåtligt eller av oaktsamhet har orsakat en onödig rättegång**
- 9) **skiljemans och förlikningsmans arvoden och kostnader**
- 10) **kostnader som orsakas av sökande av offentlig rättshjälp.**

## 7.6 Övriga ersättningsbestämmelser

7.6.1 Försäkringsbolaget betalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter det att domstolens utslag vunnit laga kraft eller förlikning har ingåtts.

Den slutliga ersättningen betalas efter att den försäkrade på försäkringsbolagets begäran har visat att han betalat sin självrisandel av kostnaderna och den andel som eventuellt överskrider försäkringsbeloppet till ombudet på samma bankkonto, till vilken den ersättning som betalas från försäkringen, skall betalas.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av den skatt som ingår i advokatfakturan, betalar försäkringsbolaget ersättning till den försäkrade för advokat- och rättegångskostnader mot den faktura som betalats av den försäkrade.

**7.6.2** Den kostnadsersättning, som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade skall räknas som en reduktion av försäkringsbolagets ersättningsskyldighet, om denna ersättning har kunnat indrivras av den betalningsskyldige.

**7.6.3** Om motparten har dömts eller förbundit sig att till den försäkrade betala kostnadsersättning, som vid betalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att överföra sin rätt till kostnadsersättning på försäkringsbolaget upp till det belopp som denna betalt från försäkringen.

**7.6.4** Om den försäkrade själv har varit tvungen att betala en del av kostnaderna på grund av att kostnaderna överstiger det i punkt 7.1 nämnda maximiersättningsbeloppet, är den försäkrade skyldig att till försäkringsbolaget överföra den del av motpartens kostnadsersättning som överskrider den andel som den försäkrade själv betalat.

**7.6.5** Om den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har betalats till den försäkrade eller han annars har fått räkna den till godo, skall den försäkrade returnera till försäkringsbolaget kostnadsersättningen med ränta upp till det ersättningsbelopp som betalats från försäkringen.

## Allmänna avtalsvillkor

(Rättigheter och skyldigheter på basis av lagen om försäkringsavtal)

Lagen om försäkringsavtal (543/94) är en lag som berör försäkringsavtal och som innehåller bestämmelser som inverkar på avtalsförhållandet mellan kunden och försäkringsbolaget samt tredje mans rätt i vissa fall. I det följande återges en del av lagens centrala bestämmelser samt ärenden som enligt lagen ska regleras i försäkringsvillkoren. På detta försäkringsavtal tillämpas dock även sådana bestämmelser i lagen om försäkringsavtal som inte återges i det följande. Paragrafnumren inom parentes efter rubrikerna hänvisar till de lagparagrafer som behandlar de i rubriken nämnda ärenden.

### I VISSA CENTRALA BEGREPP

**Försäkringsavtalet** kan bestå av en eller flera försäkringar. Försäkringsavtalets centrala innehåll (6 §) definieras i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren.

Med **skadeförsäkring** (2 §) avses en försäkring som tecknas med avsikt att täcka förlust som orsakas av sakskada, skadeståndsskyldighet eller annan förmögenhetsskada.

Med **personförsäkring** (2 §) avses en försäkring vars föremål är en fysisk person.

Med **försäkringsgivaren** (2 §) avses det bolag som beviljar försäkringen.

**Försäkringstagare** (2 §) är den som ingått försäkringsavtalet med försäkringsbolaget.

**Den försäkrade** (2 §) är i skadeförsäkringen den till vars förmån försäkringen gäller och i personförsäkringarna den som är föremål för försäkringen.

**Försäkringsperiod** (16 §) är den för försäkringen avtalade giltighetstiden, som antecknats i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortsätter en avtalad försäkringsperiod i sänder, såvida inte någondera avtalsparten säger upp avtalet.

**Premieperiod** (17 §) är den tidsperiod för vilken man har avtalat att en personförsäkrings försäkringspremie ska betalas med jämna mellanrum.

**Försäkringsfall** är den händelse till följd av vilken ersättning från försäkringen betalas.

**Säkerhetsföreskrifter** (31 §) innebär en i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligen ålagd skyldighet att följa anvisningar som syftar till att förhindra eller begränsa uppkomsten av skada.

## 2 LÄMNANDE AV INFORMATION INNAN FÖRSÄKRINGSAVTALET INGÅS

### 2.1 Lokalförsäkrings upplysningsplikt (5 § och 9 §)

Lokalförsäkring ska innan ett försäkringsavtal ingås ge försäkringssökanden den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och för val av försäkring, såsom information om Lokalförsäkrings egna försäkringsformer, försäkringspremier och försäkringsvillkor. När informationen lämnas ska försäkringssökanden också göras uppmärksam på väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Vid distansförsäljning av försäkringar ska därtill lämnas i konsumentskyddslagens 6 a kapitel avsedda förhandsuppgifter. Med distansförsäljning avses t.ex. försäljning av försäkringar per telefon eller via nätet.

Om Lokalförsäkring eller dennes representant vid marknadsföringen av försäkringen har underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller gett honom felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll försäkringstagaren har haft skäl att sluta sig till utgående från den information han fått.

### 2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt (22 §, 23 §, 24 § och 34 §)

#### Gemensamma stadganden (22 §, 23 § och 24 §)

Försäkringstagaren och den försäkrade ska innan försäkringen beviljas ge korrekta och fullständiga svar på Lokalförsäkrings frågor vilka kan vara av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål rätta upplysningar som han gett Lokalförsäkring och därefter konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

**Om försäkringstagaren eller den försäkrade vid uppfyllandet av ovannämnda plikt har förfarit svikligen är försäkringsavtalet inte bindande för Lokalförsäkring.** Lokalförsäkring har rätt att behålla de betalda premierna också om försäkringen förfaller.

### Skadeförsäkring (23 § och 34 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse den omständighet, som den av försäkringstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgifter gällt, har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska försäkringstagarens och den försäkrades eventuella uppsåt eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt tas i beaktande.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

### Personförsäkring (24 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, försummat sin upplysningsplikt och Lokalförsäkring inte överhuvudtaget skulle ha beviljat försäkringen om riktiga och fullständiga svar hade givits, är Lokalförsäkring fri från ansvar. Om Lokalförsäkring skulle ha beviljat försäkringen mot en högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, begränsas Lokalförsäkrings ansvar till vad som motsvarar den avtalade premien eller de villkor på vilka försäkringen skulle ha beviljats.

Om de ovan nämnda påföljderna av försummelse av upplysningsplikten skulle leda till uppenbar oskälighet för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

## 3 INTRÄDANDE AV LOKALFÖRSÄKRINGS ANSVAR OCH FÖRSÄKRINGSAVTALETS GILTIGHET

### 3.1 Inträdande av Lokalförsäkrings ansvar (11 §)

Lokalförsäkrings ansvar inträder när Lokalförsäkring eller försäkringstagaren ger eller sänder ett godkännande svar på den andra avtalspartens anbud, om ingen annan tidpunkt har avtalats enskilt med försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt en skriftlig försäkringsansökan till Lokalförsäkring och om det är uppenbart att Lokalförsäkring skulle ha godkänt ansökan, ansvarar Lokalförsäkring också för försäkringsfall som har inträffat efter att ansökan överlämnades eller avsändes.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt till Lokalförsäkrings representant anses vara lämnad eller avsänd till Lokalförsäkring.

Om det inte finns utredning om vilken tid på dygnet ett svar eller en ansökan har överlämnats eller avsänts, anses detta ha skett klockan 24.00.

I en tidsbunden försäkring inträder Lokalförsäkrings ansvar då premien för försäkringsperioden har betalats.

### 3.2 Grunder för beviljande av personförsäkring (10 §)

Premien och de övriga avtalsvillkoren bestäms på grundval av den försäkrades hälsotillstånd vid den tidpunkt då ansökningshandlingarna lämnades in eller sändes till Lokalförsäkring. Lokalförsäkring avslår inte en ansökan om personförsäkring på den grunden att ett försäkringsfall har inträffat eller att hälsotillståndet hos den person, för vilken försäkring söks, har försämrats efter det att ansökningshandlingarna lämnats in eller sänts till Lokalförsäkring.

### 3.3 Försäkringsavtalets giltighet (16 § och 17 §)

Försäkringsavtalet är fortlöpande om det inte är avtalat att vara tidsbestämt.

Ett skadeförsäkringsavtal gäller efter utgången av den första försäkringsperioden för ett avtalat försäkringsperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller Lokalförsäkring säger upp avtalet.

Ett personförsäkringsavtal gäller efter utgången av den första försäkringsperioden för ett avtalat premieperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller Lokalförsäkring säger upp avtalet.

Ett tidsbestämt försäkringsavtal gäller under den avtalade tidsperioden.

Försäkringsavtalet kan upphöra att gälla också av andra orsaker, vilka nämns senare i punkterna 4.2 och 16.

## 4 FÖRSÄKRINGSPREMIE

### 4.1 Premiebetaling (38 §)

Premien ska betalas inom en månad från det att Lokalförsäkring sänt en premiefaktura till försäkringstagaren. Den första premien behöver dock inte betalas förrän Lokalförsäkrings ansvar inträtt. Senare premier behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början. Om Lokalförsäkrings ansvar delvis inträder senare behöver premien för denna del av ansvaret inte betalas förrän ansvaret inträtt.

Premien av en tidsbestämd försäkring ska betalas innan försäkringen träder i kraft. Betalning av premie är en förutsättning till inträdande av Lokalförsäkrings ansvar.

Om försäkringstagarens betalning inte räcker till för att betala Lokalförsäkrings alla premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp som han betalar. Upplupen ränta på obetalda premiefordringar kvitteras som betalda före kapitalet.

### 4.2 Dröjsmål med premie (39 §)

Om försäkringstagaren har försummat att betala premien inom ovan i punkt 4.1 avsedd tid har Lokalförsäkring rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter att uppsägningsmeddelandet avsändes.

Om försäkringstagaren betalar premien före uppsägningstidens utgång upphör försäkringen likväl inte när uppsägningstiden löper ut. Lokalförsäkring ska nämna denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försummelsen att betala premien har berott på att försäkringstagaren råkat i betalningssvårigheter på grund av sjukdom, arbetslöshet eller av någon annan särskild orsak, huvudsakligen utan egen förskyllan, upphör försäkringen trots uppsägningen först 14 dagar efter att hindret bortfallit. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter uppsägningstidens utgång. I uppsägningsmeddelandet ska också nämnas möjligheten att försäkringen fortsätter att gälla en viss tid.

Om premien inte betalas inom ovan i punkt 4.1 avsedd utsatt tid ska för dröjsmålstiden erläggas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

#### 4.3 Betalning av försenad försäkringspremie (42 §)

Om försäkringstagaren betalar premien för skadeförsäkringen efter att försäkringen upphört inträder Lokalförsäkrings ansvar dagen efter att betalningen skedde. Försäkringen gäller härvid till utgången av den ursprungligen avtalade försäkringsperioden räknat från det att den på nytt trätt i kraft.

Om Lokalförsäkring dock inte vill återuppliva en försäkring som upphört, meddelar Lokalförsäkring försäkringstagaren inom 14 dagar efter att premien betalats sin vägran att ta emot betalning.

#### 4.4 Återupplivning av en personförsäkring som upphört att gälla (39 § och 43 §)

Om en personförsäkring har upphört att gälla på grund av att någon annan än den första premien inte betalats, träder den på nytt i kraft, om försäkringstagaren betalar premien inom sex månader efter att försäkringen upphört. Lokalförsäkring ska nämna denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försäkringen träder i kraft på nytt vidtar Lokalförsäkrings ansvar dagen efter att premien betalats.

#### 4.5 Försäkringspremien efter att avtalet upphört (45 §)

##### 4.5.1 Beräkning av försäkringspremie

Om försäkringen upphör före avtalad tidpunkt har Lokalförsäkring rätt till premie endast för den tid under vilken dess ansvar varit i kraft. Som försäkringspremie uppbärs då den del av hela försäkringsperiodens premie som motsvarar förhållandet mellan den förverkligade försäkringsperioden och den avtalade försäkringsperioden.

För båtförsäkringen hänför sig p.g.a. försäkringens natur 80 % av den årliga premien till sommarmånaderna 1.5.–31.10. och 20 % till vintermånaderna 1.11.–30.4.

Då en fortlöpande reseförsäkring/resenärförsäkring upphör mitt under den första försäkringsperioden uppbärs som försäkringspremie, avvikande från vad som ovan nämnts, en premie som motsvarar premien för en tidsbestämd reseförsäkring/resenärförsäkring med motsvarande innehåll och vars giltighetstid motsvarar den förverkligade giltighetstiden.

##### 4.5.2 Ersättning för försäkringens skötselkostnader

Då försäkringen upphör under avtalad försäkringsperiod på basis av att försäkringstagaren säger upp den, har Lokalförsäkring utöver det ovannämnda rätt att som ersättning för försäkringens skötselkostnader uppbära 10 % av premien för den avtalade försäkringsperioden, dock minst 10 och högst 50 euro.

##### 4.5.3 Återbetalning av försäkringspremie

Om försäkringspremie redan betalats då försäkringen upphör, återbetalar Lokalförsäkring den del av premien som överskrider den på ovan beskrivet sätt bestämda premien och ersättningen för skötselkostnaderna. Försäkringspremie återbetalas dock inte om det i ärendet förfarits svikligt i situationer som avses i punkt 2.2.

Från premieåterbetalningen kan obetalda premier som förfallit till betalning samt andra fordringar, som förfallit till betalning dras av i enlighet med de allmänna kvittningsförutsättningarna.

Om den premie som ska återbetalas är lägre än 8 euro, återbetalas inte denna särskilt.

## 5 LÄMNANDE AV INFORMATION UNDER AVTALETS GILTIGHETSTID

### 5.1 Lokalförsäkrings upplysningsplikt (6 §, 7 § och 9 §)

Efter att försäkringsavtalet ingåtts ska Lokalförsäkring överlämna försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren till försäkringstagaren.

Under försäkringens giltighetstid skickar Lokalförsäkring årligen försäkringstagaren uppgifter om försäkringsbelopp och andra sådana omständigheter beträffande försäkringen som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren (årsmeddelande).

Om Lokalförsäkring eller dennes representant under försäkringens giltighetstid har lämnat försäkringstagaren bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll som försäkringstagaren har haft skäl att sluta sig till utgående från den information han fått, om dessa bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter kan anses ha inverkat på försäkringstagarens förfarande. Detta gäller dock inte information som Lokalförsäkring eller dennes representant efter ett inträffat försäkringsfall har gett om en förestående ersättning.

### 5.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning (26 §, 27 § och 34 §)

#### Skadeförsäkringar

Försäkringstagaren ska meddela Lokalförsäkring, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i de omständigheter som antecknats i försäkringsbrevet skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Lokalförsäkring inte kan anses ha beaktat när försäkringsavtalet ingicks. Försäkringstagaren ska underrätta Lokalförsäkring om en sådan förändring senast en månad efter det att han erhållit det första årsmeddelandet efter förändringen. Lokalförsäkring ska påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

Exempel på förändringar som ökar risken är ändrings-, korrigerings- eller utvidgningsarbeten eller förändring av användningsändamålet för det försäkrade föremålet.

**Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat att anmäla om fareökning, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.** Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas, vilken betydelse den förändrade omständigheten som ökat risken har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska

eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

#### Personförsäkringar

Om i de omständigheter som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks och som är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar har skett förändringar som innebär fareökning, såsom byte av yrke, fritidsintressen och boningsort eller om annat försäkringskydd upphört, ska försäkringstagaren underrätta Lokalförsäkring därom senast en månad efter det att han erhållit det första årsmeddelandet efter förändringen. Om förändring i hälsotillståndet behöver inte meddelas. Lokalförsäkring ska påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

**Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses ringa, har försummat att meddela om ovannämnd fareökning och Lokalförsäkring på grund av förändringarna i förhållandena inte skulle ha hållit försäkringen i kraft, är Lokalförsäkring fri från ansvar.** Om Lokalförsäkring emellertid hade fortsatt försäkringen, men endast mot en högre premie eller annars på andra villkor, begränsar sig Lokalförsäkrings ansvar till vad som hade motsvarat premien eller de villkor enligt vilka försäkringen skulle ha fortsatt.

Om de ovan nämnda påföljderna av försummelse av upplysningsplikten skulle leda till uppenbar oskälighet för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

## 6 SKYLDIGHET ATT FÖRHINDRA OCH BEGRÄNSA UPPKOMST AV SKADA

(tillämpas på skadeförsäkringar)

### 6.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter (31 § och 34 §)

**Skadeförsäkring** (tillämpas inte på ansvarsförsäkringen)

Den försäkrade ska iaktta i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren antecknade eller i övrigt skriftligen givna säkerhetsföreskrifter. **Om den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen nedsättas eller förvägras.** Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse försummelsen av säkerhetsföreskrifterna har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

#### Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring nedsätts eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

**Om den försäkrade emellertid har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifterna uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller**

**om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.**

Om den försäkrade av grov oaktsamhet underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har inverkat på försummelsen, betalar dock Lokalförsäkring från ansvarsförsäkringen åt den skadedrabbade fysiska personen den del av ersättningen, som denne inte kunnat indriva till följd av den försäkrades betalningsoförmåga som konstaterats vid utsökning eller konkurs.

### 6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa en skada (räddningsplikt) (32 §, 34 § och 61 §)

När ett försäkringsfall inträffar eller omedelbart hotar ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att avvärja och begränsa skadan. Om skadan förorsakats av en utomstående ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara Lokalförsäkrings rätt gentemot skadevällaren. Den försäkrade ska t.ex. försöka klarlägga skadevällarens identitet. Om skadan har förorsakats genom straffbar gärning ska den försäkrade utan dröjsmål meddela polismyndigheterna om ärendet och i domstol kräva straff för brottsförövarna, om Lokalförsäkrings fördel så kräver. Den försäkrade ska även i övrigt iaktta de föreskrifter som Lokalförsäkring utfärdar för att avvärja och begränsa en skada.

Lokalförsäkring ersätter skäliga kostnader för uppfyllande av ovannämnda räddningsplikt, även om försäkringsbeloppet därmed skulle överskridas.

**Om den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har försummat sin räddningsplikt kan ersättningen till honom nedsättas eller förvägras.** Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse försummelsen har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

#### Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring nedsätts eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

**Om den försäkrade emellertid uppsåtligen eller av grov oaktsamhet försummat sin räddningsplikt, eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.**

Om den försäkrade har försummat sin räddningsplikt av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel inverkat på försummelsen, betalar dock Lokalförsäkring från ansvarsförsäkringen åt den skadedrabbade fysiska personen den del av ersättningen, som personen inte kunnat indriva till följd av den försäkrades betalningsoförmåga som konstaterats vid utsökning eller konkurs.

## 7 FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL (28 §, 29 §, 30 § OCH 34 §)

### Skadeförsäkringar

#### 7.1 Uppsåtligt förorsakande av försäkringsfall (30 §)

Lokalförsäkring är fri från ansvar gentemot en försäkrad som har förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen.

#### 7.2 Grov oaktsamhet samt bruk av alkohol eller narkotika (30 § och 34 §)

Om den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet kan ersättningen till honom nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska det beaktas vilken betydelse den försäkrade personens åtgärd har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas eventuellt uppsåt hos den försäkrade eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Om det är fråga om en ansvarsförsäkring, betalar Lokalförsäkring, trots eventuell nedsättning eller vägran av ersättning, till skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har kunnat indriva till följd av att den försäkrade vid utsökning eller konkurs befunnits vara insolvent.

### Personförsäkringar

#### 7.3 Framkallande av försäkringsfall (28 §)

Lokalförsäkring är fri från ansvar om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen.

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet kan Lokalförsäkrings ansvar nedsättas enligt vad som är skäligt med beaktande av förhållandena.

#### 7.4 Försäkringsfall framkallat av den som är berättigad till försäkringsersättning (29 §)

Om någon annan som är berättigad till försäkringsersättning än den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen, är Lokalförsäkring fri från ansvar gentemot denne.

Den som har framkallat ett försäkringsfall av grov oaktsamhet eller i en sådan ålder eller ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle kunna dömas till straff för brott, kan få ut försäkringsersättningen eller en del av den endast om detta anses skäligt med beaktande av de förhållanden under vilka försäkringsfallet har framkallats.

Om den försäkrade har avlidit ska den del av försäkringsersättningen som inte betalas till den eller dem som framkallat försäkringsfallet betalas till de övriga ersättningsberättigade.

## 8 IDENTIFIKATION (33 §)

(tillämpas på skadeförsäkringar)

Vad som ovan har sagts om den försäkrade ifråga om framkallande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller uppfyllande av räddningsplikt ska på motsvarande sätt tillämpas

på den som

- 1) med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motordrivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg,
- 2) tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom eller
- 3) bor i gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med honom.

Vad som ovan har sagts om den försäkrade ifråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter ska på motsvarande sätt tillämpas på den som på grund av ett arbets- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren ska sörja för att säkerhetsföreskrifterna iakttas.

## 9 OTILLRÄKNELIGHET OCH NÖDLÄGE (36 §)

Lokalförsäkring ska inte för att frita sig från eller begränsa sitt ansvar åberopa de ovannämnda punkterna 6 och 7, om den försäkrade när han framkallade ett försäkringsfall eller försummade en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott.

Lokalförsäkring ska inte för att frita sig från eller begränsa sitt ansvar åberopa punkterna 5, 6 och 7, om den försäkrade, när han framkallade ökningen av risken eller försäkringsfallet eller försummade en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten, handlade i syfte att hindra person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kunde försvaras.

Vad som i denna punkt har sagts om den försäkrade ska även tillämpas på den som i punkt 8 identifieras med den försäkrade.

## 10 FÖRMÄNSTAGARFÖRORDNANDE (tillämpas på personförsäkringar)

### 10.1 Förmånstagare (47 §)

Försäkringstagaren har rätt att förordna en person som i stället för honom eller den försäkrade har rätt till försäkringsersättningen (förmånstagare). Försäkringstagaren kan ändra eller återkalla förmånstagarförordnandet, om något försäkringsfall där förordnandet är avsett att tillämpas inte har inträffat.

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersättning som ska betalas med anledning av den försäkrades död inte i hans dödsbo. En försäkringsersättning ingår i den försäkrades dödsbo, om det inte finns något förmånstagarförordnande och det i försäkringsvillkoren inte bestämts att ersättningen ska betalas till försäkringstagaren.

### 10.2 Förmånstagarförordnandets form (48 §)

Ett förmånstagarförordnande samt återkallande och ändring av det är utan verkan, om Lokalförsäkring inte skriftligen har underrettats därom.

### 10.3 Förmånstagarförordnandets återgång (49 §)

Förmånstagarförordnandet återgår om den namngivna förmånstagaren avlider före det försäkringsfall, som förordnandet var avsett att tillämpas på. Om det finns flera namngivna förmånstagare förblir förordnandet i kraft för de övriga del. Efter att ett försäkringsfall inträffat ska ersättningen härvid betalas till de

efterlevande förmånstagarna också till den del ersättning skulle ha betalats till en tidigare avliden förmånstagare, om försäkringstagaren inte bestämmer något annat.

Har försäkringstagaren avlidit och hans uppenbara avsikt varit att en efterlevande förmånstagare får endast en viss del av ersättningen, ska en avliden förmånstagares andel betalas till försäkringstagarens dödsbo.

#### 10.4 Tolkning av förmånstagarförordnande (50 §)

Om ingen namngiven person förordnats till förmånstagare, och ifall inte något annat följer av förordnandet eller förhållandena, ska följande efterföljas:

- 1) Om försäkringstagarens make/maka har förordnats till förmånstagare är förordnandet i kraft till förmån för den som försäkringstagaren var gift med vid sin död. Detta gäller dock inte om makarnas äktenskapsskillnadsärende var anhängigt vid försäkringstagarens död eller om makarna dömts till hemskillnad som inte hade förfallit vid försäkringstagarens död.
- 2) Om försäkringstagarens barn har förordnats till förmånstagare är förordnandet i kraft till förmån för de bröstarvingar till försäkringstagaren som avses i ärvdabalken (40/65). Försäkringsersättningen ska delas mellan bröstarvingarna enligt vad ärvdabalken stadgar om deras rätt till arv.
- 3) Om försäkringstagarens make/maka och barn har förordnats till förmånstagare är förordnandet i kraft till förmån för i punkt 1) avsedd make/maka och i punkt 2) avsedda barn. Om det inte finns någon make/maka, får bröstarvingarna hela försäkringsersättningen. Om det inte finns några bröstarvingar får maken/makan hela försäkringsersättningen. Om försäkringsersättningen ska delas mellan maken/makan och bröstarvingarna, får maken/makan och bröstarvingarna hälften var av försäkringsersättningen.
- 4) Om försäkringstagarens anhöriga förordnats till förmånstagare är förordnandet i kraft till förmån för den i punkt 1) avsedda maken/makan och de i ärvdabalken avsedda arvingarna. Om det inte finns några bröstarvingar tillfaller hela försäkringsersättningen maken/makan. Om det inte finns någon make/maka tillfaller hela försäkringsersättningen arvingarna. Försäkringsersättningen som tillfaller arvingarna delas i enlighet med vad som stadgats i ärvdabalken om deras rätt till arv.

Vad som ovan sagts om försäkringstagaren gäller på motsvarande sätt den försäkrade, om denne är någon annan än försäkringstagaren.

## II ERSÄTTNINGSFÖRFARANDE

### II.1 Ersättningsökandens skyldigheter (69 § och 72 §)

Den som ansöker om ersättning ska till Lokalförsäkring överlämna sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredning av Lokalförsäkrings ansvar. Dyliga är t.ex. de handlingar och uppgifter med vilkas hjälp det kan konstateras, huruvida ett försäkringsfall inträffat, hur stor skada som uppkommit och till vem ersättningen ska betalas. Den som ansöker om ersättning är skyldig att införskaffa de utredningar som han bäst får tillgång till, dock även med beaktande av Lokalförsäkrings möjligheter att skaffa utredningar.

Lokalförsäkring ska ges möjlighet att granska skadan.

**Lokalförsäkring är inte skyldig att betala ersättning förrän det erhållit ovannämnda utredningar.**

**Om den som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga uppgifter, vilka är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar, kan ersättningen nedsättas eller förvägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.**

### II.2 Preskription av rätt till ersättning (73 §)

Försäkringsersättning ska sökas hos Lokalförsäkring inom ett år från det att ersättningsökanden fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom tio år från det att försäkringsfallet inträffat eller, om försäkringen tecknats i händelse av personskada eller skadeståndsskyldighet, från det att skadepåföljden uppkommit. Med framläggande av ersättningsanspråk jämföras anmälan om försäkringsfallet. **Om ersättningsanspråk inte framläggs inom denna tid förlorar ersättningsökanden sin rätt till ersättning.**

### II.3 Lokalförsäkrings skyldigheter (7 §, 8 §, 9 §, 67 §, 68 § och 70 §)

Efter inträffat försäkringsfall ska Lokalförsäkring till den som söker ersättning, t.ex. till den försäkrade och i situationer som anges i punkt 17.4, till den skadelidande i ansvarsförsäkringen, lämna uppgifter om försäkringens innehåll och om förfarandet vid ansökan om ersättning. Eventuella förhandsuppgifter till ersättningsökanden om framtida ersättning, ersättningsbelopp eller sätt att betala ersättningen inverkar inte på betalningsskyldigheten enligt försäkringsavtalet.

Lokalförsäkring ska med anledning av ett inträffat försäkringsfall utan dröjsmål och senast en månad efter att Lokalförsäkring fått de handlingar och uppgifter som är nödvändiga för att utreda ansvaret, betala ut ersättning enligt försäkringsavtalet eller meddela att någon ersättning inte betalas. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, ska Lokalförsäkring dock betala den ostridiga delen av ersättningen inom ovan angiven tid.

Lokalförsäkring meddelar sitt ersättningsbeslut gällande ansvarsförsäkring också till den skadelidande.

Lokalförsäkring ska när försäkringsersättning betalas till en omyndig underrätta förmyndarmyndigheten i den omyndiges hemkommun, om ersättningen innefattar annat än ersättning för kostnader eller förmögenhetsförluster, ifall ersättningsbeloppet är större än 1 000 euro.

På försenad ersättning ska Lokalförsäkring erlagga dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/82).

### II.4 Kvittning

I enlighet med allmänna kvittningsförutsättningar kan från ersättningen dras av obetalda förfallna premier och andra förfallna fordringar som Lokalförsäkring har.



## 12 SKADEFÖRSÄKRINGENS FÖRSÄKRINGS-ERSÄTTNING

(tillämpas om egendom eller ett intresse försäkrats till ett överenskommet försäkringsbelopp)

### 12.1 Överförsäkring och berikandeförbud (57 §)

Egendom eller ett intresse är överförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

**Lokalförsäkring är inte skyldig att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse betala ut mera i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan.** Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av Lokalförsäkring eller dennes representant ska ersättningen betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligen har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

### 12.2 Underförsäkring (58 §)

Egendom eller ett intresse är underförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

**Lokalförsäkring ska med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse ersätta endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde.** Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av Lokalförsäkring eller dennes representant, ska ersättning betalas enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

## 13 SÖKANDE AV ÄNDRING I LOKALFÖRSÄKRINGS BESLUT (8 §, 68 § OCH 74 §)

Försäkringstagaren eller ersättningsökanden har till sitt förfogande olika medel att få Lokalförsäkrings beslut ändrat. Han har rätt att väcka talan mot Lokalförsäkring. Före det kan han hos Försäkrings- och finansrådgivningen be om råd och handledning eller hos nämnder anhålla om en rekommendation om avgörande. Behandling vid nämnd hindrar inte att talan väcks. Däremot tar nämnderna inte upp ett ärende till behandling som har behandlats eller anhängiggjorts vid domstol.

### 13.1 Självrättelse

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden misstänker ett fel i Lokalförsäkrings ersättningsbeslut eller i något annat beslut har han rätt att få närmare information om de omständigheter som har lett fram till avgörandet. Lokalförsäkring ska korrigera beslutet, om nya utredningar ger anledning därtill.

### 13.2 Försäkrings- och finansrådgivningen och nämnder som utfärdar rekommendationer om avgöranden

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden är missnöjd med Lokalförsäkrings beslut kan han be om råd och handledning hos Försäkrings- och finansrådgivningen. Det är ett opartiskt organ som har till uppgift att ge konsumenterna råd i försäkrings- och ersättningsärenden.

Lokalförsäkrings beslut kan hänskjutas till Försäkringsnämnden, som verkar i anslutning till Försäkrings- och finansrådgivningen. Nämnden har till uppgift att ge rekommendationer om avgöranden i tvister som gäller tolkning och tillämpning av lag och försäkringsvillkor i försäkringsförhållanden.

Om försäkringsgivare är en försäkringsförening, kan Lokalförsäkrings beslut för ersättningsgrundens del också föras till försäkringsföreningarnas skadenämnd för undersökning.

Lokalförsäkrings beslut kan också hänskjutas till konsumenttvistenämnden, som ger rekommendationer om avgöranden med stöd av konsumentskyddslagstiftningen.

Rådgivningsservicen och nämndernas utlåtanden erhålls gratis.

### 13.3 Tingsrätt

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med Lokalförsäkrings beslut kan han väcka talan mot Lokalförsäkring. Talan kan väckas antingen vid tingsrätt på partens hemort i Finland eller vid tingsrätt på Lokalförsäkrings hemort eller på skadeorten, såvida inte annat följer av Finlands internationella avtal.

Talan med anledning av Lokalförsäkrings beslut ska väckas inom tre år efter att parten fått skriftligt besked om Lokalförsäkrings beslut och om denna tidsfrist. **Efter att tidsfristen löpt ut föreligger inte längre rätt att väcka talan.**

Behandling i nämnd avbryter preskriptionstiden för rätten att väcka talan.

### 13.4 Dispaschörens ersättningsutredning och tingsrätten (tillämpas på båt- och transportförsäkringar)

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med Lokalförsäkrings beslut kan han låta ärendet underställas dispaschörens prövning (lag om dispaschörens ersättningsutredning i sjöförsäkringsärenden 10/16.1.1953).

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med dispaschörens ersättningsutredning, kan han få ärendet prövat i domstol. Talan med anledning av Lokalförsäkrings beslut ska väckas i Helsingfors tingsrätt inom trettio dagar efter att ersättningsutredningen getts och inom tre år efter att parten fått skriftligt besked om Lokalförsäkrings beslut och om denna tidsfrist. **Efter att tidsfristen löpt ut föreligger inte längre rätt att väcka talan.**

## 14 LOKALFÖRSÄKRINGS REGRESSRÄTT (75 §)

### 14.1 Lokalförsäkrings regressrätt gentemot tredje man

#### Skadeförsäkringar

Den försäkrades rätt till ersättning av tredje man som har ersättningsansvar för skadan övergår till Lokalförsäkring upp till det belopp Lokalförsäkring utbetalt i ersättning.

Om skadan har förorsakats av tredje man i egenskap av privatperson, arbetstagar, tjänsteman eller annan med dessa enligt skadeståndslagen 3 kapitel 1 § jämställbar person, uppkommer för Lokalförsäkring regressrätt gentemot den ifrågavarande personen endast om denne förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen eller av

grov oaktsamhet eller om han är ersättningsansvarig oberoende av oaktsamhet.

### Personförsäkring

Den försäkrades rätt att av för skadan ansvarig ersättningsansvarig tredje man kräva ersättning för kostnader och förmögenhetsförluster som orsakats av sjukdom eller olycksfall övergår till Lokalförsäkring upp till det ersättningsbelopp som Lokalförsäkring betalat.

Om skadan har förorsakats av tredje man i egenskap av privatperson, arbetstagarare, tjänsteman eller annan med dessa enligt skadeståndslagen 3 kapitel 1 § jämställbar person, uppkommer för Lokalförsäkring regressrätt gentemot den ifrågavarande personen endast om denne förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller om han är ersättningsansvarig oberoende av oaktsamhet.

### 14.2 Lokalförsäkrings regressrätt gentemot försäkringstagaren, den försäkrade eller person som identifieras med den försäkrade

Om en försäkringstagare, försäkrad eller person som identifieras med den försäkrade enligt punkt 8 har framkallat försäkringsfallet eller försummat sin skyldighet enligt punkterna 2.2 (upplysningsplikt), 5.2 (upplysningsplikt vid fareökning), 6.1 (skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter) och 6.2 (skyldighet att avvärja och begränsa en skada) får Lokalförsäkring helt eller delvis återkräva den ersättning som Lokalförsäkring betalt till en försäkrad som avses i punkt 17.1. Lokalförsäkring får med stöd av regressrätten återkräva hela ersättningen, om Lokalförsäkring på de grunder som anges i punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 och 7 skulle vara fri från ansvar eller berättigad att förvägra ersättning. Om ersättningen hade nedsatts enligt punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 och 7, får Lokalförsäkring återkräva den del av ersättningen som motsvarar nedsättningen.

## 15 ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

### 15.1 Ändring av avtalsvillkor under försäkringsperioden (18 § och 20 §)

#### Skadeförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att under försäkringsperioden ändra premien eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de nya förhållandena, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade har försummat sin upplysningsplikt enligt punkt 2.2 eller om
- 2) det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2.

Efter att ha fått kännedom om ovannämnda omständighet ska Lokalförsäkring utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

#### Personförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att under försäkringsperioden ändra premierna eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar riktiga eller ändrade förhållanden, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses ringa, försummat sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt, och Lokalförsäkring skulle ha beviljat försäkringen endast mot högre premie eller annars på andra villkor än de överenskomna, ifall försäkringstagaren hade uppgivit riktiga och fullständiga uppgifter;
- 2) försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt och försäkringen trots detta, på grund av jämkning av påföljderna av försummelsen, enligt punkt 2.2 är bindande för Lokalförsäkring; eller
- 3) det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2 och Lokalförsäkring skulle ha beviljat försäkring endast mot högre premie eller annars på andra villkor i det fall att den med den försäkrade förknippade omständigheten skulle ha svarat mot förändringen redan då försäkringen beviljades.

Efter att ha fått kännedom om ovan nämnd omständighet ska Lokalförsäkring utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande till försäkringstagaren om att premien eller villkoren ändrats. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

### 15.2 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny försäkringsperiod/premieperiod (19 § och 20 a §) (tillämpas på såväl skade- som personförsäkringar)

#### A. Anmälningsförfarande

Lokalförsäkring har beträffande fortlöpande försäkringar rätt att inför övergången till ny försäkringsperiod då det gäller skadeförsäkring och ny premieperiod då det gäller personförsäkring ändra försäkringsvillkor, -premien samt övriga avtalsvillkor, då grunden för ändringen utgörs av

- ny eller ändrad lagstiftning eller myndighetsföreskrift
- en oförutsedd förändring i omständigheterna (t.ex. internationell kris, exceptionell naturföreteelse, katastrofartad olycka)
- förändring i det index som påverkar försäkringen (och som nämns i försäkringsbrevet)
- förändring i försäkringens ersättningsutgift.

Lokalförsäkring har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren göra mindre ändringar som inte påverkar försäkringsavtalets huvudsakliga innehåll.

Om Lokalförsäkring företar ändringar av ovan beskriven art i försäkringsavtalet ska Lokalförsäkring i samband med premiefordran sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i skadeförsäkringar i kraft vid ingången av den försäkringsperiod, som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes. I personförsäkringar träder ändringen i kraft vid ingången av den premieperiod, eller om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, vid ingången av det kalenderår som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes.

Premieändringar som beror på försäkringsavtalets bonusbestämmer anses inte höra till de ändringar som avses i detta villkorsmoment.

**B. Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp**

Om Lokalförsäkring ändrar försäkringsvillkor, premier eller övriga avtalsvillkor i andra fall än sådana som nämnts i punkt A eller om Lokalförsäkring slopar en kraftigt marknadsförd förmån ur försäkringen, ska Lokalförsäkring säga upp försäkringsavtalet att upphöra i skadeförsäkringar när försäkringsperioden går ut och i personförsäkringar när premieperioden går ut. Uppsägningen ska ske skriftligen, i skadeförsäkringar senast en månad före försäkringsperiodens utgång och i personförsäkringar senast en månad före premieperiodens utgång.

**16 FÖRSÄKRINGSAVTALETS UPPHÖRANDE****16.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen (12 §)**

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp försäkringsavtalet att upphöra under försäkringsperioden.

Uppsägningen ska ske skriftligen. Annan uppsägning är ogiltig. Om försäkringstagaren inte har angivit något datum, upphör försäkringen att gälla när uppsägningsmeddelandet har överlämnats eller avsänts till Lokalförsäkring.

Uppsägningsrätt föreligger emellertid inte om försäkringsavtalets giltighetstid är kortare än 30 dagar.

**16.2 Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen under försäkringsperioden (15 § och 17 §)****Skadeförsäkringar**

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett skadeförsäkringsavtal under försäkringsperioden, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade innan försäkringen beviljades har lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar och om Lokalförsäkring inte skulle ha beviljat försäkringen om det hade känt till det rätta sakförhållandet;
- 2) det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Lokalförsäkring inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks;
- 3) den försäkrade uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har försummat en säkerhetsföreskrift;
- 4) den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet; eller
- 5) den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar.

**Personförsäkringar**

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett personförsäkringsavtal under försäkringsperioden, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, försummat sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt och Lokalförsäkring inte skulle ha beviljat försäkringen ifall korrekta och fullständiga upplysningar hade givits;
- 2) försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av sin i punkt 2.2 nämnda upplysningsplikt och försäkringsavtalet trots detta på basis av ifrågavarande punkt binder Lokalförsäkring;

- 3) det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2 och Lokalförsäkring inte skulle ha beviljat försäkring i det fall att den med den försäkrade förknippade omständigheten skulle ha svarat mot förändringen redan då försäkringen beviljades;
- 4) den försäkrade uppsåtligen har förorsakat försäkringsfallet;
- 5) den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar.

Lokalförsäkring ska efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden utan obefogat dröjsmål säga upp försäkringen skriftligen. I uppsägningsmeddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas. Försäkringen upphör att gälla en månad efter att uppsägningsmeddelandet har avsänts.

Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen på grund av underlåten premiebetalning bestäms enligt punkt 4.2.

**16.3 Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen vid försäkringsperiodens/premieperiodens utgång (16 § och 17 a §)****Skadeförsäkringar**

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett försäkringsavtal gällande skadeförsäkring att upphöra vid försäkringsperiodens utgång. I meddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas. Uppsägningen ska ske skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

**Personförsäkringar**

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett försäkringsavtal gällande personförsäkring att upphöra vid premieperiodens utgång. Om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, har Lokalförsäkring på motsvarande sätt rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid slutet av kalenderåret. Uppsägningen ska ske skriftligen senast en månad före premieperiodens utgång eller, ifall det inte avtalats om någon premieperiod, senast en månad före kalenderårets utgång. I meddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas.

Försäkringen kan dock inte sägas upp av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

**16.4 Ägarbyte (63 §)  
(tillämpas på skadeförsäkringar)**

Försäkringsavtalet upphör att gälla om den försäkrade egendomen genom rättshandling övergår till annan ny ägare än till försäkringstagaren själv eller till dennes dödsbo. Om ett försäkringsfall inträffar inom 14 dagar efter äganderättens övergång har egendomens nya ägare dock rätt till ersättning, såvida han inte själv har tecknat en försäkring för egendomen.

Om andra försäkringar har fogats till egendomsförsäkringen, t.ex. en ansvars-, rättsskydds- eller avbrottsförsäkring, upphör en sådan försäkring omedelbart att gälla då egendomen övergår till ny ägare.

## 17 TREDJE MANS RÄTT

(tillämpas på skadeförsäkringar)

### 17.1 Övriga försäkrade, till förmån för vilka en egendomsförsäkring gäller (62 §)

Utöver det som i dessa försäkringsvillkor annars stadgats om den försäkrade, gäller en egendomsförsäkring till förmån för ägaren, den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll, den som har panträtt eller retentionsrätt i egendomen samt även i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

### 17.2 Den försäkrades ställning när ett försäkringsfall har inträffat (65 §)

Lokalförsäkring får i syfte att nedsätta eller förvägra ersättningen, gentemot en försäkrad som avses i föregående punkt, åberopa bestämmelserna om försäkringstagarens eller en annan försäkrads försummelse av upplysningsplikt (punkt 2.2) eller anmälan om fareökning (punkt 5.2) endast i det fall att en försäkrad som avses i punkt 17.1 före försäkringsfallet hade eller borde ha haft kännedom om försäkringstagarens eller någon annan försäkrads förfarande.

Varje försäkrad har rätt till den ersättning som betalas ut med anledning av ett försäkringsfall. Försäkringstagaren får dock med bindande verkan för den försäkrade förhandla med Lokalförsäkring samt lyfta ersättningen, utom då den försäkrade nämns vid namn i avtalet eller har uppgett att han själv bevarar sin rätt eller då det är fråga om en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen.

### 17.3 Företrädesrätt till betalning ur ersättningen (66 §)

Om en egendomsförsäkring gäller till förmån för en person som till säkerhet för sin fordran har panträtt i egendomen, har denne, även om fordran inte har förfallit till betalning, rätt att före ägaren få betalning ur ersättningen, om ägaren inte har reparerat skadan eller ställt säkerhet för reparationen. Vad som här sagts gäller på motsvarande sätt till förmån för den som i egendomen har retentionsrätt till säkerhet för en fordran som förfallit till betalning.

Ägaren har rätt att få betalning ur ersättningen före den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll.

Angående en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen gäller vad som stadgats om inteckningshavares rätt till försäkringsersättning.

### 17.4 Den skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring (67 §)

Den skadelidande har vid ansvarsförsäkring rätt att kräva ersättning enligt försäkringsavtalet direkt av Lokalförsäkring, om den försäkrade har försatts i konkurs eller annars är insolvent.

Om ett ersättningskrav riktas till Lokalförsäkring ska det utan obefogat dröjsmål underrätta den försäkrade om saken samt ge honom tillfälle att lägga fram en utredning om försäkringsfallet. Den försäkrade ska också informeras om ärendets senare handläggningsskeden.

Om Lokalförsäkring godkänner den skadelidandes ersättningskrav är godkännandet inte bindande för den försäkrade.

### 17.5 Den skadelidandes rätt till sökande av ändring vid ansvarsförsäkring (68 §)

Den skadelidande har rätt att med anledning av ersättningsbeslutet väcka talan mot Lokalförsäkring eller hänskjuta ärendet till Försäkringsnämnden eller konsumenttvistnämnden eller försäkringsföreningarnas skadenämnd enligt punkt 13.

## 18 ANDRA FRÅGOR SOM BEHANDLAS I LAGEN OM FÖRSÄKRINGSAVTAL

I lagen om försäkringsavtal finns stadganden också om följande frågor:

Tillämpningsområde (1 §)

Stadgandenas tvingande karaktär (3 §)

Fall där oriktiga upplysningar eller riskökning saknar betydelse (35 §)

Begränsning av ansvaret i vissa fall (37 §)

Premiebetalning genom bank eller post (44 §)

Preskription av premiefordran (46 §)

Återvinning till konkursbo vid personförsäkring (56 §)

Dubbelförsäkring (59 §)

Fördelning av försäkringsgivarnas ansvar vid dubbelförsäkring (60 §)

Betalning till fel person (71 §)